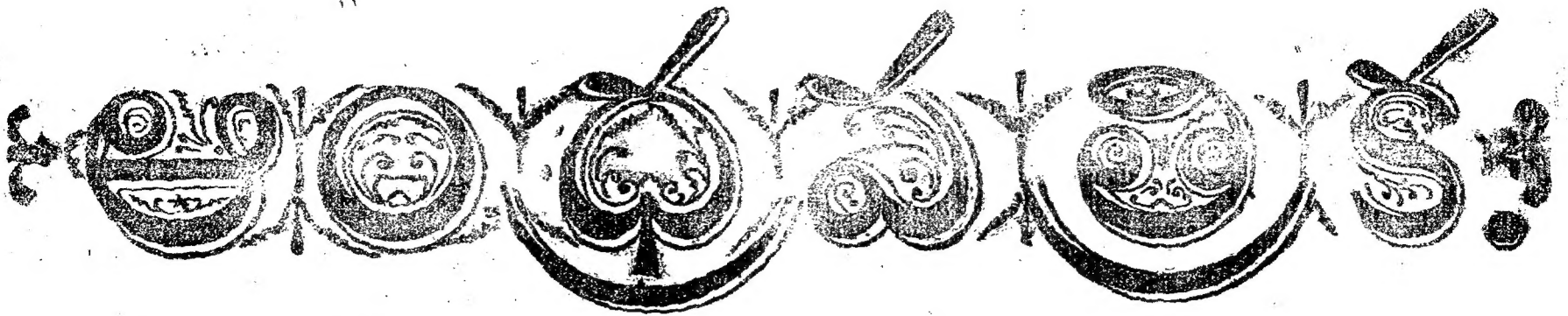

Register No. M. 1118:

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone' No. 544.

ప్రతిది న ము ప్రకటింపఁబడును.

Vol 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నెవ్వెంబరు నెల 23-వ తేది మంగళవారము } No. 147
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ దశమి ౧౦. } సంచిక ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అన్ని నొప్పువారినే వేలవ వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంవత్సరము చిటి చూచి కొనిన యోగ్యతలుగదా.

అమృతాంజనము నకలవిద

శలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పొన్నపు నొప్పుల తొలగించును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవిపంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ప్రమామన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

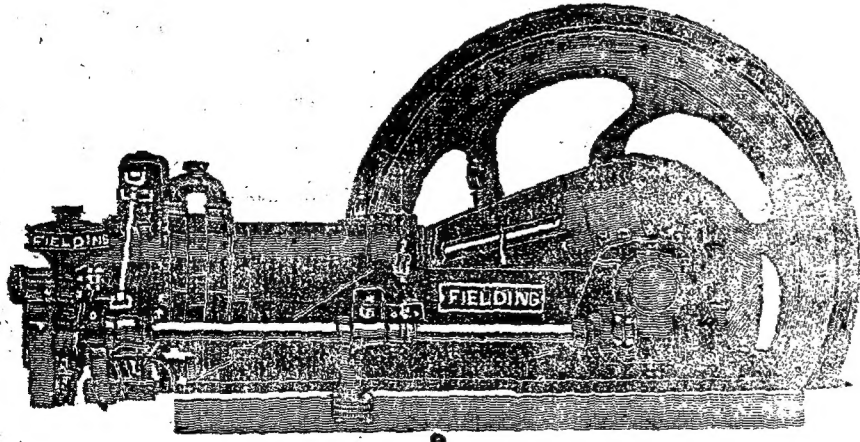
ఈకాగితముతో నహా సీసా 1-కి రు. 0-10-0; డజన్ 1-కి రు. 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగు

వేటెంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపనై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే
స్టార్ట్ కాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
అయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:

కలెటోన్ పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఇంపీరియల్ సినిమా హైరోడు, తిరువళ్ళిక్కేణి

20.9.24 శనివారమునుండి 16.9.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆరు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 3-15 కూడగలదు.
ప్రాన్సిస్ అండ్ రోజ్ మేరి తెబి
13 ఆశ్చములలోనిది. 2 వ భాగము.

వెలింగుటన్ సినిమా హైరోడు

20.9.24 శనివారమునుండి 26.9.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రం 6-15 ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30
మధ్యాహ్నము 3-15, మధ్యాహ్నము 3-15
బహుమతి యివ్వబడుటకు శని, ఆదివారములందు మాత్రమే
విలువగలబహుమాన వివరబడును.
మెట్రిగోరాండు
మిగలుగుండరమైన మేరిఫీల్డ్ మిక్సీలి సాగవైనప్రియుడు
వార్యకెట్టి వీరిద్దరుచేసినయే మెట్రిగోరాండు.

రోమహరి డిల్లీ 1-కి రు. 0-8-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములయూ
దునిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము
నలు వెక్కదు, మంటుయిండును. రోమములు రాలిపోవును

దంతశూల హరి
పెల సీసా 1-కి 0-4-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు వైద్యము, రసభట్టు, ప్రస్థిపన్నులు, కుల్లి
కలిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల
దూదిని మందులో కడిపి కెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు

చెన్న పురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 23-వ తేదీ మంగళవారము

(1) భాస్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 30.0-0 మొదలు 42.0-0	వరి
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కుసుమ లేనాది ,, ప 48 గలవి రు 14.0-0 14.8-0	
నెలూరివి ,, డిటా ,, 16.8-0 17.0-0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,, 16.8-0 17.0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12.0 9-0.0	
నవ్వులు ,, ,, 22.0-0 24.0-0	

(2) పన్నాభాస్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 14.0-0	
నెలగలు ,, డిటా ,, 11.4-0 12.8-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 18.0-0 16.0-0	
ఉలులు రు 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 26.0-0	
కొండాపురం వేరు నెలగపప్పు బా 1-కి ,, 65.0-0 68.0-0	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 60.0-0 62.0-0	
వేరు నెలగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 150 మి.కొ.నూనె 145	
అముదమునూనె బా 1-కి రు 190.0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 205.0-0 210.0-0	
కురపసుపు ,, రు 140.0-0 160.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు 120.0-0 140.0-0	
గుంటూరిపాయకటు నీటిమందు ములుగు 1-కి రు 45, 50	
కాశపాస్త్రపాయకట్టు ,, రు 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టరకం బా 1-కి వ రు 82.8-0 88.0-0	
చదరం ,, 88.0-0 88.0-0	
రవుండు ,, 88.0-0 86.0-0	

(6) లోహములు

వండి 100 తులంకు రు 78.0-0 81.8-0	
బంగారము, తులము 1-కి రు 24.2-0 24.10-0	
పవరస 1-కి 15.7-8	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265.0-0 272.0-0	
రాగి డిటా రు 30.0-0 305.0-0	
అస్కానక్కర బా 1-కి రు 38.8-0 39.0-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుక్కట్లడు 20 డిగ్రీలు రు 76.0-0 77.0-0	
కొట్టిక్కట్లడు డిటా ,, ,,	
సింహం డిటా ,, ,,	
గుర్రం డిటా ,, ,,	

(8) దూది

బోండా వస్తు బారస 1-కి రు 320.0-0	
----------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుల్లూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.10.0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.6.0	
పుల్లూరు తునుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-12.0	
అమావదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 10.2-0	
మాళయేనుగ నెం 20 రు 11-15.0	
జపాన్ నెం 20 రు 12.0-0	
,, ,, 40 ఏ తేలియ అయినను రు 15.2-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9-15.0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2 రు 12.2-0	
14 1/2 క్విల్స్ పక్షి రు 9.14-0	

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోక్తేజ 0-5-0 మూత్రము.
అరికాడు, అరిచేకులు, చర్మము కారకవలన, కితగాలి
మలన పగిలి నీరుకారుటయు, తలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తెలమును రాచిన పగుళ్లమని జిలపాయి మంచిచర్మము రాల
దు. పగుళ్లకొప్పియు నడుమగును. స్వల్పక్రయము. కాతి పగు
ళ్లకు ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము.
అమృతాంజనం డిటా, మదరాసు - బొంబాయి.

మార్కెట్ సమస్య

(1)

యన్. సి. నరసింహాచార్య బి. యె. బొంబాయి
కొంతవరకు మార్కెట్ సమస్య విషయము, విదేశీవర్తక
మను కీర్తిక క్రింద వ్రాసియుంటిని : కాని ఈ సమస్యను పూ
ర్తిగా విశ్లేషించిపది, వర్తక సమస్యలన్నియు పూర్తిగా నెరు
గ గలుగుట కానేరదు. ఇది అతిదుర్లభముగా నేంచి యూర
కున్నయెడల ముఖ్యముగా నెరుగవలసినదియు, పరిశీలించవలసి
నట్టియు సత్ప్రతిష్టమగుసమస్య ననవసరముగా విడిచి. దేశాన్ని
త్యే సిద్ధాంతముల నెరుగకుండుము. వర్తకమున వెనుకబడిట
యొకటి : ఆర్థికముగ మార్కెట్ సమస్యల దగుల్కానుట యొకటి.
ఈ రెండు చి క్కు ల న గూ డ్చి పూర్తిగా పాటుబడవచ్చును,
స్వరాజ్యానంతరమును, ఆర్థికముగ భారతదేశము దాస్యము
ననుభవించవలసినదే. ఏ చిక్కు సమస్యలు ప్రజల నాందోళన
పరుపకున్నను, ఈ సమస్యలు మాత్రము ప్రజల నాయకులను
చదులనవి కానేరవు.

(1) ఆంధ్రుల ఆర్థిక ఆవశ్యకతలు

వైసమస్య ఒక రాజధానినిగూర్చి చర్చించుటకన్న భా
రత దేశమంతటగూర్చి చర్చించుట మంచిది : అయినను, ఆంధ్ర
దేశము కొంతవరకు వ్యాపారమున కాబట్టుకున్నట్లుకాధార
భూతముగా నుండుటచే కొంతవరకు ఆంధ్రపరిస్థితులనుసరించి
వైసమస్యనాలోచించవచ్చును : కాని ఆంధ్రదేశమునకు ఓడరేవు
లుగాని, విదేశీవర్తకముగాని విరివిగా లేనప్పుడు, వైసమస్య
ఆవశ్యకత ఏమి ఆడిగవరేమో దీనికి కారణములు రెండు నా
అభిప్రాయమున గలవు.

(1) భారతదేశమంతటాను గల వ్యవసాయప్రదేశముల
ఆంధ్రదేశము ముఖ్యస్థాన నొక్రమించుచున్నది : అందువల్ల
ఆంధ్రదేశము నీ సమస్యపరిష్కారముపట్ల నాలోచించిన, భా
రతదేశమునంతట, ఈ విషయమున నాలోచించినట్లే యగును.

(2) ఈ సమస్యను పూర్తిగా నాలోచించవలసిన పరిస్థితు
లు ఇప్పటికే కొంతవరకు కలవు. విదేశీవర్తకము నూత్న
మయినను అచిరకాలముననే రేపుస్థానములు పునరుద్ధరింపబడు
సరికి మరల విజృంభించి, మార్కెట్ ఇబ్బందులు మనగడపయొద్ద
కే చనుననుటలో సందియ ముండజాలదు. ఈ కారణముల
నటుంచిన, ప్రస్తుతము భారతదాస్యమునకు కారణభూతము
లగు అంశములన్నియు ఈ సమస్యయందే ఇమిడియున్నవి.

అలోచించదగు అంశములు

- (1) మార్కెట్ దినదిన మార్పులు.
- (2) 1921 సంవత్సరమునంచి, మార్కెట్ పరిత్ర.
- (3) భారతదేశపు సహాయహీనత: ప్రభుత్వపు ముఖా
వము.
- (4) మార్కెట్ మార్పులవల్ల కలిగిన వర్తకపునశ్చిదుడు
కులు.
- (5) భారతదేశమునకును, ఇతరదేశములకు పోల్చి.
- (6) దేశావకూలమార్పుల విశ్లేషణ.

(2) దినదినగండుము, నూరేండ్లాయున్న
ప్రభుత్వమువారు భారతపరిపాలనమున కాలిడి సాగిం
చుచున్నప్పటినుండియు, నీమారువత్సరములనుండియు నీమార్కె
ట్ సమస్య వేధించుచున్నది. వర్తకము సాగుటకు మొదలిడినపు
డే, ఈసమస్యయు మొదలిడినది. దీనికి కారణములు విలువప
ట్ల బంగారువెండినాణెములభేదములు, భారతదేశపు ఆర్థికనశ్చి
యు క్రిందటివ్యాసముల చచ్చించియుంటిని. ఇప్పుడు మనమాలో
చింపవలసినదెదయిన, మార్కెట్ ధర ఎప్పటికప్పుటికి మారుచుం
డును. ఎల్లప్పుడును ఒకేరీతి గానుండక పోవుటచే ఎంతయో భారత
దేశమునకు నష్టదాయకముగా నున్నదనుటలో సందియమేమి?
ఒక్క నెలలోనే భారతదేశపు, బ్రిటిషుదేశపు, మార్కెట్ ధర
మారుచుండును. ఒకబజారున ధరలు మారిన ప్రజలలో నెంతక
ష్ట ముచుండునో చదువరులు గ్రహింతురుగాక. అట్టితరీ భార
తదేశమునందంతట ఈమార్పులవల్ల వర్తకమునకు దినదినము గం
డుముగానున్నపుడు విదేశీవర్తక మెంతవత్సరాధనోండును? భా
రతదేశ మార్కెట్ ముగా నెన్ని వెలలపొందును? మార్కెట్ ధర ఈ
దినదినగండుముతోనే, నూరేండ్లపైనిలిచెను. కాని శీఘ్రకాలము
న చక్కబడుచునది, విషమస్థానము నాక్రమించగలదు.
ప్రభుత్వచట్టములే ఈధరల నిర్ణయించుచున్నవి. ఈదిన
ము పానుకు రూ 15 అని చాటెదరు. మరికొన్నిదినములకు పా
నుకు 18 రూపాయలు మాత్రమే అని ప్రకటించెదరు. ఎల్లం

డి 17.8.0 రూపాయలధరకు మార్పునరు. ఈరీతిని మార్పులు
జెందుటచే మార్కెట్ సమస్య మంత్రములకు పరిపాలకులేగాని,
ఇతరులు మార్పు సాహసులుగారని తలంపవచ్చును.

(3) పెరుగు, విరుగు

మార్కెట్ సమస్యల చారిత్రము నాలోచించిన ధర పెరుగుట
మరల విరుగుటకేవలని మనము గ్రహింపగలము. ఈదినము పాను
కు 18 రూపాయలయిన ఒక పానుకు 18 రూ॥ యిల విలువనే
చెల్లించవలసియుండును. మరల రేపు 15 రూపాయలధర కలిగిన
15 చెల్లించవలయును. మొదటిరేటు రెండవదానికన్న భారత
దేశమున కనుకూలించునగదా! కనుక మొదటిదాని ననుసరించి
మార్కెట్ సమస్య తగ్గినదనియు, రెండవధర ననుసరించి పెరిగినదని
చెప్ప వచ్చును. ఈదినమున 18 రూపాయలకు పరరాజ్యముల
నుండి కొన్నపరకులు, రేపు 15 రూపాయలకుపైగా నమ్మని
యెడల నేవర్తకమును లాభకారికాదుగదా! ఈధర పెరుగుట
పరకుల తగ్గుబాటువల్లను గాని, ఈధరలు విరుగుటపరకులు విరి
విగా దిగుమతియగుటగాని, దేశమున నుత్పత్తియగుటవల్ల గాని
కాని పానుకుల వైఅంతములవల్ల నొక్కమాట గ్రహింతురు
గాక.

(4) రెండేండ్లలో 26 మార్పులు!

వైసమస్యను, చరిత్రాంతముగా పరిశీలించినపై సత్య
ముబాగుగ బోధపడగలను. ఫిబ్రవరి 4 తేదీ 1921 సంవత్సరము
మొదలు, 1923 ఫిబ్రవరివరకు 26 మార్పు మార్కెట్ సమస్య
విరుగుటపొందినది. 1921 ఫిబ్రవరి 4 తేదీన రూ 14.12 పానుకు
ధర కలిగిన, రానురాను పొచ్చి పొచ్చి, 8 జూలైనాటికి రు 15.12 కు
వచ్చినది. అప్పుడు వర్తకులు పడ్డపాట్లను, జనసామాన్యము దిగు
మతులవై వెచ్చించవలసిన సామ్యు ఎంత అధికమో గ్రహింప
గానును. ఇంతధర కలిగిన వర్తకము వెనుకబడ్డనయోమరేకా
రణమువల్లనో, ప్రభుత్వము ధరతగ్గించిన కాని దిగుమతులు సాగ
వనియో, 1921 ఆగష్టు 6 వ తారీఖునంచి వారవారము గాని
నెలనెలగాని, ధర తగ్గింపమొదలిడిరి. 1921 సెప్టెంబరునకు ధర,
రూ 12.8 కి వచ్చెను. మరల పృథ్వికేయనెంచి అక్టోబరు 5
తారీఖునంచి ధర పెంచిపెంచి, 1922 ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీకి
పానుకు 16 రూపాయలు చేసిరి. ఇంతధర మరల సంవత్సరము
ముందుగాని వెనుకగాని ఎప్పటికి లేదని చెప్పగలను. పానుకు
16 రూపాయల ధర అన్న, రూపాయి విలువ 1 పిల్లంకు 2 1/2
పెన్సులని గ్రహించునది.

(5) ధర దింపినగాని ద్రవ్యహీనత ప్రాప్తించుట
ఈ మార్పులవల్ల ప్రభుత్వ మొక తారము గ్రహించినది.
ధర పెంచి లాభించెదమన్న ఆకాభావ మనుగంటినది. దీనితో
వర్తకముగూడ అడుగంటునెందుట గ్రహించియో లేక, మొద
టికే ముప్పువచ్చుననియో మరల ధరలు తగ్గించు మార్గమును
పట్టిరి. మార్చి 1922, ఒకటవ తేదీనుంచి తగ్గించి తగ్గించి, 20
వ నవంబరుకు 15 రూపాయల ధరకు తెచ్చి అక్కడనుంచి
జనవరి 1923, 5 వ తేదీ నుంచి మరల తగ్గింపమొదలిడి, జన
వరి ఒక నెలలోనే 4 మార్పులకేసి 14 రూపాయలకు తెచ్చిరి.
మరల 25 ఆగష్టు 1923 కు 15 రూపాయలధరకు వచ్చినను,
అప్పటినుంచి డిసెంబరు 1923 కు, రూ 12.12 ధరకు దిం
పిరి. అక్కడనుంచి మరల పెంచిధరను పానుకు 14 రూపా
యలకు, 17 మే 1924 కు లాగుకునివచ్చిరి.

(6) సాధ్యపడక, సాగివచ్చినమార్గము
ఈ విధముగ ధర పెంచుట విఫలమయినందున, 17 మే
1924 నుంచి ఇప్పటివరకును, మార్కెట్ ధరను తగ్గుమార్గమును
బట్టించిరి. 17 వ మేనుంచి 19 జూలైవరకు 14 రూపాయల
ధరను నిల్పిరి. కాని ఈ ధరయు లాభకారి కానందున 24
జూలై 1924 న, రూ 13.12 కును, 8 ఆగష్టున రూ 13.8
కును తగ్గించిరి. ప్రస్తుతము ఈధరయు దుండుటయే గాని 14,
15 రూపాయలధరకు వచ్చుటలేదు. కాని ఏనివిషయము మారు
నో మనము గ్రహింపజాలము. ఇందునుగూర్చి మనము నేర్పు
కొనదగు అంశముల ముందుభాగముల పూర్తిగా విశ్లేషించెదను.

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ 1-కి అ. 6 వి. పి సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిబొట, చెవినుండి చిమ్ము
గిరలు, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును
సర్ప, బొట్టులు చెవిలో పోవిన బాధ వెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిటా,
మదరాసు - బొంబాయి

విదేశ పత్రికాభిప్రాయములు

బెంగాలు శాసనసభ క్రిష్ణవర్ణితులు

లండను ప్రెస్ మున్షరీకి నిరసనము

బెంగాలులోని తీర్పు అను క్రింద లండను ప్రెస్ మున్షరీకి యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులు మంత్రుల చేతనములను నిరాకరించుటచే గవర్నరుగారు ఆశ్చర్యమొందితమవరకు రద్దుపరచి ప్రజాతాత్పర్యమును శాసనసభకు తానే చేయవలసివచ్చెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము భారతీయ రాజనీతిజ్ఞులకు స్వపరిపాకమగుచు కొన్ని పాఠముల నేర్పవలయు, వారిని ఇంక నెక్కువ అధికారముల విహించుటకు తగినవారిగా చేయుననియు భావించుచున్న వారందరికిని, ఈ స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను గలిగిన ఫలితము ఆశాభంగము కలిగించును. ఇది యొక పరితృక్తకార్యముగా ఉపయోగించెను. శాసనసభవారు ఇప్పుడున్న అధికారముల నిర్వహించి యిక్కుమంది దెక్కువగా వచ్చువానికి తగియున్నారా లేదా యనువిషయము రుజువు చేసికొనుటకు అవకాశ మేర్పడినది. వారు పరితృక్త నిలువజాలకుండిరి. ఈకోటు ప్రజలకు విజయము దెచ్చిననియు, ద్వంద్వప్రభుత్వము వశించవలసినదియని వారిప్రతికూల ప్రకటించుచున్నది. ఇందువారి కొక నూతనస్వాతంత్ర్య మగవంచుచున్నది. 'బూటకము సంస్కరణము' లని నిరసించుట కవకాశము చిక్కెను. గవర్నరుగారు వారిని సన్మార్గమునకు దేవలసని చాల ప్రయత్నించిరి. కొంతమంది మితవాదులను, ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయునన్న వామమ్యుద్ధియులను నిరుత్సాహపరచియైన సమస్య యము కుదుర్చుచున్నది. మిత్రుగారు, ఓడిపోయిన రెండవ మంత్రీయు ఒకరిని రాజీనామాలు చేయజేసి అంగీకరించి స్వరాజ్యపక్షమువారి విజయమును గుర్తించెను. ప్రజాతాత్పర్యమును బాగుబాటుగా స. ఆర్. దాసుగారి సంగీకరింప గోరెను. కాని దాసుగారు నిరాకరించిరి. మితవాదులు తాము ప్రభుత్వమువారికొక తేసినత్యాగమున కిది తగినఫలితము గాదని. అట్లు: యిట్లు చాలతప్పని కొందరు భావించిరి. లిట్టుప్రభువు గాని నెడగొనిని యాచిక్షులనున్నటిని ఎట్లు విడదీసినో యప్పుడు దలచెట్లు బడవనరము. ఆయన యిచ్చురు మహమ్మదీయులను ఒకహిందువుని మంత్రులుగా నియమించెను. కాని హిందువులై అట్లెవరులైనను, ప్రె ఎక్కువనందు ఓడిపోవుట చేసెను, ఇరువురు మంత్రులతోనే పరిపాలన నాగించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు అయ్యుత్తరప్రదేశ్ ను నిరాకరించిరి. మహమ్మదీయస్వరాజ్యపక్షమువారిని తనవంతుకు ద్విప్రకాశ గవర్నరుగారు యిచ్చించిరి గాని, వారు గెల్చివచ్చుమును విడిచి పెట్టు నంగీకరింపలేదు. గవర్నరుగారు చేసిన యాచర్యమున్నియు సక్రమముగనే యున్నవి. అందుచే, మితవాదులకు కొపము వచ్చెను. సక్రమచర్యపట్ల స్వరాజ్యపక్షమువారి కెంతగౌరవతా మితవాదులకుగూడ నంతయే. ప్రభుత్వమువారు తమకు మిత్రులుగా నున్నవారిని బుజ్జించుచుందురని వారు భావించిరి. అందుచే, ప్రభుత్వమువారి నిష్పక్షపాతచర్యకు వినును చెంది మితవాదులలో కొందరు శత్రుపక్షమున జేరిరి. కాని సహాయము చేసినవారికి ప్రతిఫలము ముట్టజెప్పుట ప్రభుత్వమువారికి బాగుగ తెలియునని వారెరుంగదురు. ఇదివరకు మంత్రీగానుండి ఎన్ని కలు జరిగినవిదవ రాజీనామానిచ్చిన మిత్రుగారు మంత్రుల తీరనముల నిరాకరించుగూడదని గంభీర వన్యాసము నొసంగెను. అతని ఉపన్యాసములను కొందరుసభ్యు లిటుదిరిగిరి.

సంస్కరణములు ఆచరణయోగ్యములు గావని తామురుజువు చేసినట్లు స్వరాజ్యపక్షమువారు గ్రెగరీయులు బలముట విపరీతముగనున్నది. భారతీయులలో రాజకీయములందు పాల్గొనువారు సంస్కరణముల నాచరణయందునుటకు తోడ్పడెదమన నమృతముతో సంస్కరణ లాసంగబడెను. వాటిని నిరుపయోగములుగా రుజువుచేయుటకై పట్టుబట్టి ప్రతిహాముగా పనిచేయుటకు ఒకసంస్థ దేర్పడినపుడుగూడ నవి జయప్రథముగా కొనసాగునని యెప్పు రనుకొనలేదు? ఇరుపక్షములవారును మంచిగనుండినో జయప్రథముగా నెరవేరియుండును. ఇండియా దేశమును పాలించువారు ఎంతమందిగ ప్రవర్తించుచున్నారో లిట్టుప్రభువుగారు అనేకచిక్కులనున్న ప్రసరించిన విధానము తెలుపగలరు. దాసుగారి అనుచులగు స్వరాజ్యపక్షము వారి యండు ఆ మంచి లేదు. సత్ప్రవర్తన వాంఛలేదు. ఆ పక్షమువారే భారతీయులలో విజ్ఞానవంతుల తరపున మాట్లాడుచున్నా మనుచుందురు. వంగరాష్ట్రము నందు ద్వంద్వప్రభుత్వమున కాచుపుగానున్న రెండు ప్రంథములలో ఒకటి పడగొట్టుటచే నది నిలువజాలదు. మధ్యరాష్ట్రములోగూడ స్వరాజ్యపక్షమువా రిట్టివిధానమునే అనుసరింప మంత్రుల శీతములు రూ. 2 ఉండెనట్లు శత్రుయించిరి. మధ్యరాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమును ప్రభీభూత మొనర్చుచుండిరి. వంగరాష్ట్రములో అంతకున్న యొక్కప విజయము నొనలేదు. 1919 చట్టమునందు భారతీయసభ్యులైన బాధ్యత

నుండుటయందు తెలివితేట్యుల యొనర్చలేదు. శాసనసభ్యుల కొసగిన అధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చినచో, కాపాడుకొనుటకు తగినకట్టుదిట్టములు చట్టమునందు గలవు. అవి మధ్య రాష్ట్రములలో అమలునకు వచ్చినవి. వంగరాష్ట్రములో అమలునకు రావచ్చువి. మాంజేరు చెమ్మపగు సుస్కరణములు నిరుపయోగము లయినట్లు స్వరాజ్యవాదులచర్య యాచుకేయలేదనియు, ప్రభుత్వము ప్రభీభూతము కాలేదనియు ఆలివియరు ప్రభువు గారు ప్రభువుల సభలో నుడివీరి. ఓటింగు జరుగకపూర్వ మట్లునుడివెను. అధికసంఖ్యాకులు పూనుకొని నప్రభు రాజ్యాంగవిధానము నిరుపయోగమని రుజువు చేయజాలకుండిని ఎప్పుడను ఓటింగు జరిగినపిదప అనజాలరు. కాని వారు మధ్యరాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమును ప్రభీభూత మొనర్చజాలకుండిరి. ప్రభుత్వమువారు తమవిధిని నిర్వర్తించినచో ఎక్కువనుగూడ ప్రభీంపజేయజాలరు.

దాసుగారు: అజ్ఞానులగు ఆంగ్లేయులకు దెలుపుచున్న అభిప్రాయ మేమన భారతదేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసంగుటయే ప్రస్తుత పరిస్థితులను తప్పించగలదని. ఇండియాలో పార్లమెంటు సంస్థలను ప్రజేశపెట్టుగూడదని అతను ఒక పత్రికా నిలేఖరికి సందర్భము మొసగినపుడు నుడివియుండెను. "మాదేశము నందలి పరిపాలన పూర్వము జాతిప్రాతినిధ్యమును బట్టియుండెడిది. ప్రతిగ్రామము స్వరపాలన గలిగియుండెను. పార్లమెంటువిధానము మాకు అనుకూలమైనదిగాదు. పార్లమెంటు పరిపాలనమును మీరు ప్రజేశపెట్టినచో అది భారతదేశము యొక్క ఆర్థికసాంఘిక మతాచారములకు విరుద్ధముగా నుండుటచే తప్పక అపజయము గాంచును." ఈ ప్రకటన సత్యమును దెలుపుచున్నది. కాని దాసుగారు తమకట్టివిధానము గావలెనో దెలుపలేదు. బహుశ టాల్టూయిగారి విధానము వంటిది, ప్రతి గ్రామము ఒకవిద్యాధికునిచే పరిపాలింపబడు విధానముగూర్చి అతను తలపోయుచుండును. ఇట్టి స్వప్నమునందలి అలోచన గాంధీగారికున్న దాసుగారికున్న ప్రస్తుతి మున్న బాధ్యత గలప్రభుత్వమువారికి జోక్యము లేదు. వారు నిర్వర్తించవలసిన విధియంతయు వ్యవసాయదారులతో గూడియున్న ప్రజాభావము త్వము ననుసరించియున్నది. వారికి బ్రిటీషురాజ్యముపొక్కుమును, శాంతిని న్యాయమును ఒసంగెను. వారికొకటి లా ఆర్డులకు (న్యాయ, క్రమములు) భంగము కలుగకుండ జూచు బాధ్యత ప్రభుత్వమువారు వహించి యున్నారు. వాటికి ఎవరు భంగము కలిగింప బ్రయత్నించినను అణచి వేయవలసియున్నది. ఈవిధ్యక్తమునకు అనుకూలముగానుండు భారతీయుల వాంఛలన్నింటిని ప్రసాదించుటకు పార్లమెంటు వారు సంసిద్ధులైయున్నారు. "ప్రభుత్వమువారిని సంభీంపజేయు విధానమును నూచించుటవలనగాని, యితర దెవరింపులకుగాని యాదేశములతో యేవత్తుమువారు ధీతియు" అని మాన్డెనాల్డు గారిమధ్య జెప్పనపుడు యాదేశయు లందెవల్లు మాట్లాడెను బలముజూపి దెవరిందులు—దెవరికిపులను వింపినచర్యకే— ప్రభుత్వమును సంభీంపజేయుట, యిదియే స్వరాజ్యపక్షము వారి విధానము. మీరు ప్రధానమంత్రీగారి హెచ్చరికను చాలగ ఆలోచించుకొనెదరు గాక.

* * *

బెంగాలు తెలివి తక్కువ (నూంఛెస్టరు గార్డీయన్)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ మంత్రులకు శీతములొప్పుటకునురల నిరాకరించెను. అనగా దాసుగారు తాను మంత్రీగా నుండరు. ఒకరిని మంత్రులుగా నుండనియెరు. అంతరక కాతమ విజయము గాంచెను. ప్రజాతాత్పర్యము-విద్య, సానిక స్వపరిపాలనశాఖ, వ్యవసాయము, పరిశ్రమము మున్నగునవి—మరుల నిరంకుశప్రభుత్వమువారివర మును. సంస్కరణవిధానము కొన్నాళ్లనుకు వంగరాష్ట్రమునందు ఆచరణయందుండును. ఇట్లు జనునని యిదివరకు తెలచియుంటిమి. కొన్నాళ్లనుండి వంగరాష్ట్రము నందు జాతీయోదేశము పెరుగుచుండెను. రాజకీయపార్టీలు జరుగుటకాత్మచారుల ఉద్దేశములను ప్రజలు మెచ్చుకొనుటతో పాటు, నుతమునకు ప్రమాదము సంభవించుచున్న దనుకే తారతీయమునుండి విజయమున్నది. లిట్టుప్రభువుగారు నడుపు ప్రతి అంశమునందు ప్రతిచర్యయందును తప్పులుగనిపెట్టు ప్రతి కావిజ్ఞానము బయల్పడినది. ఇట్టిచర్యలు, అగౌరవము లేని నైనన, తరచుగా జరుగుచుండును. ఇవన్నియు బెంగాలులో తాత్కాలికవిజయము బడయుటకు పన్నుబడినవి. కాని దీర్ఘముగ ఆలోచించినచో నివన్నియు భారతదేశమునకు నాశనకరము లగును.

స్వరాజ్యపక్ష వాయుకులు ఒప్పుకొనిన దానినిబట్టి, 45 వేజబహదూరు సమ్రాటగారును అనుభవజ్ఞులగు నిరంకర జాతి తల్లిలు గావించిన నూవలబట్టియు ఇండియాలోని విద్యాధికులు గోరునకేహ యిప్పుడు స్పష్టపడగలదు. ప్రస్తుతమునకు ఇండియాదేశపు పై నిక విదేశాంగవిధానముల విషయమున ఇంగ్లాండుదేశము బాధ్యతవహించి, యితర విషయములను పోలీసు ఆర్థికశాఖలతో పహ ఎన్నిక సంఘములకు బాధ్యతైన భారతీయమంత్రుల అధికారమున నుండవలెను. అట్టి ఏర్పా

డేదియుగూడ అన్యోన్యమైత్రీయు పరస్పర విశ్వాసములేనిది కొనసాగనేరదు. మరియు, భారతీయులకు జాతీయాభిమానమునందు విశేషములై ద్వేషములేనను నమృతము ఆంగ్లేయులకు కుదురవలెను. ఆంగ్లేయులకును తమకును గలసంబంధము యుద్ధముకగోనట్టిదికావనియు, ఆంగ్లేయులతమవిధిమతముల మధ్యను పోమత్తము పెంసాదింపగలరనియు భారతీయులకు నమృతముండవలెను. అప్పుడుగాని బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు పైన దెల్పినట్టి ఏర్పాటులతోను సమకట్టురు. రెండెండ్రుండింట్లు మితవాదులు ఉద్యోగములందు జూపిన శ్రద్ధనుబట్టియు, గాంధీ గారు ఆలివాదుల కొంగిన వైరికనిర్వహములను బట్టియు, రాష్ట్రీయవిషయములన్నియు మంత్రులపర మొనర్చుచున్నని బ్రిటీషు లిబరలుపక్షమువారు యితరులు దలంచిరి. శేషు హిందూమహమ్మదీయ తగవులను, దాసుగారి నూతనచర్యలను జూడ హిందూమంత్రీ యధిన మొనర్చబడు పోలీసువారికి హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని లొంగియుండురాయని సందేహము కలుగచున్నది. వచ్చేయేడుమాత్రము స్వరాజ్యపక్ష మతో గూడినట్టి శాసనసభ దాసుగారివంటి వాయకునికొంద, ఫలితములనుగూర్చి ఆలోచింపకుండ ప్రభుత్వగ్రాంటులను నిరాకరింపకుండురని ఏమి నమృతము గలదు? కేంద్రప్రభుత్వము అధికారమునకు లోపమువచ్చునని ఆలోచింపకుండ పోలీసువారిని తమ యధిన మొనర్చుకొని గ్రాంటులను నిరాకరింతురు. మనము ఇండియాను విడిచిపెట్టనైన విడచిపెట్టవలెను లేదా మనప్రత్యర్థులు మనలను వింపించున యిట్టింప నవకాశము లేనంతి అధికారమునైన యుండుకొనవలెను.

ఇట్టితీర్పు లిబరలుపక్షమువారి అభిమతమునకు విరుద్ధముగా నుండవచ్చును. కాని వారి అభిమతము ప్రకారము ప్రకారమే బ్రిటీషువిధాన ముండవలెనని గోరుచో భారతీయులు తప్పక దానికి తోడ్పడవలెను. దేశపాలనావిధానములు కేవలము స్వాధీను నమసరించియుండవని వారు రుజువు చేయవలసి యుండును. పూరిగా విశ్వసనీయులు గాని వారి యం దైన కొంతవిశ్వాస ముంచవలెను. ఒకరిన్నేపాము మనముగోరనచో వారి లోపములను కొంత నరకు మన్నింపవలసియుండును. ఇండియాలోని మితవాద వాయకులు యాచిక్షిని గుర్తించిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారుగూడ యాయోదేశమునకు వచ్చిరి తెలియుచున్నది. కొద్దిగానైన పశ్చాత్తాపపడిన పాపకర్మని క్షమించుట ఒకప్పుడు మంచిదని గాంధీగారికిగూడ తెలిసియుండును. బ్రిటీషులిబరలు పక్షము అభిప్రాయముతో నేకీభవించినగాని ఇండియా దేశము నకు ము కిలేదు. సినుఫీయను విధానమునకు సరియైన గాంధీ విధానము నిరుపయోగమని అనుభవమునై దెలిసినది. దాసుగారిలోనూ భారతీయ వాయకులందరు దౌర్జన్యమును నిరసించిరి. భారతీయులు దౌర్జన్యముతో మనరాజ్యమును కదలింపగలుగుదు: నుట ఆసంభవము. అట్లు జేయగలిగినను భారతదేశమునకు నష్టమేకలుగను. "ఇచ్చినపంతయు పుచ్చు"ని ఇంకను అధికము కావలెనని వాదించుడు" అను తిలకుగారి విధానమునకు బ్రిటీషు లిబరలుపక్షము విధానమునకు అట్టే వ్యత్యాసములేదు. అదియు "బాధ్యతాయత్యప్రభుత్వ" మనబడును. "ఇచ్చినది నిరాకరించి, యింక సధికము చేసుచువరకు కొట్టుకొనుచుండును"ను దాసుగారి విధానము పెంకిల్లిలపట్టులపై నున్నది. ఇది బ్రిటీషువారి మెప్పు బడయదు.

బెంగాలు సరిస్థితులు

(నేచనుపత్రిక)

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులశీతముల విషయమున తామునొకనది నెరవేర్చిరి. కావున ఆరాష్ట్రమునందు రాజ్యాంగవిధానము నిలుపుజేయబడినది. శాసనసభ తిరిగి సమావేశమైంపుడు రితి అనుకూలరు రితి గురు ప్రతిహారుతో జీతములు నిరాకరింపబడెను. అధ్యక్షుడిగు కారుగారు సభకు కాలనిర్ణీతము లేక ముగించుకొన్న వేళయియు చేయజాలకుండెను. గవర్నరు లిట్టుప్రభువుగారు మంత్రులరాజీనామా నంగీకరించి ప్రజాతాత్పర్య అధికారమును తాను వహించుటతప్ప వేరేమియు జేయనేరకుండెను. నూతనమంత్రులను నియమింప వలెలేదు.

సి. ఆర్. దాసుగారు రావిషయమున కేవలము అపహస్య భావముతో నుండిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నీడమైనదని ప్రకటించుటకు ఏవిధానము ననుసరించినను అది సీతము కానేరదని ప్రకటించెను. అట్లొనర్చెను. అన్యోన్యసహకారము లేనిచో ద్వంద్వప్రభుత్వము అపభ్యమును. ప్రతిపంథముగూర్చి ఆలివియుప్రభువు ప్రభువులసభలో నూట్టానుదు, స్వరాజ్య గాదుల నెదుర్కొనుటకు ప్రభుత్వమువా రెట్టివిధానకేవలమైన అవలంబింప సిద్ధముగ నున్నారని దెలిపెను.

అట్టివిధానము మధ్యరాష్ట్రములలోనున్న సర్ ప్రాంకు పైగారికి వలయునుండెడిదేమో. కాని పత్రికాబల మెక్కువగ నుండి రాజకీయవిజ్ఞానాభివృద్ధిగల వంగరాష్ట్రమునందు వీలు పడదేమో యని మేము దలంచుచున్నాము.

తమాషాలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకము)

న్యాయాధిపతి:—నీవేమియినా చెప్పకొంటావా?
ముద్దయి:—నాయోగ్యతను, పలుకుబడిని విచారించి, తగినశిక్ష విధించాలనని మనవిచేసుకొంటున్నాను.
న్యాయాధిపతి:—నీసంగతి చాలకాలంనుండి తెలుగును. నీకు తగినశిక్ష పదిసంవత్సరాలు.

మేజిస్ట్రేట్:—నీకెంతయన్ను.

ముసలిసాక్షి:—ముప్పయి.

మేజిస్ట్రేట్:—ముప్పయి, ఏమిటి?

సాక్షి:—సంవత్సరాలు!

మేజిస్ట్రేట్:—ముప్పయినెల లనుకొన్నానులే!

శాస్త్రిగారు:—నేను సంధ్యావందనం చేసుకునేవేళ, మీటింగుకు రమ్మమని అడుగుతాడు, అతనికది మర్యాదేనా? నేను హితుడు:—మీరు మామూలుగా సంధ్యావందనం చెయ్యరని అతనికి తెలుసుకేమా.

శాస్త్రిగారు:—ఒకవేళ చెయ్యననుకో, చేస్తానని అనుకోవడం పెద్దమనిషితోహా అవునా కాదా?

పంతులుగారు:—నా అల్లుడు, కుచేరుడుగా ఉండి తీరాతనిని నేను అనుకోవడంలేదు. రుణంలేకుండా, ఇంతమర్యాదగా జీవించేయగలిగితే చాలును.

మల్లయ్య:—అట్లాగయితే, మామగారివద్దనుంచి డబ్బు తీసుకుంటే, అది రుణమవుతుందా?

సోమయ్య:—నీవు వెళ్లివడేలోలో, కరువుగా ఉంటుంటావా?

కామయ్య:—నిజమే. నాతో నూదా కొంచెం తీసుకుని వచ్చాను.

పారుగువాడు:—మీ అన్నయ్యబామ్మ ఏంబాగుండలేదు. ఫ్లాట్రాఫ్ వేసినవాడు చెడగొట్టాడు.

బాలుడు:—మా అన్నయ్యమాత్రం ఏం మంచివాడేమిటి? ఇండాక, నన్నుకొట్టి గిల్లాడు.

మొదటిపిల్లడు:—నాపాట్రికి న్యాయంఅంటే ఇష్టం. రెండవపిల్లడు:—నాపాట్రికి అంతకంటే ఇష్టం.

మొదటిపిల్లడు:—అట్లాగయితే, కేసును పరిష్కారం చేయడం సులభమేనే?

రెండవపిల్లడు:—అయినా, న్యాయమంటే ఏమిటో నిర్ణయించడం చాలాకష్టం. అందు కింకా న్యాయజ్యం కావలసి వస్తుంది.

ఉపన్యాసకుడు:—స్వర్ణానికి పోవడానికి మార్గమేమిటి? ఒకసభకుడు:—చనిపోవడం.

డాక్టరు:—చనిపోవడానికి ముందుగా, జబ్బుపడి డాక్టరుదగ్గరికి పోవడం.

పడవకమాస్తా:—ఈపడవ పదిసంవత్సరాలనుంచి నడుస్తున్నది. ఇంతవరకు ఒక్కపర్యాయమయినా మునిగిపోలేదు.

ప్రయాణికుడు:—అట్లాగయితే, నాభయంతీరింది. నా కొకగది యిప్పించండి.

మామగారు:—నా తదంతరంగాని, నాకుతుకి ఆస్తిరాదని, తెలుగుకో.

అల్లుడు:—అయితేసరే. ఇంకా రెండుమూడేండ్లవాకా నాకు జీవనానికి సరిపాయ్యేవసతి ఉన్నదిలేండి.

బిచ్చగాడు:—పెండ్లానికి పిల్లలకు అన్నం బెట్టాలి. నావద్ద పైసాఅయినా లేదు. భర్తంచేయండి, బాబూ.

యజమాని:—నిన్నుచూస్తే నాకెంతో జాలివేస్తుంది. నేనూ పెండ్లాంపిల్లలతో బాధపడుతున్నా వున్నాను.

ఉపన్యాసాంతమున, భర్తమియ్యమని పభికులదగ్గరకు వెళ్తేను పంపిరి. దానిని బోర్లించి చూడగా ఒక్కపైసా అయినా లేకపోయెను.

ఉపన్యాసకుడు:—ఇంతవరకు అద్భుతవంతుడినే. నా పెట్టయినా నాకు దక్కింది.

ఎల్లమ్మ:—ముప్పయియేండ్లయిండి నేను కాపరానికి వచ్చి, ఒక్కరోజయినా పోట్లాటలేకుండా గడుపుకున్నాం.

పుల్లమ్మ:—నాకు తెలియక అడుగుతాను, నీకు ఎట్లా తోచిందమ్మా? వినుగయినా పుట్టలేదా?

పట్టణవాసుడు:—నీకంటే బుద్ధిహీనుడిని నేనెక్కడా చూడలేదు.

పల్లెటూరివాడు:—అట్లా అనడం భర్తమా? మీసంగతి మీరు మరిచిపోయినారు.

రామయ్య:—అయ్యా, మేమిచ్చేపన్నులకు ఏమి వస్తవండి?

ఉద్యోగి:—రసీదులు.

విద్యార్థి (వృద్ధునితో):—తాతగారూ, ఇంతకాలం మీరెట్లా బ్రతికారండి?

వృద్ధుడు:—నేను ఎప్పుడూ వైద్యుడిదగ్గరకు పోలేదు, నాయనా.

డాక్టరు:—నీది అజీర్ణవాతం. భోజనాత్మ్యమూ, భోజనాత్మ్యమూ, బాగా నవ్వుతూ కుటాసాగా ఉండు.

రోగి:—అది ఏమాత్రం నిలుపడదండి. నేనే అన్నం వండుకోవాలి. భోజనంచేసినతరువాత, పాత్రలన్నీ నేనే తోముకోవాలి.

ఉపాధ్యాయుడు:—అపిల్లవాడిని కుంటవద్దకు తీసుకుపోయి, నీళ్లలో మంచారని తెలిసింది. ఇది ఎంతతప్పుపని? ఇందులో నీవు ఏంభాగం తీసుకున్నావు చెప్పు.

బాలుడు (గజగజవంతు)-ఒక్క కాలుమాత్రమేనండి.

వెల్లులిరసము

ఉపిరితిత్తులకు లాభకరము

డాక్టరు పాలగోడేటి వేంకటకృష్ణారావుగారు (ఎం. బి. బి. ఎస్.) 'వైవిషయమునూర్చి 'యాంటీ సెప్టిక్' అను వైద్యగ్రంథములో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

పద్యవాణసు 10 కేండ్లబాలడు. 1½ సంవత్సరముల క్రిందట తీవ్రమగు కీళ్లజ్వరముచే బాధపడెను. దానివలన గుండెకు జబ్బుజేసెను. క్రమేణా ఆతనికి దగ్గు, జ్వరముగల్గెను. దానికి ఏమందిచ్చినను ప్రయోజనము లేక ఆపుటచేనాదగ్గరకు తీసికొని వచ్చిరి.

9-9-22 తేదీని ఆబాలని పరీక్షించిజూడ హృదయములో గుడగుడముశబ్దము నెమ్మదిగ వినిపించెను. హృదయము యొక్క పయభాగమును మొదటికీబ్బము వినిపించలేదు. ఉపిరితిత్తులు రెండుప్రక్కలను క్షయదగ్గునర్తులు కన్పించెను. ఉమ్మినిపరీక్షించి జూడ దోషముగ నుండెను.

కడుపు జలోదరమువలె నిండుగను కొంచెముగట్టిగ నుండెను. కొంచెమునీరుపట్టెను. గాలిపోవుచుండెను, శీతోష్ణ శీతి 100.3 డిగ్రీలుండెను.

చికిత్స

ఈను ఆతనికి విశేషములకుమందిచ్చితిని. వెల్లులిరసమును కీళ్లజ్వరముల కిమ్ముచుందును, 'యూటాకు వైలకోజెన్' రసమును నాళములద్వారా ఎక్కించితిని. (ఇకోజెన్ రసము జేసితిని.) దీని వలనక్రమేణా అన్ని జబ్బులుకుదిరెను. ఇప్పుడుఆబాలుడుఅత్యగ్రముగనున్నాడు. వెల్లులిరసమును ఇకోజెన్ రసము చేసినపుడెల్ల కీరోష్ణ శీతి 108.1 డిగ్రీలకు బ్రాకుచుండెను. 2, 3 రోజులలో తగ్గుచుండెను. వెల్లులిరసముతో 6 పర్యాయములు, 'యూటాకు వైలకోజెన్'తో 6 పర్యాయములు ఇకోజెన్ రసము చేసితిని. చికిత్సపూర్తి అయినపిదప ఉపిరితిత్తులు మామూలు శబ్దముతోగూడుకొనెను. పొట్ట మామూలుగ మెత్తగనుండెను. ఇంతవరకు జబ్బు తిరుగబెట్టలేదు. ఇప్పటి కొక సంవత్సరమైనది. పరీక్షించగోరువారు, చింతాద్రిపేటలో శ్యామకంపెనే యజమానునని ఇంటి ఈబాలని జూడవచ్చును, గుండెలో అగుడగుడశబ్దముమాత్రమున్నది.

ఉపిరి తిత్తుల రోగమునకు వెల్లులిరసము మంచి పని చేయునుగాన వాడవచ్చునని నాయజ్ఞప్రాయము.

ది మద్రాసు అండు

నదరన్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకోకార్పొరేటుచేయబడినది.)

నోటీసు

ఎమ్. అండు ఎస్. ఎమ్ రైల్వేమీదనుండు స్టేషనుల అందుకుసంబంధించిన రైలుబండ్లకు పోవునట్టి ప్రయాణికుల టికెట్లన్నియు కాగ్యాలయము ఒకటి బెజవాడ టవునుల 17-9-24 తేదీనుండి తెవవబడినదని యందుమూలముగా అందకిని తెలియజేయడమైనది.

The Zandu Pharmaceutical works Ltd, Bombay

జాంధూబొషధశాల లిమిటెడ్

బొంబాయి 38

జాంధూవారి చవనసాశ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెదురు రోములకు సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్యమధమేగాక శరీరమునందలి నెత్తుగును శుభ్రపరచి చెడిపోయిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయుటయం దద్విత్తుమైనది

ఎల్లప్పుడు జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి పీడింపబడుచు ఒక్కచిక్కినశువులకుఅమృతప్రాయము.

౧౮-౧౧-౨౪ (14-11-23) న బర్లారెనుండి కె.

కేశవరావు బి.సి., బి.యల్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"మీ చక్కన పాశవలన నాకధికమైనగుణము కన్పించి

నది. దయచేసి రైల్వే పార్కులు ద్వారా మరి రెండుసేన్

లును పంపుడు."

పెం 1 పాన రు 2-8-0. ½ పాన రు 1-8-0.

వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. రోయకారికి

ఉమాక్యాటలూగు యుచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిమాచిన

గుణము తెలియకలదు.

డా.మోదర్ అండు కంపెనీ,

43, చైనాబజారుగోడ్డు, ముద్రాసు.

యనానీ శరీరారోగ్యసంబంధి

సర్వకాలములయందు ఉపయోగించదగిన రోవ్యము.

ఇది రక్తమునుశుద్ధిపరచును. శ్రోత్రరక్తమును పుట్టించి మనో యుల్లాసము గలిగించును. దారుణమైన ఆకలిపుట్టించి కాయ నిధిచేయును. అజీర్ణపైత్యరోగములను, సర్వమేహములను, నెగ, వాయి దుర్గుణములు, రసపట్టు, వీర్లనవ్వమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, క్షయ, శ్యావ, కాస, శ్లేష్మ రోగములను

పదివిధముల మూలశంకలు నశింపజేయును. కుటాసాగా కాలవిరోధనము చేయించును. శ్రీల శ్వేతరక్త కుసుమ ప్రదరరోగములనున్న సర్వబహిష్కరకులను అద్భుతముగా కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించియుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని శేత్రరోగములను బాగుజేయును.

ఈరోవ్యము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యెవరైనా రుచివుపరిచేయెడల రు 500లు బహుమతి యివ్వబడును. ధనికులకు భీతలకు అందరకు ఉపయోగపడునట్లుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము.

ఈ రోవ్యము సేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనిన పిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ఈరోవ్యము ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆకర్షమైన దని దృఢముగా నమ్ముచుయును. ఇది వాడేటప్పుడు ఏవిధమైన పత్తెములేదు. 24 తులముల రోహము వెల ఖర్చులు సహా రు 2-8-0.

వలయువారు:—యం. అజీజుద్దీన్, ప్రొవైట్టర్లు, హితాపురము. గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

పిల్లి 1-కే ముప్పుకు తెలము రు. 0-8-0

ఈతెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలు

కుప్పులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తరువాత లంచములను గురించి నుడువును, రామచంద్రయ్యతో ముద్దాయి లంచముగలిన విషయమును, తత్సంబంధములగు విషయములనుండి తొలగింప వీలులేదని నుడివెను. ముద

యిటు బ్యాంకును మోసమొనర్చవలెనను నుద్దేశము లేనియెడల రామస్వామి అను మోసగుడు కనకరమణు లేడు. ఈ సందర్భమున రామస్వామిని పట్టుకొనిపోయి నమ్మకమునని మిక్కిలి గొప్ప చేడు. ఇతర సాక్షులతో జలపాతము చేసి వయసులనే అంగీకరించినను, 1 వ ముద్రాయి రామచంద్రయ్యచే 4000 ను చెల్లుల నొసగినట్లును, ఆ ముద్రా రామస్వామి యనువాతని భార్యగండ నొసగినట్లు వనకము, రామస్వామి సాక్ష్యమొసగుచు బలపరిచెను. అసలము ముద్రాయి చే యగునెడల తిరిగి రామచంద్రయ్య కట్లు చేదను? 1922 సంవత్సరమునుండియు ప్రతి నెలకును ముద్రాయి కేదో యొక ముద్రము లంచముగ నొసగబడినట్లు అప్రూవరు నుడిచెను. అందుల కొసగబడిన చెక్కుల నిదర్శనములుగూడ గలవు.

ముద్రాయలయొక్క కృత్రిమపు డుద్దేశమునకు మరియొక నిదర్శనమును జూడుదు. 1 ముద్రాయి గ్రామ్యుడై టు. గొప్పనని కుడగు వరకును. అట్టివానికిని, బ్యాంకులో లెడ్జరుకి ప రగు రామచంద్రయ్యకును ఇంతే అధికముగ పరిచయమునకు కారణ మేమయి యుండును? ముద్రాయియొక్క అప్పటి జొన్నత్వ స్థితిని మీరు గమనింపవలెను. రామచంద్రయ్య తరుచు, తమ ఆస్తిను కులచ్చుచుండెడి వాడని ముద్రాయి యొక్క యుద్ధోగ్యులే సాక్ష్యమొసగిరి. అతడు పైకట్టకార్యములకచ్చటికి వెళ్లినట్లు దప్ప ఇందుకు మరి యెట్టి సమాధాన ముండగలదు. అంతయెగాదు, ముద్రాయి, చెక్కులపై పేరును మాత్రము వ్రాసి బ్యాంకుచెక్కులను రామచంద్రయ్య కొసగుచుండెను. రామచంద్రయ్య వీనిని, ఇతరవర్తకుల కొరకుగూడ ధారాళముగ నుపయోగించెను. దానిని గమనించినయెడల రామచంద్రయ్య కును, ముద్రాయికినిగల పరిచయస్వభావమువ్యక్తము గాగలదు. అప్రూవరు రామచంద్రయ్య యెడ 1 ముద్రాయిగవ్వరుచు దయ మరయొక విషయములను గూడ చెలియవలెను. అతడు రామచంద్రయ్యకును, 1 ముద్రాయియును మరియొక లెడ్జరుకి పరును నగు వదిమిత్తునకును అయిన మందులవ్యయమును తానే భరించెను. ఈ విషయమును అప్రూవరు సాక్ష్యమును మీరు విశ్లేషింపకపోయినను, అట్లు మందులొసగిన అహమదు బాచాయొక్క ఇంటివైపునకు డాక్టరు పిల్లే గారే ఈ విషయమును జలపరచిరి. ఈ సందర్భమునకు ఏమి సమాధానమును జెప్పనో నామిత్రుని ప్రశ్నించెదను.

ఆకాశరావన్న జాబునుగురించి యెంతయో జెప్పబడెను. కొన్ని కాలాలలో, నిట్టిమాసము లు జరుగుచున్నవని డెబువును, ఆకాశరావన్న జాబు అధికారుల కందినపుడు వారెట్టిచర్యను దీసుకొనక పోవుట అందరి విషయములు బ్యాంకులో జరుగుచున్నట్లు వైయధికారులకు చెలిపె ననుటకు నిదర్శనముని నామిత్రుడు నూచించెను. ఆజాబునకు బ్యాంకు అధికారు లొసగిన ప్రాముఖ్యతనుబట్టి, విలువ యేర్పడును. ఈజాబునచ్చివును టిల్లుమానేజరు చర్చదీసుకొని యుండవలెనని మర్రే గారు చెలిపి యుండిరి. ఈ విషయమును టిల్లుమానేజరు ప్రశ్నింపగా తానాజాబున కెట్టి ప్రాముఖ్యత నొసగలేదనియు, ఆజాబునకు ఫలితముగా నేభాతాను గాని లెడ్జరు కీపరులను గాని పరీక్షింపలేదనియు స్పష్టముగ చెలిచెను. బ్యాంకు అధికారులప్పడెట్టి చర్యను దీసుకొనక పోవుట కిది నిదర్శనము అసలయమున 1 ముద్రాయి చాలగో వడ్డుడుగ పరిగణింప బడుచుండెనని గమనించినయెడల నాతని భార్యగండనొసగవచ్చుటకు కారణము చెలిపగలదు. అంతయ గాక, అతనికి మోసములను గురించి చెలిపియు పూరకున్నయెడల నాతని కెట్టి భయముండును, అందులను నాతనియందొగమునకుగూడ భంగమువచ్చి అతడు గూడ నీకుట్రదారుల లో కేర్పరబడెడు వాడు. కొంచెము వివేకము గల వారెవ్వరు నిట్టి బాధ్యతను అంగీకరింపరు. తన స్వార్థము నాలోచించుకొని యైన నాతడెందుల కంగీకరింపడు.

ఇది సివిలు కేరము గాని క్రిమినలు కేరముగాదని నామిత్రుడు నూచింపవచ్చును. అట్టి నూచనలను మీ యెదుటపెట్టుటకాదు చాల పరిశ్రమ దీసుకొనియుండవలెను. ముద్రాయి తాను తీసుకొనిన ధనమును తిరిగి చెల్లించెనుకారణముచే నిది క్రిమినలు కేరము గాకపోలేదు. నేరస్తుడు తాను దీసుకొనిన దానిని తిరిగి ఇచ్చుటతో పాటు శిక్షనుగూడ అనుభవంపవలెను. బ్యాంకు అధికారులు, అహమదు బాచానుండి 7 లక్షలను సెక్యూరిటీలను పుచ్చుకొనునపుడు, అతనిమీద క్రిమినలు కేసును దీసుకొని రామమనాగ్దానముపైన, నాతడా సెక్యూరిటీల నొసరెనని చాదరిగారనవచ్చును. కాని యిచ్చటి బ్యాంకు అధికారుల కట్టి వాడైన ము నొసగుట కెట్టి యధికారమును లేదు. అట్లనర్పలేదని కార్యదర్శియు, టిల్లుమానేజరును స్పష్టముగ చెలియండిరి. అట్లనర్పరని వాదనకొరంగీకరించి నను, అది ప్రాసిక్యూషన్ కనుమతించుచు యుత్తరపు జూరీ

చేయబడక పూర్వమొనర్చబడియుండవలెను గాన నట్టివాదానము నకు విజయముండనేరదు. అంతయ గాను. తాను బ్యాంకును మోస మొనర్చినట్లు ముద్రాయికి చెలియవలెనని ముద్రాయలపట్ల గొనసాడును. అహమదు బాచా మర్రే గారు వద్దకు వచ్చి తాను 7 లక్షలను సెక్యూరిటీల నొసగెదననియు, క్షమింపవలెననియు నడిగెను. క్షమామలు ఎందుకు? అతడా మొత్తములను, బ్యాంకు అధికారులకు చెలిసియే, బ్యాంకులోని ఆచారము ప్రకారము దీసుకొనుచున్నయెడల క్షమాపణను గోరనవసరముండునా? మర్రే గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు. అంతవరకాతనినిన్నీ హితుని గడలచితిననియు, ఇప్పు డిట్లు నన్ను మోస మొనర్చితి వనియనడుగగా, అహమదు బాచా మారు మాటాడక తోకము దుమకొని చెల్లిపోయి మరునాడు క్షమింపవలెననిగోరెను. ఇది నత్తివనరకుని లక్షణమేనా? అతడు ప్రత్యవర్తకుడగుచో నేనేమి తప్పివర్చితిని వెంటనే యడుగడా?

ఈ కుట్ర 1921 లో ప్రారంభమయ్యెను. అప్పుడు మియానుజానుయొక్క భార్య, 6 వ ముద్రాయిచే వ్రాయబడుచుండెను. అప్పుడుగూడ రామచంద్రయ్య అన్ క్లెయర్డు చెక్కుల పంపుట నాగుచుండెను. అప్పుడు పాసింగు ఆఫీసరుగ నుపయోగారు, జ్యుర్రు తయరి వ్రాసెను.

అన్ క్లెయర్డు చెక్కులపై పంపబడు చెక్కుల పంపుట యొక్క అర్థమును గ్రాంటుగారు విరించుచు అన్ క్లెయర్డు చెక్కులు పరిష్కరింపబడిన తరువాతగాని చెక్కుల పంపరాదనియు, కోర్టులో దాఖలుజేయబడిన అన్ క్లెయర్డు చెక్కులన్నియు మధ్యాహ్నము 2 గంటల తరువాత, క్లెయరింగుపావునును మూసి వేసినతరువాత పంపబడినవేయనియు, వారు నిజమగు నుద్దేశముతో పంపబడినవగునెడల నవి అంతకుపూర్వమే పంపబడెడి ననియు నుడిచెను. మిగిలిన ముద్రాయి లందరకును, ఇతర బ్యాంకులలో బూటకము భారాలు గలవు. ఆ భారాలు అక్లెయర్డు చెక్కులకు వసతుల కల్పించి చెల్లించుకొనుట కేర్పరపబడినవే. ఈ చెక్కులన్నియు ముద్రాయి లందుగురులలో ఒకరితోనొకరు పంపుకొనినవే. వీనిలో నుల్లూను మొయిద్దీను యొక్క అక్లెయర్డు చెక్కు లే అధికము. ఇన్ని చెక్కులను మార్చుకొనుటకు కారణమేమి. వారికేమైన పరస్పరము వర్తకవ్యాపారములు గలవా బుణముల నిచ్చుట పుచ్చుకొనుట గలవానినని నట్టివేమయ్య లేదు. ఈవ్యవహారమునంతను దామటకు బిల్లుమానేజరును కట్టుకొనుట అవసరమయ్యెను. బ్యాంకు నుండి ధనమును చెల్లించు నట్లనర్పటకు గూడ నవసరము.

అప్రూవరునుగురించి ఒకమాట అతనికి ఎట్టి నీతివర్తనయు నుండదు. రామచంద్రయ్య అందులకు మినహాయింపుగాదు. అందుచే అతడు జెప్పిన విషయముల నన్నిటిని వదిలివేసి ఇతర సాక్షులచే, బలపరపబడిన విషయములను మాత్రము అంగీకరించినను నాకు జాలును. మొట్టమొదట రామచంద్రయ్యను వశపరచుకొనిన తరువాత ముద్రాయిల చెక్కులు కాంటరు వద్ద నెప్పుడును కనబడింద పంపుచుండిరి. ఇందులను స్త్రీవర్డు మొదలగు అధికారుల కీ అన్ క్లెయర్డు చెక్కుల విషయము దేయనను విషయమే కారణము.

1922 జనవరి 1 తేదీనుండి అహమదుబాచా మియాన్ జాను ఇర్దురు భారతీయును గా రామచంద్రయ్యకు మార్చబడెను. తరువాత గ్రాంటుగారు అను ముద్రాయిలకును రామచంద్రయ్యకును మొదట నీ నేరమునందు గలిగిన సంసర్గుములను వివరించి, 15 ముద్రాయి, లెవ్వుమిగిలిన మొదటి నల్లు ముద్రాయిలును, నేర్పరు బ్యాంకులందు బూటకపుభారాలు నేర్పరుచుకొని రనియు, ఇవియన్నియు అన్ క్లెయర్డు చెక్కులపద్ధతిని సరిగా నడపుకొనుట కేర్పరపబడినవే ననియు నుడిచెను.

పిదప గ్రాంటుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. పాతకాలయందు సహపాతికాడమే గాక రెండవ ముద్రయ రామచంద్రయ్యకు జనవరి 1 వ తేదీన రు 100 లు లంచమిచ్చెను. 1922 సం॥ ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన సుల్తాను అదనకు ఒనరించినదానినే అహమదు బాచాచేసెను. రుక్మదీను చేయతో తనోకసహాయు లెక్కును ఉంచినాడు. రుక్మదీను ఆనాటివరకు కే. రుక్మదీను అని వ్యవహరింపబడుచు హతాత్తుగా యమ్. రుక్మదీనుగా మారివాడు. ఎందుకు పేరు మార్పు కొనవలెను? బ్యాంకులో క్రొత్త అకౌంటును ఏర్పరుచుట కొరకే. రుక్మదీను అహమ్మదు బాచా కంపెనీయందు ఒక ఉద్యోగి. ఎచ్. యమ్. ఎ. ఆ. కంపెనీయందు మానేజరుగా గూడ నుండియున్నాడు. 1922 సం॥ ఆగష్టునందు రుక్మదీను మరియొక బాంకునందు అకౌంటు ఏర్పరచుకొనుచు కే. రుక్మదీను లేయే వ్యవహరించెను. అంతలో తిరిగి పేరుమారుట చలచిత్రము. కే. యను అక్షరముందు ఏదో కారణమున తన కియ్యము గలిగినదనియు అందుచే దానిని మార్చుకొనినాడని చాదరిగారు చెప్పెదరు. అది ఎంతవరకు సత్యమో మీకు చెలియగలదు. 14 వ ఫిబ్రవరియందు తాను మానేజరుగానున్న కం

పెనీయందే కే. రుక్మదీనుని వ్యవహరింపబడి 15 వ తేదీన ఇ పీరియల్ బాంకులో అకౌంటు ఏర్పరచుటకు యమ్. రుక్మదీను.

గ్రాంటుగారు 14 వ ఫిబ్రవరియందు మార్చెంతయు బాంకు వై కే. రుక్మదీను చెక్కును బ్యాంకింగ్ బాంకింగెను. 1922 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన చార్జ్డ్ బాంకు క్రెకటరీకి వ్రాయుచు మరల కే. రుక్మదీనునియే వ్రాసెను. దీనియొక్క ఉద్దేశము స్పష్టమే. అహమ్మదు బాచాయొక్క లాభముకొరకు రుక్మదీను తన పేరుమార్పుని ప్రత్యేక అకౌంటు ఏర్పరుచేసి కుట్రయందు పాల్గొనెను.

16 వ ముద్రయ రామచంద్రయ్యకు తనను శివార్లు చేయవలెననిదగా 1 వ ముద్రయని కోరెను. అహమదు బాచాయొక్క పుస్తకములలో తాను రు 4,000 లు అప్రూవరుకు అప్పుగా నిచ్చినట్లు తెలుపుచున్నది. తనకు బాంకులో జనులేనప్పుడు, తాను జబ్బాకీలిలోనుండియు, రు 4000 లు తానెట్లు ఇచ్చి గలిగెను? అయ్యు 1922 సం॥ ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీన ఇచ్చి బడెను. చెక్కుడొలుబాంకుపయి ఆర్. రామచంద్రయ్య మీద వ్రాయబడెను. ఇంపీరియల్ బాంకుపయిగాక అప్రూవర్ మామయగు ఆర్. రామచంద్రయ్యకు డొలబుబ్యాంకు పయి ఏలవాయవలెను. అనుమానమునండి తప్పించుకొనుటకే అమొత్తము తిరిగి చెల్లించబడినట్లు తెలియచున్నది. మరియొక తేదీన రు 2,000 లు తిరిగి అప్పుగా ఇచ్చబడి చెల్లించబడినవి. డొలబుబ్యాంకునుంచి చెక్కువచ్చినపిదప మార్చి 7 వ తేదీనరకు దానిని చెల్లుబడికి బాంకునందు దాఖలు చేయలేదు. మార్చి యందు అహమదుబాచా అకౌంటులో 1,70,000 లనుండి, రు 1,90,000 లకును తరువాత 2,18,000 లకును పెరిగిపోయినది. పిమ్మట మొత్తము లు తీయుటకు ఆహమదుబాచా సంకేయించ బ్యాంకునందలి నమ్మకద్రోహులైన లెడ్జరుగురులను మరియొక పన్నుగడ బన్నిరి.

యమ్. కే. శ్రీనివాసను ఒక కంపెనీయందు మానేజరుగా ఉంటావచ్చెను. అతను అహమ్మదుబాచాను నమ్మి పూర్తి చేయని చెక్కులను అహమ్మదు బాచాకు ఇచ్చెడివాడనని చెప్పి యున్నాడు. మార్చి మే నెలలలో ఇంపీరియల్ బ్యాంకుమీద చెక్కులు తీసివాడు. యమ్. కే. శ్రీనివాసను అకౌంటు ద్రామచంద్రయ్య చూచుచు వచ్చెను. యమ్. కే. శ్రీనివాసను అకౌంటులో డబ్బుతీయబడి అహమ్మదుబాచాకు చేరుచుండెను. తాను అహమ్మదుబాచాకొరకే అకౌంటు నేర్పరచినానని శ్రీనివాసను చెప్పివాడు. అహమ్మదుబాచా అకౌంటులో డబ్బు చెల్లుబడి అధికముగా నున్నప్పుడు యమ్. కే. శ్రీనివాసను అకౌంటునందు తీయుచుండెడివారు. శ్రీనివాసను అకౌంటులో జాలె, పెప్టెంబరు నెలలయందు 60 చెక్కులు తీయబడియుండెను. ఇందు మూడు చెక్కులు మాత్రము శ్రీనివాసునిద్వారా మియానుజానుకు జెందెను. యమ్. కే. శ్రీనివాసను తనసాక్ష్యమందు తాను మియానుజానును జూచుటలేవ్ పరిచయములేదని చెప్పియుండెను. అట్టి పరిస్థితులందు తన అకౌంటుద్వారా చెక్కుల నెట్లు మియానుజానున కిచ్చెను. ఎట్టితరి రుక్మదీను యొక్క 18 చెక్కులు శ్రీనివాసను అకౌంటునందు కేర్పరబడెను. అది మహమ్మదుబాచా లాభముకొరకు తీయబడెను. తనకు బాంకునందు క్రెడిటు లేనప్పుడు శ్రీనివాసను నేవనలో బాంకు నందు చెక్కులుదీసి 1, 4 ముద్రాయిల కొసంగెను. పిమ్మట అహమదుబాచా రామస్వామి యను మరియొక లెడ్జరుగురునా (ఇంపీరియల్ బ్యాంకు) తో వచయము గావించుకొనెను. రామస్వామికి 1922 సం॥ జూను 12 వ తేదీన అహమదుబాచా రు 1,000 లు అప్పుగానిచ్చెను. దానికి ఎట్టిజవాబుదారి లేదు. ఆ రు 1000 ఇంతకుజేసిన సహాయమునకై ఒసంగబడినది. కొన్నిసయములందు తన అకౌంటు పెరిగిపోగా 1 వ ముద్రయ 4 వ ముద్రయ అకౌంటులో చెక్కులు తీసియుండెను. చాదరిగారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు అధికారులు దీని నెందుకు కనిపెట్టలేదనియు, అహమ్మదుబాచా అనేకమారులు ఇంపీరియల్ బ్యాంకునకు కన్వనయములందు సహాయ మొనర్చినందున వారికెల్లరకు విశ్వాసార్థుడయ్యెననియు, అందులను వారు చెలిసియుండియు అడ్డుజెప్పలేదని చెప్పియున్నారు. కాని, 2, 3, 4, 5 ముద్రాయిలవిషయమై ఏమి జెప్పెదరు? అహమ్మదుబాచానుమప్పులకు బ్యాంకువారు ఏల సౌకర్యము గలుగజేయవలెను? వారికి తెలిసియుండిన, వెంటనే ఆపియుండెడివారు.

ప్యాసింగు ఆఫీసరులవిషయమై చాదరిగారు “కనరు ను పాసింగు ఆఫీసర్లు జూడ నవసరము లేదని చెప్పియున్నారు. కావున వడ్డీపరిశ్రామనపుడు వారు మొత్తములను జూచెదరేగాని అకౌంటు వివరములు చూడరు. బ్యాంకునందలి ఇంగ్లీషు ఇండియను ఉద్యోగులెల్లరకు మహమ్మదుబాచాపై అభిమాన ముండజాలదు. వారంత్రపు బాలన్సు షీటులందు మొత్తములను లు లెడ్జరుతో సరిపుచ్చుటయందు రామచంద్రయ్యకు చాల గ్రతగా నుండెను. అట్లు మొత్తము భేదించి నచో మోసము బయటపడెడిది. పాసింగు ఆఫీసర్లు చెక్కింగు దినుషునవారంత్రపు బాలన్సు

పీటలను లెక్కలో సరిజూచునపుడు వారు ఈ మోసమును కనుగొనియుండవలసిన చాదరిగానునుడివియున్నారు. కాని వారు మోసము జరుగుచున్నదని తెలపలేదు. మామూలుగానే మొత్తములు సరిపోవునా, లేదా యనిజూచిరి. వివరములు జూచుటకు అనవసరము కలగలేదు. మోసములు బయల్పడిన పిమ్మట అకౌంటులో దిద్దుబాటులు జరిగినవని చాదరిగారివాదన పోలీసువారి వశము చేయబడకముందు రామచంద్రయ్యచే పుస్తకములలో మార్పులు చేయబడినవి. వారాంత్యపుణ్యునివేదిక (లైబిలిటీ స్టేటుమెంటు) యందు తప్పకసంఖ్యలన్నియు మార్పు జేందకయున్నవి. ఇంపీరియల్ బాంకు లెక్కను గమనిస్తూ దానిని వ్రాసియుండిరి.

ఆర్. ఆమ్యున్ అనుదానిని పోలీసువారు పుస్తకములు వశపరచుకొనిన పిదప ఆర్. వానూడు అని మార్చబడినవని చాదరి గారివాదన. ఇది ఎంత మాత్రము సమ్యక్తము విులేదు. ముక్రే గారు తాను ఎప్పుడు అధిక మైన పనియందు నిమగ్నుడైయుండునని చెప్పియున్నాడు. బ్యాంకును సైక్లరీగానుండి అట్లు ఎక్కువ పనియందు తీరుబడిలేకయుండుట ఎల్లరును సమ్మత్యన హంశము. అందువలన ముక్రే గారు వారాంత్యపు నివేదికనుజూచుటకు అవకాశములేకపోయెను. హెడ్ అకౌంటెంటు ఓవరుడ్రాఫ్టు ప్యాసుచేసియున్నందున ముక్రే ఇందునుగురించి అనుమానపడలేదు. దీనివలన ముక్రే ఓవరుడ్రాఫ్టులు తీయుట తెలిసియుండుటయేగాక అందులకు సమ్మతించెనని చెప్పవగునా? అప్రూవరు తనసాక్ష్యమందు హిల్లుగా రెడ్జరులకొరకు పంపుచుండెనని చెప్పియున్నారు. హిల్లుగారి యొక్క సాక్ష్యమును మీరు ఒప్పుకొని నచో హిల్లుగారు ఎప్పుడును అహమ్మదు బాచా అకౌంటు జూడలేదు. అన్ క్లెయర్డు చెక్కులు దాఖలుచేసి ఓవరుడ్రాఫ్టులు తీయుచుండిరి. ఇదియే చివరవరకు సాగినది. దీనికిగాను గా మచంద్రయ్యుని లెక్కలలో మార్పులు జేయుచువచ్చెను. మార్చి 15 వ తేదీనుండి జూను ఆఖరులో వల ఈమార్పులు బరిగెను వారాంత్యపు బాలన్సుదినమున 1 వ ముద్దయి అన్ క్లెయర్డు చెక్కులు తీయుచుండెను. అహమ్మదుబాచాకొరకు రామచంద్రయ్యుని తాత్కాలిక ఓవరుడ్రాఫ్టులు ఉంచుచువచ్చెను. కాని నిజముగా అదిచెల్లదగినదికాదు.

పిమ్మట కోర్టువారు అల్పహారములకై లేచిరి.

తారకేశ్వరము

కలకత్తాలో బహిరంగసభ

బహిరంగసభలో బాబూ శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారు గొడవ నడవ్వనిందిరి. మహాత్ముడు బిక్రంజీయుయొక్క ఆధికారము కు లోబరుచుట మతవిద్వేషమున తెలిపిరి. మధ్య మధ్య పలువురు అల్లరిచేయసాగిరి.

ప్రభాతగిరిని మహాత్ముగా నియమింపగూడదని సచ్చిదానంబుగారు తెలిపెను.

ఒకంబడిక వరతులు సంస్కృతికరముగా లేవని చాలవత్రికలు వ్రాసెను.

మహాత్ము సతీతచంద్రగిరిని తొలగింపవలెనని జదాశరీ పింకోగారును మరి ఆర్యుడు మంగ్గీ జిల్లాజడ్జీగార్లులో తెచ్చిన నివిలుదానాలో దేశభాగు దాసుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

“ఒకంబడిక వరతులను చచ్చించుటకు జరిగిన సభలో చాల తీవ్రముచుర్ర జరిగినది. ప్రభాతగిరిని మహాత్ముగా నియమింపగూడదని గతసభలో బ్రాహ్మణసభ వారాజేసిందిరి. ఈ దావాను వాయిదావేయవలెనని బ్రాహ్మణసభవారు కోరెదరనియు అందులకు వారుంగీకరింపదరనియువింటిని. వరతులను బ్రాహ్మణసభవారికి తెలిపితిని. వారంగీకరించినపిమ్మటనే నేను నాసమ్మతిని తెలిపితిని.” అనిదాసుగారు నుడిచిరి. సతీతచంద్రగిరి, ప్రభాతచంద్రగిరుల న్యాయవాదులు నాదించిరి. పిమ్మట వాదుల న్యాయవాది రాజీనామా పిటిషను దాఖలుచేసెను. సి విలుదావా. పరిష్కరింపబడినపిమ్మట రాజీనామా పిటిషను గూర్చి ఆలోచించెదనని న్యాయాధిపతి తెలిపెను. (ఆ. ప్రె.)

కఫహరిచూరము

విన్నపిచ్చి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0

ఈ చూరము మహాత్ములచే చేయబడినది.

అబ్దుల్ గాఫర్, కానీస్, శైత్యజ్యోతము మొదలగుజానీలు ఉపయోగించును. దీని కంటినుంచుకొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, ముద్రాను.

మహాత్ముని నిరంతరతము

తెలకుఘట్టమునందు సభ

నిన్నటిదినము సాయంత్రము (టైప్ కేసి) తిలకు ఘట్టమునందు ముద్రాగు ముసల్మానులతరపున “మహాత్ముని 21దినముల ఉపవాసదీక్ష” పై తమ ఆతురతను గమపరచుటకై, మహాత్మునిదీక్ష మానవలసినదిగా వేడుకలై” సభజరిగినది. మాల్వి అబ్దుల్ లతీఫ్ సమాధిగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

అధ్యక్షులు హిందీభాషలో ఉపన్యసించుచు, తాము సమావేశమైన ఉద్దేశమును తెలిపిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులు చాల్కి ప్టుముగా నన్నవనియు, వెనుకటి ఉత్సాహము మనయందు గన్పడుట లేదనియు, మహాత్ముని నిరంతరతను బూజనని ప్రతిపాదించునపుని హృదయము పరితపింపవలసియున్నదనియు, దేని కొరకునై మహాత్ము డిట్టిదీక్షబూసెనో అట్టిహిందూమహాత్ముడియ సఖ్యత వెంటనే సమహర్షగడంగలేననియు తీర్మానముల నెల్లరు ఆమోదించవలయునని నుడిచిరి.

హిందూ భానుగారు ఈ క్రిందితీర్మానములను ఉపపాదించిరి:—

(1) ముద్రాగు ముసల్మానుల ఈ సమావేశము మహాత్ము గాంధీగారి వారముల ఉపవాసముపై తమయొక్క ఆతురతను గన్పరుచుచున్నది. పంజాబు, డెల్లీ, కోల్కత్తా, కల్కత్తా, గుల్బర్గాలోని హిందూమహాత్ములు తమ భేదములను అంతరింప జేయువలయునని వారినికోరుచున్నది. దేశవాయకులను శాంతి వాతావరణము నెలకొల్పవలెనని ఆశించుచున్నది. మరియు నీ సమావేశము మహాత్ముడివరకు సలిపిన ఉపవాసమే దీర్ఘమనియు తక్షణమే ఉపవాసము చాలింపవలయునని మహాత్ముని అనేకవిధముల ప్రార్థించుచున్నది.

(2) ఈ సమావేశము ముద్రాగునందలి హిందూమహాత్ముడియలకు ఈనెల 24 వ తేదీ (కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు మాల నా మహాత్ముదాల్ గారు నిర్రేగించినట్లు) ప్రార్థనదినముగా పరిగణింపకొరుచున్నది.

పిదప ఆంగ్లమున ఈ విధముగా ఉపన్యసించిరి. స్టావరులారా.

వైశిర్యానములో విషయమంతయు తేటతెల్లముగా విశేషముగనున్నది. ఇచ్చట సమావేశమైనవారెల్లరును పరిస్థితులను గమనించుచుందురు. మహాత్మునియొక్క జీవితోగూడిన సమస్యయిది. అందు మనకెల్లరకు శ్రద్ధయుండకలెను. పంజాబు మొదలకు ఉత్తరహిందూస్థానమునందలి హిందూమహాత్ముడియలు మహాత్మునిమాటను స్వరాజ్యప్రాప్తిని దేశమాత్మవిమోచనమును బానిసత్వమును మునిగియున్న హిందూదేశములకు ఎయ్యది అమాల్మహా అట్టి మహాత్ముని తీరమనగూడ నిరసించి పోరాడుటజూడ దుర్భరము. ఒకప్పుడతాబ్రహ్మమైగా నా సృష్టింజలములచే బంధింపబడియున్న భరతదేశముయొక్క మహాత్మునివలనే గలుగవలెను. డిల్లీ కోట్లాడు స్వరాజ్య తదితర పట్టణములవారు తమ భేదములకెల్లను స్వపిజ్ఞేషులైను ఇది గొప్పకష్టముగాదు. హిందువులు మహాత్ముడియలు తమనుకొముల యందు తాము అభిమానము గలిగియుండవచ్చును. కాని రాజుల కట్టి యువకాశమును లేదు. కాని ఈ అల్లరకలకలయు బాధ్యులైనవారు వేరొకరు గలరు. అట్టివానిని మనము ఏకీభవించుటవలన దూరముగ పారదీనలెనె. హిందూమహాత్ముడియలు ఒక్కజాతి యనియు, సోదరభావముతో మెలంగదురనియు ప్రపంచమున కొందఱు మనప్రపంచమున కెల్లదిగావలసి యున్నా. మరలనికొపారి నాహిందూమహాత్ముడియ సోదరులను ప్రస్తుత తీవ్రపరిస్థితులను గమనింప గోరెదను. ఇప్పటికి మహాత్ము దుపవసించుట మొదటిది రోదినము లైనది. ఇంతవరకు ఉపవసించినది చాలను. ఇక ఉపవాసదీక్షనుమానవలసినదిగా మహాత్ముడియల పక్షమునను ముద్రాగుపౌరులపక్షమునను మహాత్ముని వేడుచు ఆవహానీయు డెందులకనై ఉపవాసదీక్ష బూసెనో యాయుదేశము సఖ్యత జెందుగాక యని కోరుచున్నాను. దేశీయమహాసభాధ్యక్షు లగు మాలనా మహాత్ముదాల్ గారు నిర్రేగించినట్లు ఈ నెల 24 వ తేదీ ఎల్లరును ప్రార్థనలు జరుపవలెనని వేడుచు విరమించుచున్నాను.

పిదప మాతీలు అబ్దుల్ రతీఫ్ సాహెబుగారు తీర్మానములను బలపరచిరి.

బషీఅహమ్మద్ సాహెబుగారు ఆంగ్లమున ముచ్చటించుచు, సమావేశమయొక్క మఖ్యోదేశమును దెలుపుచు, మహాత్ముని భిలాభి సమస్యకొను మొత్తముమీద దేశమునకు గావించిన

మహాత్ముని సేవ నుగ్గడంచిరి. ముసల్మాను లెల్లరు వెనుకండ వేయు సహాయుండు మహాత్ముని భిలాభాతునకు నిరుపమాన సహాయము జేసెను. ముసల్మాను సోదరుల నయనములను విప్పజేసివారియందు ఉత్సాహమును పురికొల్పు ప్రబోధనలను గావించినవాడు మహాత్ముడే. ఇరుపక్షములవారను స్వతంత్ర ముసత్వకమనియు, అట్టిస్వతంత్రత మకమునకుగూడ ముఖ్యమనియు విశ్వసించిన భేదముల కెడ ముండదు. పలువురు మహాత్ముడియలు (చెన్నరాష్ట్రీతరులు) విజమైన హిందూమహాత్ముడియ ఐక్యతను గమనించలేదనియు, మహాత్ముడియలు శాంతి నూనకపోయిన తమకు స్వతంత్రత లేకబోగా హిందువులస్వతంత్రతకు ప్రతిబంధకముగా నిలిచెదనియు, రోగ సంవత్సరముల వియన్న నందు మహాత్ము డిట్టి దీర్ఘ నిరంతరత ప్రతీతిలను బూనుట ఉపద్రవకర మైనకారణమున అట్టిదీక్షను విరమించవలసిని కోరుచు, వారి ఆశయమును నెరవేర్చెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

విమ్మట నిది కినివాసయ్యంగారు తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు హిందూమహాత్ముడియకలహములు ఎంతవరకుండునో అంతవరకు స్వరాజ్యమున కన్పటనియు, కాని ముద్రాగు రాజధాని అట్టి కలహములకు లోనుగానందులకు సంకల్పించుచున్నాననియు, దీనిని ఆదర్శముగా ఉత్తరహిందూస్థానము వారు చూచుకొని శాంతి నెలకొల్పవలెనని నుడిచిరి.

సాఫీముహమ్మదుగారు తమిళభాషయందు తీర్మానముల పక్షమున మాట్లాడిరి.

తీర్మానములెల్లను సభ్యులందరే నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినవి.

అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

మిర్రాపూరు బాంబుకేసు

ఇంగ్లీషుమహాత్మిక ప్రధానన్యాయము

నిన్న 22 వ తేదీని కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయాధ్యక్షుని నెదుట ముద్రాయాల న్యాయవాది మనందనేక గారు యింగ్లీషుమహాత్మిక ప్రకటించిన ప్రధానన్యాయముగూర్చి తెలిపిరి. “మీకు అన్యధా గా నుండుచే యీవిషయమును నేను న్యాయాధ్యక్షుని గారికి 18 వ తేదీని విన్నవించితిని. వారు ప్రతికవకాశమిచ్చుటనుగూర్చి నూచించిరి. 19 వ తేదీని యింగ్లీషుమహాత్మిక లో ఆ విషయమును ప్రకటించిరే గాని మరేమియును వ్రాయలేదు. తనివారమునాడు ప్రధానన్యాయమున వారు కర్ణము తుమాపణ ప్రకటించుడెను.

న్యాయాధ్యక్షుని ఇప్పుడు మీరు పిటిషను దాఖలుచేసెదరా? నేనుగారు-న్యాయాధ్యక్షునిగూర్చి గూర్చి విశేష ర్జిజరుపవచ్చును. వెనుక అమృతబాధాపత్రికను గూర్చి అట్లు లజరిగినది మీకు తెలిసియే యున్నది.

న్యాయాధ్యక్షునిమేల కలదా? నేను-ఇప్పుడు ప్రధాన న్యాయాధ్యక్షునిగా నున్నవారు అమృతబాధాపత్రిక కేసులోనిదైన తీర్పు ప్రమాణము. రెజీనా గ్రేకేసు ఆంగ్లదేశమునజరిగినది. ఆకేసులో ఆమృతముగవ్రాసిన యతిడు కడు దీనముగా తుమాపణ కోరినను అతనిక్షమాపణ అంగీకరింపబడలేదు. ఇప్పుడు యింగ్లీషుమహాత్మిక ప్రకటించినది తుమాపణయే కాదు. ఈకేసులో యిదరేపై హత్మికర మరొపింపబడెను. అందువలన వారు ప్రాణాపాయస్థితిలో నున్నారు. అట్టిస్థితిలో కలకత్తాలో చాలప్రచారముగల యొకపత్రిక యిట్టి ప్రధానన్యాయమును ప్రకటించిపుడు జూరరులు దుర్భిప్రాసానుమత పాలగుటకు అనికాశములే. కానియిప్పుడు నియమింపబడిన జూరరులను తొలగించినగాని న్యాయాధ్యక్షుని గలుగవచ్చును. ఈ కేసులో తీర్పుచెప్పబడినట్లు అపత్రికలో ప్రకటించబడిన ఇంకొక రాజద్రోహపు కేసును యీకేసును సంబంధము గలవనిగూడ ప్రకటించబడెను. ఆ రాజద్రోహపుకేసును ప్రభుత్వన్యాయవాది యొకను దాఖలు జేయనేలేదు గాన నిపుడు జూరరులను తొలగించినెల్లవుల అభ్యవరకును వాయిదావేసినచో కొంతవరకు సర్దుబాటుగును.

న్యాయాధ్యక్షుని-ఈన్యాయమును చాలమంది చదివియుండురు. గానప్రార్థన వారిని జూరరులుగా నియమించుట వలనవిమిలభము కలుగును. నామ దానిని చదువలేదని ఎల్లరుచెప్పకలెను.

ప్రభుత్వన్యాయవాది:- ఆమృతమును ప్రకటించుట తప్పుగానని తెలుపుటకు నేనులేవలేదుగాని దీనివలన తీర్మానిలకే ఆధికుమనస్థము కలుగును. ఈజూరరులను తొలగించుటకు నేనంగీకరింపవలెను.

జూరీఫోర్ము:- మూలకన్యాయము ఆమృతముచదువలేదు.

ఈసంభాషణ 20గింపిట్లు కేసుమహాత్మిక ప్రారంభమైనది.

(ఆ. ప్రె.)

సానిక వార్తలు

రాకపోకలు:—నీ. యస్. కృష్ణారావుగారు (కానక భూమి) మహమ్మద్ కాశీంసేట్గారు, ఈ యుద్ధమున మద్యమును వర్షిరి.

మరణముల నివేదికము:—ఈనెల 20 వ తేదీ తో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములో 1000 కి 40.9 చనిపోయిరి. దీనికి పూర్వము వారము 66.8 చనిపోయిరి. ఇరువురికి కలరాతగిలినది 1 చనిపోయెను. మనూచి 15 గురికి తగిలి 4 గురు చనిపోయిరి. 60 మంది మిగతా జ్వరములచే మరణించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము యీవారములో 1000 కి 31.1 మరణించిరి.

లక్ష్మీ భీమాకంపెనీ:—ఈ కేరతో పంజాబులో భీమాకంపెనీ యొకటి స్థాపించుచున్నది. ఇందు సుప్రసిద్ధ భారతీయ నాయకులగు లాలా లజపతిరాయి, మోతీలాల్ నెహ్రూ మొదలగువారున్నారు. ప్రముఖులగు లాలాభేనుపతిరాయి, లాలాదివాన్ చంద్ మొదలగువరకు లున్నారు. పండిత కే. సంతానం గారు దీనికి మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరుగా నున్నారు. దీనికితగిన ప్రోత్సాహమిచ్చి ప్రజలు ఆదరింతురగాక యని బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక వ్రాసినది.

చెన్నపురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము:— 22.9.24వ తేదీన నిర్వీర్యతనంబుగా రానందున నిలుపుదలజేయుచున్న పైసంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గమువేళము రేపుబుధవారమునా యంకాలను రేపుంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు తప్పక సభకు రావలసివస్తులు. గద్దేరంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రమహాసభలు

పై సభల యాహ్వానసంఘ మినెల 24 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము 5¹/₂ గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయమున సమావేశమగును. ఆహ్వానసంఘసభ్యులును సభ్యులుగా చేరగోరువారును విచ్చేయవలసివస్తులు.

నె|| సుబ్బారాయుడు
సం|| కార్యదర్శి.

మావిళాల సహాయసంఘము

మహమ్మదీయుల సభ

తిరువళ్ళిక్కేడి చాళులో మొన్న కేనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు వరదలచే బాధపడుచున్న మావిళాలకు వివిధముగా సహాయము చేయునలయునో ఆలోచించుటకు మహమ్మదీయుల లాకసభ జేసిరి. హాజరీ యిబ్రాహిం సేట్ గారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

“రాత్రి యంత ప్రాద్దుపోయినను నెత్తిపైన మేళుములురుములతో బెడరించుచున్న యిటుల యంతమంది సభ్యులు కూడుట నునకు బాధితులగు మావిళా సోదరులయొడగల దయ, అభిమానములను చాటుచున్నది. ప్రకృతి క్రోధోద్రేకముచే కలిగిన నా శ న ము యొక్క ఫలితములను చెప్పటకు మహాపన్యాసకు డసమర్థుడు. బాధలకు గురియై, పసిబాలురు సోదరీమణులు, స్వమతావలంబకులు మనపై విశ్వాసతో మనుండ మన మహమ్మదీయులు చేతులనుకట్టుకొని చూచుచు నూకుండజాలరు. బీదలైననూ భ్యాపంతులైననూ ఎవరితోచినదీ వారు ప్రత్యేకముగా సహాయముచేసిన మతాభిమానమును, సర్వజన సోదరభావమును బహిరంగపరచుడు” అని యుపన్యాసన దర్శమున వ్యక్తుడు చెప్పెను. వరదపాలిన ప్రదేశములకు పోయియూచినచిన్న మాలానా హాజీఅహమ్మద్ ముక్తారుగారు నిదర్శనపూర్వముగ బాధితుల అసభ్యులను వచించిరి. ఈయన తన ఉపన్యాససందర్భమున “ఈసభాధ్యక్షుడు 1000 రూపాయల విరాళమునిచ్చిరిని చెప్పిన నే గొప్ప యాత్సాహము చేలరేగెను. మరికొన్ని విరాళములు ప్రోగుచేయుచున్నాను. యాహూజ్ హుస్సేనుగారి కృతిజ్ఞతావందనములతో సభ్యుగి నెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున నూలువడుకుట

రెండవ వాయిదాకు పంపబడిన నూలువివరములు

సెప్టెంబరు నెల 15 వ తేదీలోగా 404 గురు సభ్యులును 468 గురు యితరులును 15 వ తేదీ దాటినవీమ్మట 126 గురు సభ్యులును 110 మంది యితరులును అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘమునకు నూలు పంపిరి.

మొత్తముసభ్యులు 530 మంది యితరులు 573 మంది

మొత్తము 1103 మంది

గోదావరీ మండలమే అగ్రస్థానము వహించినది, ఆమండలమునుండి 285 మంది నూలుపంపిరి. గుంటూరు మండలము ద్వితీయస్థానమును బడసినది. పశ్చిమకృష్ణామండలము చాల వెనుకబడినది. ఇతర మండలములలో చాల అభివృద్ధి కలిగినది.

21 మంది ఆంధ్ర స్త్రీలు నూలు పంపిరి

మొదటి వాయిదాకు 51 మందిస్త్రీలు మాత్రమే పంపిరి. ఈసారి 215 మందిస్త్రీలు పంపిరి. (కార్యదర్శితంతివార్త).

రవీంద్రనాథటాకూరు

తును

20.9.24 తేదీన తుని పురవాసులు చాలమంది మహా కవియగు రవీంద్రనాథ టాకూరు గారిని రెయిన్వేనువద్దకూచి వారితో కొంతతడవు ముచ్చటించి భవ్యులైరి. మూర్తిభవించిన కాంతివలె నున్న వారికేరీరాకృతిని, ఆమృత ప్రవాహమునుపోలి న వారిమృదుమధుర సంభాషణను పడేపడే తలమకొనుచు పోయెను తిరిగి యిళ్లకుపోయిరి. అప్పుడు రవీంద్రునికి కొందరు పుష్పములను, కొందరు ఫలములను సమర్పించిరి. కే. సోమన్న గారి ప్రాంతములో తయారగు విచిత్రమైన లక్కడబ్బి నోక దానిని వారికి కానుకగా నొసగిరి. ఒకదానిలో నోకటి చొప్పున నీడబ్బిలో నిరువదివాల్లు డబ్బి లిముడియున్నది. మహా భావ్యం నుబ్బారాయుడుగారు బి. యె. యల్లి, శ్రీ మహాకవిని గుఱించి సంస్కృతమున రచించిన శ్లోకములను కవీంద్రునికి సమర్పించిరి. ఒక విలేఖరి.

శ్రీ రవీంద్రనాథ టాకూరు మహాకవి
యశోభూషణనవరత్నాని

1. ఆనందేందు సుధామోదం! హేమ్మిజ్ఞానార్క-తైజసే! మేలయి త్యాగిరమ్యాసి! రవీంద్రకవిపుంగవ||
2. విశ్వవ్యాప్తమహాకాంత్యా! కీర్త్యతేందో తిశాహితే! తద్భవ్యమానసోన్మేషా || త్రమజ్ఞోషయసేపురః||
3. పూర్వం మోహద్వికలమనసా స్వార్థసర్వార్థచైరం! నిత్యం మత్వా స్వగత మఖిలం పారవశ్యం విభావ్య! భీత్యాక్రాంతం కథమపి భవద్వాక్య మాధుర్యమగ్నుః! సర్వం చైకం సకలమనసా వేద్మి దుఃఖం త్యజామ||
4. నానాధు సర్వహంధానాం! నాస్యాకమితి సాధుచ! సాధుత్వ మేతయోస్సంగే! విదుఃప్రాజ్ఞా భవాదృతా||
5. ఇచ్ఛామాత్రేణ సంప్రాప్తుం! స్వేచ్ఛామిచ్ఛంతి యేజనాః! అగ్రేసంబోధ్యతాన్వహ్ను! న్ముక్తింనయసి కాశ్యపీం||
6. యుష్మద్వాగ్యర్థతే చిత్రం! త్రిలింగేష్వీతి పాణిని! యతోపివాచ మునిర్వాగ్య! తద్విద్యు స్త్యత్పరంమదా||
7. పుంభారతేత్వయా వ్యక్తం! సర్వస్వంస్త్రీత్వపుంస్త యోః తత ఏకం విశిష్టతత్! త్రిలింగేష్వీవావిద్యతే||
8. త్వత్ప్రావ్యవహితాత్! విసర్గజ్ఞానసంపదా! యుక్తం విత్వ్యకవిత్వంకే! కవిః త్వమితి విద్యతే||
9. స్వాస్థ్యే మానావమానాభ్యాం! సకాలీనత్వ మావయోః! భవద్దర్శనలాభేన! నూన మేషామి తత్పరమ్||
10. ఉత్పన్నేన మహాభాష్యే! సార్థకే పండితాన్వయే! సుబ్రహ్మణ్యేన దత్తాని! కవేరత్నాని భూషయ||

మహాభావ్యం నుబ్బారాయడు, బి. ఎ., యల్. టి. తుని.

కోహటుహిందూసహాయనిధి

లాల్లాజీ 2000 రూపాయల నిచ్చెను.

లాల్లాజీపతిరాయిగారు కోహటుహిందూసహాయనిధికి 2000రూపాయల నెనగిరి. త్వరలోనచటికి వచ్చేదనిని రావల్పిండి హిందూసభవారికి తెలియజేసిరి. (అ. ప్రె.)

“హృదయైక్యము”

(నింగుఇండియా)

ఒక విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: “మీరు బొంబాయి మ్యునిసిపల్ సన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ‘హృదయైక్యము’ అను ప్రయోగమును జేసితిరి. నేను దానిపై మననముజేసి ఆలోచించితిని. విశ్వమునందు హృదయైక్యరహస్య మున్నటుల గనుగొంటిని. ఇచ్చుది సత్యము నందు ఋతమునందును గలదు. ఈహృదయైక్యమే ఒక నక్షత్రమును మరియొకదానిని కట్టియుంచి ఆకాశమునందు నిలచి యుండునటుల జేసినది. ఈహృదయైక్యమే ప్రపంచములోని వస్తువుదాయము నొకదాని నొకదానిని బంధించియున్నది. నీళ్లనగా బొగ్గుపులుసువాయువును ప్రాణవాయువును కలియుటయని రసాయనశాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టిరి. కాని రెంటిని ఒకటిజేసినను వానిగుండ విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహించినగాని నీరుగాక పోయెను. అవిద్యుచ్ఛక్తియే ప్రకృతియందు హృదయైక్యమయ్యెను. హృదయైక్యమే వస్తుపరిణామము గలుగజేయును. మంచుగడ్డను నీరు జేయును, నీరును మంచుగడ్డజేయును. పరిణామమును, అంతర్నిహితత్వము, పదార్థమునందు జీవము జేరుటయు, పదార్థము జీవములో గలియుటయు అంతయు హృదయైక్యమువల్లనే జరుగును.

శివుని యర్ధాంగి గావలెనని పార్వతీదేవి జేసిన తపస్సు హిందూమతమునందు గాన్పించును. పార్వతీదేవి భగవచ్ఛక్తియే, మానవరూపము దాల్చెను. మున్నొకసాధకునకు భగవంతుడావిధమున ప్రత్యక్షమయ్యెనని నాభావము. పార్వతీయందు భగవద్విప్లవే చక్కగ ప్రకటితమయ్యెను. పార్వతీ తపస్సునందు ప్రాణప్రాణమును హృదయైక్యభావము మానవులందరును చూచి నేర్చుకొనునటుల గాన్పించుచున్నది. మీరు దానిని జయింపగల్గి రాజకీయరంగమున అలీసోదరులతోను ఇతరులతో గూడ హృదయైక్యమును గల్గియుండిరి. తత్ఫలితముగ మేమును వివిధజాతులవార మేకమై ఒక భారతజాతి కావలెనని చూచుచున్నాము. దేశము మిమ్ముల నాదర్శముగ నైకాని హృదయైక్యమును బొందుటకై తపశ్శక్తిని గాంచుగాక!”

నేనీ లేఖను ప్రచురించునది అందు నన్ను పొగడిన దానికీ గాదు. ఈ విలేఖకుడు హృదయైక్యముయొక్క ప్రాశస్త్యమును దెల్పుచు ఒకమతమువారసు భావమువారునుగాని అలీసోదరులవంటివారిలో నాయైక్యమునందు దాని నాయన గాంచెను. “మన మనేకవిషయములందు శత్రేయగనున్నను మనల నిట్లు బంధించునదేదీ? ఇరంతయు అందరకు నొక్కడేయగు భగవంతుని యొడ భయభక్తులుగావా?” యని క్రిందటివారమే పెద్దన్న యడిగెను. ఆయన చెప్పినది సత్యమును సత్యముగ నుండెను. కొర్రాను, బైబిలు, తాలూకు, అజేస్త, గీత వీనియన్నిటిలోను ఆభగవంతుడు గాన్పించునపుడు మనమొకళ్లొకళ్లము పోట్లాడుకొనుచు ఆయన నేల దూషింపవలెను? హిమాలయములందును బయళ్లలోనుగూడ ఒకడేనుర్యుడు వెలుగుచున్నాడు. మంచుగురియదేశములందలి వారికొకవిధముగను, బయళ్లలో నుండువారికొవిధముగను మార్కరళ్ళి తగులనని వారు పోట్లాడుకొనుటయపుస్తకములు సిద్ధాంతములున్నపుడు మనము హృదయైక్యముబొంది మోక్షము గాంచుటకు వాని నుపయోగించుకొనకుండు. బానిసలనుగుటకు బంధనములగ నేల జేసికొనవలెను?

మో|| కె|| గాంధీ

దక్షిణదేశపు వరదల హాయము

ప్రతి, డబ్బు, ఏవిధమైన సహాయమైన చేయవలెను (ఎంగుండియా)

జార్జిటో సెపుగారు జెయిలలోనుండి బైటికివచ్చినదే త దేవుగ తిరునామకారులవచ్చిన కష్టమును వర్ణించుచు యాక్రిం చివిధముగ నొక మిత్రునకుబంపెను.

“ఇచట ముఖ్యమైనవిషయము వరదలు. నేనిపుడుకాపు నమున్న యిల్లు కొబ్బరితోట యొకను తడిచియు లేదు. దీనినిజూ చినయెడల నీరుయెంతవత్తునో తెలియగలదు. అనీరు ఇంటి లోనికివడక టింటిలోనికివంటయింటలోనికివచ్చియెంతపాడునో సెనోగూడ తెలియగలదు. తోట కొంతభాగముఊడ్చి పెట్టుకొని పోయెను. చాలనష్టముగలెను. కాని మరింతనష్టములేకుండనే బ్రే టబడితిమని నానమ్మకము. శేపుబయలుదేరి నష్టముజేందినప్రదే శేముల పరిక్షింప నుద్దేశించియున్నాను.

ప్రస్తుతస్థితిగతులంతటను యిట్లున్నవి. మొట్టమొదలు వరదదెబ్బతిగిలినపుడు ప్రీపురుషులు అన్నము లేక ధాన్యము లేక వానలో తడిచెటమీదను, ఇండ్లకప్పులమీదను ఉండవలసి వచ్చిన కొక జాతి పోయినవి. వెంటనే ఆ ర జు దీ ర్చి, అన్నము లేని జనము కన్నము బెట్టి సహాయము చేయుటవరకువచ్చెను. ఆసహాయముజరిగెను. ఇప్పుడా యంతరము దాటినది. ప్రజలు డిబ్బు వేకుకొనిపోయిన ధూము లును, పదిపోయినయిండ్లకునుబోయి దైర్యముతో తమపనులదా ముజేసికొనుచున్నారు. వారిజీవితకాలములో దాచియుంచుకొ న్నయమాల్యనస్తుభాండారంబు ముగియవచ్చినవి. వానితో వారుజీవింపజాలరు. ఉన్న మూలధనము నిప్పుడుదినుచున్నారు. త్వరలోనే వారలకుఅధోగతిప్రాప్తించును. ఆదాశమా వచ్చున దేమియులేదు. ఈసంవత్సరము పంటలుఅన్నియును ధాన్యము, జొయలు, పండ్లు, దుంపలు అన్నియునుకొట్టుకొనిపోయినవి. అన గా ఆరు నెలలపాసాననుగను. ఇంతటితోబోలేదు. వచ్చేసంవ త్వరము విత్తనాటుటకేమియులేదు. అనగా ఒకసంవత్సరము పంటనాశనమయ్యెను. విత్తనములను ఏప్రిలు మేనెలలో యెండ బెట్టివర్షపు అదురురాగానే విత్తుట ఆచారముగనుండెను. ఈ విత్తనాలుచాలముఖ్యము. వీనికికాపులు జాగ్రత్తకొల్పాలినుంచె దురు. ఈసంవత్సర మావిత్తనాలేమియులేవు. ఇప్పుడున్న డబ్బు కాస్తఅయిపోగానే ఒకసంవత్సరము కరువునష్ట మేమియును లేదు. అందువలన ఫలితములు చాలదుర్భరముగనుండును.

చేయవలసినవి మూడుపనులుగలవు. (1) ఈలోపల విత్త నాలను ఆహారమును సరఫరాచేయుట. ఇదిసాధ్యముగాదు. భా రమదుర్భరముగనుండును. ఇతరులెవరును నెత్తినబెట్టుకొని జేసె దరన్నమాట కిలలోవార్త. ప్రభుత్వమువారి పనినిజేయవచ్చు నుకాని కాంగ్రెసుచేయజాలరు. (2) పునర్నిర్మాణము, అనగా పడిపోయినయిండ్లనుపాడుబద్దపొలాలను బాగుజేయుటకుసహాయ ముజేయుట. ఇదియుసాధ్యముగాదు. ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయమునుమరిచి సహాయముజేయవచ్చును. కాని నష్టము అపరి మితముగలచేత ప్రభుత్వమువారైనను జేయుటసాధ్యముగాదను కొనెదను. (3) వచ్చే 12 నెలలవరకును వ్యవసాయమునందు వచ్చు రక్తియేమియులేదు గావున వారికి మరియొకవృత్తిని దేసినైన జూపవలయును. ఈసందర్భమున మనము కొంతజేయవచ్చును. నేను కాలముమాట అనుకొనుచున్నాను. ఏమియులేనిదానికన్న కనీసము యేమాత్రమువచ్చినను సరేయని యీ నష్టబడినవారు వడుకునటలజేసెను. ఇటువంటిప్పుడు కరువువచ్చినదనగా పని యేమియు లేదన్నమాటయే. కాబట్టి మనముచేయగల్గినది పనిలే నివారలకు లాభకరమగు పనినిగలుగజేయుటయే.

ఇట్టికట్టుబాటును జేయుట. కెంతయోపనిజేయవలెను. కాని కష్టమైనను సులభమైనను ఒక్కమునుభ్యుడు బాగాపనిజే సినయెడల అంతకన్న యెక్కువవారిని మించకపోవచ్చును గాని యీపని జేయవచ్చునయే నాతలంపు. ఏపనికైనను దాని దానికష్టములుగలవు. ఇప్పుడిచటవచ్చినకష్టముయిచ్చుప్రతిలేదు ఇది ప్రతిపండుప్రదేశముగాదు. ఇచట ప్రతిపండునాపండదా యనువిషయము ప్రస్తుతప్రయోజనములకక్కరవచ్చునదిగాదు. హుటనముగల ముఖ్యముగ దూదికావలయును. దూదితెప్పిం నూలువడికించి జేయించి, నేసినదాని అమ్మినయెడల దా తలనది పనిజరుగుచు పొట్టనిండును. ఇచట సహాయమునకు ంధిజీ యేమిజేయనుద్దేశించికో నాకు తెలియదు. అంతుచేతనే ఇంతప్రాయశులసినచెప్పెను. అసోసియే టెడుప్రెసువారు, వరదలవచ్చి, కష్టబడినవారిసహాయమునకై వడుకుడు అనియిచ్చినసలహా

బహిష్కారముల నాపుట

కొంతకాలమా లేక పూర్తిగ రద్దుజేసినట్లు? (ఎంగుండియా)

ఒకమిత్రు డిటువ్రాయుచున్నాడు.

“మీరుబహిష్కారముల నాపవలెనని గావించిన సూచన రద్దుజేయుటకు మారుపేరుగాదా”? నాకుమాత్రము అట్లుగాదు. బహిష్కారములరద్దుజేయవలెనని ప్రస్తుతముద్దేశమేయున్నయెడ ల అట్లు జెప్పటకు వెనుదీయని వాడనే. వానిని మరల నాచరణ లో బెట్టునవరము గానించక పోవచ్చును. వానినాపుటచే కాభివృద్ధి కవసరమని తోచినట్లే మరల నాచరణలో బెట్టుట చేకాభివృద్ధి కవసరమని దోచినయెడల అట్లుజేయుమని చెప్పటా కేమాత్రము వెనుదీయనివాడనే.

“ఇంకొక సంవత్సరముపాటు ఒకరినొకరు చంపుకొనుపొ ట్టాటల నాపియుండుట లేదా” యని మిత్రుడడుగుచున్నాడు. లేదనియే నేను మరల ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. సంవత్సరాంతమున కు మన మెక్కడనున్నామో తెలియును. సంవత్సరాంతమునకు గూడ తీవ్రవిభేదములు నిలచియుండునెడల బహిష్కారములను పునరుద్ధరింపజాలము. రాజకీయరంగమున పనిజేయువారల కవి అవసరమాలని నమ్మకముగల్గిననే జాతీయకార్యవిధానము గాగ లవు. అట్టిది జరుగవచ్చును అవి యెప్పుడు సభ్యాగతులయొక్క సిద్ధాంతమో మతమో మాత్రమైయుండవలెను. ప్రభుత్వమువారి మాత్రము లొంగినను దేశములో నోరుండి బాగా పనిజేయుగ లకొద్దిమంది మాటమీదనే లొంగెదరను విషయమును మనసు కాదనరాదు. ఈపక్షమువారు అనేకవిభాగములై పోట్లాడు కొనునెడల యేమియునురాదు. సంవత్సరాంతమున లేదో ఒకటి గావలెను. మార్చువర్షపాదు రాజకీయకార్యములందే అనగా బహిష్కారములందే పాల్గొనవలెను. లేదా రాజకీయవేత్తల గువారు బహిష్కారముల వలన ప్రయోజనములేదని గుర్తించి అంత రభివృద్ధిగాంచుట ముఖ్యమని గుర్తించి తీరవలయును. అ ప్పడు బహిష్కారములను తప్పక అంగీకరింపవలసి యుండును అంతరభివృద్ధియు, రాజకీయ కార్యచరణయును అందురును అంగీకరింపదరు. అన్ని పక్షములవారును ఒకరిగారు సహాయము జేసికొన్నపుడు వారు కొరుదాని నెల్లనిచ్చునటుల ప్రభుత్వము వారిని నిర్బంధపెట్టవచ్చును.

నేను గావించిన సూచనయొద్దేశ్యము దేశమునంతట ఒక వో జేర్చి అన్ని పక్షములను ఒకదానిపై నొకటి పనిజేయుచు ఒకటే పనిజేయుటకు మారుపనియే. మహాద్దేశ్యము వృన్ధయైనను యెడమొకములు తెడమొకములు లేకుండ సదుద్దేశ్యములతో చేయగవచ్చును. ఒకయుద్దయము ఆపియుంచుటలాన సాధారణ మేమియునులేదు. ఆమార్గమునందగుల చైతన్య ముండునెడల ఆపియుంచిన దానికి మరింత బలముండును. కావునబహిష్కార ములందు విలువగలదని నిష్కపారు కొంతకాల మాపగనే కాళ్ళ తిముగ పోవుననిమాత్రము భయపడ నక్కరలేదు. అట్లునమ్మిన వారు యిట్టియత్నాతము గలుగకుండ కాపాడవలసి యుం డును.

మో॥ క॥ గాంధీ

ను ప్రకటించిరి. అప్పటికాసలహా నిర్ణయము చెప్పినదానివలె నుండెను.”

వరదలుకాగానే మరియొకమిత్రుడు వ్రాసినది కూడ స త్యమే. విప్లవముగల్గి యెన్నిమాసములైనను గలుగనినష్టము ఒ క్కొక్కోజాలో ప్రకృతినిర్దయురాలై చేసినట్లుండెనని ఆయన చెప్పెను. వెంటనేజేయవలసిన సహాయమైనవిషయనే నిజమైనస హాయమారంభమగును. ఎంగుండియా నవజీవను పాతములు నా విజ్ఞప్తినిగౌరవించివిరివిగనే సహాయముజేయుచున్నారు. ఈసహాయము అచట కష్టముజేందిపనిజేయువారలకు విరివిగదోవకపో వచ్చును. దూదివర్షముల ధనరూపమున బంపజాలనపుడు దూది వైనపంపగోరెదను. ఇంకొకసంవత్సరమువరకును భూమిసాగుజేసి కొన వీలులేని తేలకొలిమిమందికి రాటుమధ్యప పరియొకతారక మేమియులేదు. ఈకష్టములపాలైన ప్రీపురుషులకు పనిదొరు కునుపాయముల బెల్లుమని నేను ప్రచారముగోరుచున్నాను. రాటుమునాకు అల్లాటప్పానంటిదిగాదు. తేలకొలిమిమంది పనిజే యుటకు మరియొకమైన పనియున్నయెడల యీవిరాళములు వచ్చినవానినన్నిటిని అందుకువినియోగించెదనని ఆపవిన వారికి హామీనిచ్చెదను.

మో॥ క॥ గాంధీ.

బీహారు రాష్ట్రమునూలు

విమర్శనము ఒకఆక్షేపణ (ఎంగుండియా)

బీహారునుండి యాక్రింది ఆక్షేపణ వచ్చెననియు దానిని సరిజేయవలసినదనియు అఖిల భారతఖిద్మతుబోర్డుకార్యదర్శి నాకు బంపెను.

“వివిధరాష్ట్రములనుండియు సభ్యులు పంపిన నూలును గూర్చి గాంధీమహాత్ముడు 4వ లేదే ఎంగుండియాలో దెల్పిన యభిప్రాయమును మేము చూచితిమి. బీహారుగూర్చివ్రాయుచు అక్కడినుండి వచ్చిననూలులో రాజేంద్రప్రసాదుగారు పంపినది తప్ప మరియొకటి మంచిదనిచెప్పటకు వీలులేదని వ్రాసిరి. అందు నలన నిచట బాంగ వడుకగలవారలకు నిరుత్సాహకరముగనుం డునను నుద్దేశ్యముతో యాక్రిందిసభ్యులును తడితరులును పంపిన నూలును పునః పరిశీలింపవలె నని నేను కోరుచున్నాను. అవి కొంతవరకైనను బాగున్నయెడల వానినిగూర్చి యేమాత్రమైన ను వ్రాయవలెనని కోరుచున్నాను.

తేఖలో దెల్పిన 17 పేర్లను వదలివేసితిని. అందులకు కార్య దర్శినిన్ని 17 సభ్యులనున్న త్త మా పణ గోరుచున్నాను. జరిగినవని యేమనగా అసలు మొదట గుజరాత్లో వ్రాసి నవజీవనులో ప్రకటించివచ్చితిరి. దానినికొంత ముగ భాషాంతరీక రించి ఎంగుండియాలో ప్రకటించుకొకసంపాదకునకిచ్చితిని. అయ్యదిసరిజూడకుండ ప్రకటించబడెను. అసలు మొదటవ్రాసిన దానిలో బీహారుకేమియు అన్యాయముజరుగలేదు. బీహారుగూ ర్చి అసలువ్రాసిన దానిలో నిట్లుగలదు.

“వచ్చిననూలు అంతయును మొత్తముమీద ఒకటిగనే యున్న ది. పిక్కిలోచాలనరకు ఎగుడుదిగుడుగ వడుకబడినది దూది మంచిది. నూలును తడవలేదు. బాబురాజేంద్రప్రసాదు 10148 గజములుబంపెను. అది రివనెంబరు దగ్గర గానుండును. గానినవము గ- ఒకటేమాదిరిగ పిక్కిగట్టబడినది. ఇంతమంచినూలు ఈరాష్ట్రమునుండి వచ్చినదానిలో మరొకటి లేదు.

ఎంగుండియాలో ప్రకటించినదానివలన బీహారుకు జరిగిన అన్యాయమునకు విచార మగుచున్నది. రెండవనెలలో బంపునూలునందు యీపరిశీలకుడు దెల్పినలోపములు లేకుండు భాగముగల్గినని నేనునమ్మెదను. సింధుదేశమును గూర్చివ్రాసిన భాగమునుగూడ దెబ్బయి అచటినుండి గూడ ఆక్షేపణ రా వచ్చునని తెల్పుచున్నాను. సింధుదేశమునుగూర్చిన నిదివేక మునుగూడ పూర్తిగ ప్రకటించెదను.

రెండునూలుకట్టలలోదప్ప యొక్కడనుగాని నూలు నడుగుటఅలవాటున్నటులే గానించను. కొన్నికట్టలలో పిక్కివే క్కొక్కగనుండి ప్రమాణములన్నియు చిత్రముగనున్నవి. నూలేమి యు తిడిగినట్లే లేదు. కొందరునూలును పిక్కిగ చుట్టవైనా లేదు.

సింధుదేశము దీనిని నైపతున్నను, యాక్రిందివిధముగ భా షాంతరీకరించినవానిని నేను తీయింపగోరెదను విచారకరమగువ్యవ హారమిది. నూలువడుకుట అలవాటైనటు లెక్కడను గావరా దు. సింధుదేశవాసులార, జాగ్రత్త:—

మో॥ క॥ గాంధీ

సిమ్లా:—ఒకప్రకటన

సెప్టెంబరు:— హాజరాజగు హుస్సేనుకు సహాయము జేయు నిమిత్తము (ఫ్రెంచి రాష్ట్రమును దాటుటకు బ్రిటీషు సైనికులకు అనుజ్ఞ యియ్యుటనని ప్రకటించబడినవార్త నిరా ధారమైనది. (అ. ప్రె.)

గయలో కలరా

యాత్రికులకు మందలించుచు విస్మయ, సెప్టెంబరు 20:— గయనుపోవలసిన యాత్రికులకు హుగ్లిజిల్లా ఆరోగ్యకాభాధికారి గయపట్టణముం దును గయజిల్లాయందును అపాయకరమైన కలరా అంటువ్యాధి ప్రబలియున్నదని మందలించెను. (అ. ప్రె.)

హక్కులను లోలగించుదావాలు

చాందూపూరు సెప్టెంబరు 17:—నీలకంఠ రామయ్యనను తదితరులపైనను హక్కులను లోలగించుటకై సభాయుక్తుడగు ప్లేటు సెక్రటరీ తెచ్చిన 7దానాలయొక్కనిచారణ నేడు బాండు ధూమనసబుకోర్టులో పూర్తియయ్యెను. తీర్పు చెప్పలేదు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23-వ తేది
మంగళవారము

మహాత్ముని మనశ్శాంతి

స్నేహితుల కెంతకష్టముగ నున్నను భారతీయుల హృదయము లెంత ఆందోళనపూరితములై యున్నను వైద్యులెట్టియాతురము జూపుచున్నను ఉపవాసమును విరమింపు డని అన్నిమూలముండియు వారలన్నిచేరుచున్నను ఆసేతు హిమాచల షర్యంతము యే పూర్వసంచలన మెంతగలిగినను గాంధీమహాత్ముని మాత్రము మనశ్శాంతి గుడిరినది. మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖలో తనకు సంపూర్ణ మగుశాంతి గుడిరెనని వ్రాసిరి. ఉపవాసమును విరమించిన ఆత్మనే పోగొట్టుకొందు నని మహాత్ముడు వ్రాసిన వాక్యమునుబట్టి అతనిపరితాప మెంతగాఢమయినదో గ్రహింపవచ్చును. శరీరబలము తగ్గినను మహాత్మునికి ఆత్మబల మధికమయినది. ఉపవాసమునకు కారణము, తమ మతవిశ్వాస మని మహాత్ముడు తెలిపియుండెను. ఆకారణముచేతనే యితరులతో యోచింపకుండ మహాత్ము డిట్టి నిర్ణయము గావించుకొనెను. మహాత్ముని కిది యొకసాధన. సాధనవిషయమున మహాత్ము డితరులతో యోచించుట పొసగదు. యోచించినను దీని యుపయోగమును గ్రహింపాలవారరుదుగ నుండురు. స్వల్ప ప్రయోజనముల నాధారముజేసికొని ఇట్టి ఘనసమస్యలను విచారించుటచే అందలి షరమార్గమును గుర్తింప వీలు గలుగుట లేదు.

ఇట్టి ప్రాయశ్చిత్తవిధి ననుసరించుటకు తా నెక్కడనే తగినవాడని, మహాత్ముడు పలుకుటయిందెట్టి యతిశయోక్తి లేదు. ఇతరులు తనమార్గము ననుసరింపవలదని గూడ మహాత్ముడు మందలించెను. హృదయనైర్మల్యము గల మహామహానుభావీదేవతాపాతక ధరాతలమునంతను కంపింపజేయును. ఇతరులు ఉపసంపాదనకర్తలగునను, తనకు తోడ్పడవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళమునకు ప్రతివారును తమ శక్తినింతను వినియోగించుటకు సంసిద్ధతజూపి, మహాత్మునికి నివేదించినయెడల, అతని పరితాపము దొలగి ఉపవాసకాలము తగ్గకమానదు. అందుకు మార్గగ, మహాత్మునిశరీరారోగ్యము విషయమున ఆ తురము జూపినంతమాత్రమున అతడు తనదీక్షనువిడనాడజాలడు. “దేశవిముక్తికై సలిపిన షరమ స్వార్థత్యాగముగ భావించిన, ప్రపంచచారిత్రమున మహాత్ముడు సలిపిన కార్యమునకు సాటిలేదని ఇండియను హాషలు రిఫార్మరు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. మహాత్ముని నిర్ణయమును విమర్శించుటకు మార్గగ పరిమితుకు వారు మహాత్ముని సంకల్పమునకు తోడ్పడుచో ఉపవాస మంతరించునని సోషలిస్టరూపు ప్రతిక దెలిపిన సంగతి యథార్థమనుటకు సందియములేదు.

నాయకసమావేశము శుక్రవారము నాడు డిల్లీలో గూడుచున్నది. ఆదినము హిందూదేశ చరిత్రయందత్యంత పరిచితుడైనము. ఇతరులప్రార్థనలము లేకతమ సమస్యలను తాము పరిష్కరించుటకు నాయకు లాదినమున ప్రయత్నించెదరు. ఏ జాతి తనమోక్షమునకు పరులపై నాధారపడియుండునో, స్వశక్తియందు విశ్వాసము గోల్పోవునో, ఏజాతి అంతర్విభేదములను పరిష్కరించుకొనజాలక నిరాశజెందునో, ఏజాతిఆత్మవిశ్వాసమునుకోల్పోయి స్వాతంత్ర్యముతనయందుగానక వెలుపల నెక్కడనో గలదని నెదకుచుండునో, ఆజాతి అడుగున బడియుండక తప్పదు. హిందూమహమ్మదీయ కలహములు దేశమున కిరవిధముల నెట్టియపకారము నొనర్చినను తమ వ్యవహారములను తామే పరిష్కరించుకొనవలయుననియు ఇతరులుతమను రక్షింపజాలరను నీతిని భారతజాతికి బోధించెను. మహాత్ముడు తన తపశ్శక్తి నంతను ధారబోసి ప్రాణత్యాగము గావించుట కయినను ముందుకు వచ్చునంతటి సందిగ్ధిని గలుగజేసెను. ప్రజల కింకను పశ్చాత్తాపము గలుగనిచో సత్యరాభివృద్ధికి తావుండదు. కాని ప్రజల హృదయములు మార్పు జెందుచున్నవి. ఆత్మపరీక్ష ప్రబలుచున్నది. అన్నిపక్షములవారును అన్నిమతములవారును దేశమాతకు గలిగిన అవమానమును దొలగింప బద్ధకంకణు లగుచున్నారు.

నేడు ప్రజలు చూపెడినంతలనము తాత్కాలిక యోగ్యతగముగనుండి ప్రయోజనములేదు. శాశ్వతలాభము గలిగించుటకు తోడ్పడవలయును. మహాత్ముడు కేవల వాగ్దానములతో సంతృప్తిజెందడు. నాయకు లిందుకొరకై ఆత్మార్పణము సలుపవలయును. అందుకు సంసిద్ధులయినగాని మహాత్ముని పరిపూర్ణ త్యాగముఫలవంతముకానేరదు. అన్నిమతములవారును డిల్లీకి బోవుచున్నారు. క్రైస్తవమత గురువగు రివరెండు వెస్టుకాటుగారు కలకత్తానుండి డిల్లీకి వెడలుట శుభసూచకము. బ్రిటీషు ప్రముఖులు ప్రజలలో చీలికను బుట్టించి కలహములను జెంచుటకుగాక తమ శక్తిని జాత్యైక్యమును బలపరుచుటకు వినియోగించుచో తమ దేశమునకును సామ్రాజ్యమునకును మేలొనగూర్తురు. రేపటిదినము మహాత్ముని జన్మదినము. శుక్రవారము నాయక సమావేశ దినము. ఈ రెండుదినములును చాలముఖ్యమయినవి. శుక్రవారము హారతాళము నవలంబించి కనులనన్నిటిని కట్టిపెట్టి మహాత్ముని ఆరోగ్యమునకును హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళనమునకు శుభము చేకూరుగాక యని ప్రార్థింపవలయునని శ్యామసుందరచక్రవర్తి ప్రభృతులు కలకత్తా ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు. రేపటిదినము ప్రార్థనదినముగ నవలంబింపవలయునని, దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రులను హెచ్చరించుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములలోగూడ ఉపవాసమునకును ప్రార్థనకును తగినపర్యాటకుల గావించి ప్రజలు తమనిశ్చయమును బలపరుచుకొనుట యుక్తము. ఇంతకన్నను అనుకూలతరుణము సంభవింపబోదు. గాంధీ మహాత్ముడు మహమ్మదీయ ప్రతికలకు జవాబిచ్చుచు “నాకు హృదయసమ్మేళనము గావలయును గాని కృత్రిమైక్యము పనికిరాదు. అట్టి ఫలితమునకై

మీరు కృషిసలుపుడు” అని హెచ్చరించెను. మానవశ్రేయమును పెంపొందించుటకును భారతీయులలో సోదరభావమును బలపరుచుటకును సత్య అహింసాధర్మములను పునఃప్రతిష్ఠించుటకును మహాత్ముడు సంకల్పించుటయగాక తదర్థమై ఆత్మార్పణగావించెను. అట్టి మహామహానుజి తోడ్పడుటకన్నను భారతీయుని కుత్సప్తధర్మ మేది గలదు? ఉపవాసముచే మహాత్మునిమనము శాంతి నొందెను. కాని అయ్యది భారతజాతికి అవమానకరము. భారతీయులు తమకార్యదీక్షవలననే మహాత్ముని మనోవేదనను తొలగించి మాతృదేశమున శాంతిని సుప్రతిష్ఠితము గావించవలయును. అట్టికై ప్రసాదించి భారతీయులను ధన్యుల జేయుటకు ఆపరాత్పురుషుడోడ్పడుగాక!

మహాత్మునిసంకల్పము సిద్ధించుగాక!

పన్నులసంఘమురద్దుగావలయును

పన్నులసంఘమును రద్దు జేయ వలయు నని జన్నాగారు దెచ్చిన సవరణ సంగీకరించి, హైందవ శాసనసభవారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చిరి. మున్నుండుగ, ఆర్థిక విచారణసంఘము నేర్పరచి, ప్రజల ఆర్థికసీతిని కనుగొనవలయు నని కోరిరి. హిందూదేశము దారిద్ర్య మనుభవింపుచున్నదనియు, ప్రజలరాబడి అత్యల్పమనియు మాంటుఫర్డు నివేదిక మంగీకరించెనని, వెనుక దెలిపియుంటిమి. హిందూదేశము ధనరాసులతో తులదూగుచున్నదని, సర్ బ్లాకెట్టు బోలు శాస్త్రవేత్తలు తలంపవచ్చును. ఇట్టివాడికి పన్నులని నొకలెక్క గాదు. కాని ముహ్మద్దుల గంజిత్రాపుటకు శక్తిలేని ప్రజలకుమాత్రమే దారిద్ర్యబాధ గోచరించును. యూరపియను వర్తకసంఘప్రతినిధి యగు విల్సనుగారు, హిందూదేశము మిగుల ధనవంతమగు దేశమనియు, హిందూదేశపు విశ్వర్యము రాసురాను వృద్ధి యగుచున్నదనియు, అందుచే పన్నులను రాబట్టు మార్గము నాలోచించుట యవసరమనియు వాక్చచ్చిరి. విల్సనుగారు, తమతోడి వర్తకులసీతిననుసరించి, భారతీయులసీతిని గ్రహించుచున్నారు. అంతియగాని, ప్రజాసామాన్యస్థితిని వీరు పరికించు యుండరు. సర్విసు సభ్యుల వేతనములు హెచ్చవలయునను కోర్కెగూడ, విల్సనుగారి కోర్కెకు తుల్యముగ నున్నది. హిందూదేశపు ధనరాసులదృశ్యమై చాలకాలమయ్యెను. వానిపై నాశబెట్టుకొనుట వట్టిభ్రమ దక్క వేరు గాదు.

పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారు దెలిపినటుల హిందూదేశమునందు పన్ను లన్నిటిమీదను విధింపబడెను. ఇంకను మిగిలినదేమియు గనుపింపదు. పన్నుల విచారణ సంఘమును నియమించుట హిందూదేశము ననమానించుటయేయని మాలవ్యాగారు దెలిపిన విషయమునందతిశయోక్తి లేదు. హిందూదేశదారిద్ర్యము ప్రత్యక్షముగ గనుపించుచుండ ఇంకను రుజువుతో బనియేలేదు. బ్లాకెట్టుగారి కొకపేజీ సందియమున్నచో, నాయకులు పినసంగతులన్నియు అసత్యములనితలచినచో, విచారణసంఘమును నియమించి సత్యక్షయ్యై గ్రహింపవచ్చును. అంతియగాని ప్రజల ఆర్థికస్థితిని గ్రహింపకుండ పన్నుల విధించుమార్గముల నెర

యుట, బండికి వెనుక గుట్టమును గట్టినట్లులుండును. హైందవశాసనసభవారు స్వప్నముగ తెల్లపి న పిమ్మటగూడ బ్లాక్టుగారు పన్నులవిచారణను జరి గించెదరా లేక శాసనసభవారి కోర్కెను గౌర వించెదరా? బ్లాక్టుగ రొకఁనిని దలపెట్టిన పిమ్మట సామాన్యముగ వెనుదీయరు. లీకమీషను వలదని శాసనసభవారు తీర్మానించినను ఆతీర్మాన మును ప్రభుత్వమువారు లెక్కపెట్టకబోయిరి పన్నుల విచారణవిషయమున మాత్రము వేరు మార్గము నవలంబింతురా? జన్నాగారి సవరణ యందు ఆర్థికవిచారణయు పన్నులవిచారణయు గూడ కలసియున్నవి. ఐనను బ్లాక్టుగారు పన్నుల విచారణ తప్పదనిచెప్పిరి. శాసనసభాభిప్రాయము పట్ల వీరి కెట్టిగౌరవము గలదో గ్రహింపవచ్చును.

లేబరుపక్షము: బాప్టిస్టాగారి యనుభవము లేబరుపక్షమువారు హిందూ దేశము నకు స్వరూపాల ననుగ్రహించెదరని గాఢముగ నమ్మిన వారిలో బాప్టిస్టాగా రొకరు. లేబరుపక్షమువారు స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నంగీకరించుటకు వెనుక ప్రోద్బలపరచినవారిలో, బాప్టిస్టాగా రొకరు. అంత రాతీయకార్మికసభకువెడలి, వీరిపుడుమాత్రమేదేశము జేరెయున్నారు. వీరు ఇండియామంత్రులు, కామన్సు సభ్యులు, లేబరుపక్షనాయకులు మున్నగువారితో హిందూదేశవిషయముగూర్చి సంప్రతించిరి. తుదకు తేలిసభలిత మేమి? ఆశ కెట్టియెడము కనుపించదని, వీరు గ్రహించిరి. లేబరుపక్షమువారు విశాలాశయ ప్రేరేతులనుభావముదొలగిపోయినది. లేబరుపక్షము తమవెనుకటివాగ్ధానములను నీటుగలిపెను. రాబోవు ఎన్నికలకు పిమ్మటనయినను స్వరూపాలన మిచ్చెద రను నాశ, బాప్టిస్టాగారికి లేదు. ఒకటిరెండు పురు మాంతరములలోపల స్వరాజ్య మీయవలయు నను కోర్కె లేబరుపక్షమునకు లేదని, వీరు కనుగొనిరి. కీర్తిశేషులగు గ్లాడుస్టర్లుగారు, ఐర్లెండుహోంరూలు సమన్వయ ఎన్నికలలో వివాదాంశముగ జేసెయం డిరి. అంతమాత్రముచొరవ నయినను హిందూ దేశవిషయమున గావించుటకు లేబరుపక్షము సాహ సింపదని బాప్టిస్టాగాడు సూచించిరి. బాప్టిస్టాగా రివిష యమై ప్రస్తావించగ, లేబరుసభ్యులు భయముజూపిరి. హిందూదేశ సమన్వయ ముందుకుదెచ్చిన, తమకప జయము గలుగునని లేబరుపక్షమువారు సూచించి రట. రుష్యాసమన్వయకొరకు, అన్ని పక్షములవారును పోరాడెదరు గాని హిందూదేశముకొర కెవరును పోరాడువారు లేరు. హిందూదేశమునకు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి గూడదనుటలో అన్ని పక్షములను ఏకీభావము జూపుచున్నది. పోనీ, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకు పూనుకొందరని యయినను బాప్టిస్టాగారికి నమ్మకము గలుగకున్నది. పదినవత్యరముల గడువువరకు సంస్కరణశాసన మును మార్చ రని వీరికి రూఢిగ దెలిసినది. లేబరు ప్రభుత్వముపై బాప్టిస్టాగారికి నమ్మకము దొలగినను కార్మికులపై నింకను ఆశగలదు. కాని అదియు అడి యాన యనియే తలంపవలయును. ప్రజలు ఎంతకా లము పరాధీనులై పరాశ్రయస్వభావులై యుం దురో వారి నెవరును గౌరవించజలరు. ప్రజలు తమ్ముతాము గౌరవించుకొనవలయును. స్వతంత్రతై నాధారపడుట ముఖ్యము. నిర్మాణావస్థకతనుబాప్టి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గంధీ మహాత్మని వుజానిధి

అక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథాశక్తిని తోడ్పడుడు

చందాలు

49142-10-5

ఇదివఱకు

ఇదివఱకు

24175 0-11

ఇదివఱకు పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుకెట్టపల్లి, మద్రాసు

స్టాగారుగుర్తించుచున్నారు. కాని యూరకగుర్తించి లాభములేదు. నిర్మాణసాఫల్యమునకు నాయకులెల్ల రునుగలిసి పాటుబడవలయును. స్వరాజ్యనిర్మాణము హిందూదేశమునందే ప్రారంభమగును. పరులుచేయ గలసహాయ మత్యల్పము. ఇంగ్లండుకు బోయి వచ్చిన నాయకు లందరును ఈసంగతిని గ్రహించి నందులకు సంతసింపవచ్చును.

రైల్వేబోర్డు : భారతీయసభ్యుడు
రైల్వేబోర్డునం దింతవరకు భారతీయులను సభ్యులుగ జేర్చుకొనలేదు. ఒక్కరి నయినను సభ్యునిగ జేర్చుకొనవలయునని సర్దారు యోగ్గింద సింగుగారు ప్లేటుకొన్నిలుసభలో తీర్మానమునుపపా దించిరి. ఇట్టి స్వల్పపు కోర్కెకు సయితము ప్రభుత్వ సభ్యుడు ఆక్షేపించెను. ఇందు కింకను సమయము రాలేదని వాదించెను. భారతీయులు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభలలో నయినను సభ్యులు గావ చ్చునుగాని, రైల్వేబోర్డునందు గాజాలరుగాబోలు! మైసూరు రైల్వేలను భారతీయులు జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నను, రైల్వేబోర్డులో వీరుసభ్యులుగ నుండుటకు తగకున్నారు. సర్ డిమరు హానుత్ ఖానుగారుగూడ, యోగ్గిందసింగుగారి తీర్మానము నామోదించిరి. భారతీయుల కన్నతోద్యోగముల నీయకున్నచో, వారు అసహాయవాదు లగుదురని జెడలించిరి. తుదకు యోగ్గిందసింగుగారి తీర్మానము ప్లేటుకొన్నిలు సభ వారి చే నంగీకరింపబడినను, ప్రభుత్వమువా రింతత్వరలో దీని నమలుకో జెట్ట రని విశదమగుచున్నది. స్వల్పవరములను పొందు టకయినను, ఎంతకాలమో వేచియుండవలసి వచ్చు చున్నది. సర్వీసు యద్యోగుల వేతనముల విషయ మున జూజెడి ఆతురము, ఇతరవిషయములలో గనుపించుటలేదు. తీర్మానములు, వాని త్రోవన యవి పోవుచున్నవి.

దేశీయవస్త్రములపన్ను
ఏదేశమునందును మత్తుపదార్థములపై దప్ప ఇతరవస్తువులపై పన్నులను విధించరు. హిందూ దేశపుస్థితి యటులగాదు. హిందూదేశమున తయారయిన మిల్లు పస్త్రములపై చిరకాలమునుండియు పన్ను విధింపబడుచుండెను. మాండ్లెర్డు లాంకు మైకల లాభముకొర కిట్టి ఏర్పాటు గావించబడ ననుట నిశ్చయము. దీనిని రద్దుజేయవలయునని ఎం దరు గోరినను, ఇంతవరకును వారిమొర లరణ్యో దనము లయ్యెను. ఇప్పుడు మరల హైందవశాసన

సభలో నిందుకు సంబంధించిన తీర్మానము చర్చకు వచ్చెను. కొంతదూరము చర్చించి రేపటివరకు చర్చ నాపివైచిరి. శాసనసభవా రీతీర్మానము నంగీ కరించెద రనుటకు సందేహములేదు. కాని ప్రభు త్వమువారిట్టి యన్యాయపు పన్నును తొలగించెద రనునాశ కవకాశము గనుపించెను. స్వరాజ్యసిద్ధి వలనగాని ఇట్టి యన్యాయములు ఉలగు నని దోచదు. ఆర్థికవిచారణసంఘము వారు గూడ యీ పన్నును రద్దుజేయవలసిన దని కోరిరి. కాని వారి సిఫార్సులు ఫలించకబోయెను. బాంబాయి మిల్లుల సంఘమువారి పన్నుచారిత్రమును పూన గ్రుచ్చినట్లుల వివరించి దీనివలన గలిగెడి యనర ములను తేటపరచిరి. ఈమారయినను ప్రభుత్వము వారు తమదృక్పథమును మాన్చుకొందురేమో చూడవలయును.

మద్రాసు కార్పరేషనుసభలు
మద్రాసు కార్పరేషనుసభలు నిర్ణీతసంఖ్య తేక నిలిచిపోవుట విచిత్రము. కార్పరేషను పరి పాలనా నివేదికమును చర్చించుటకై కూర్చిన ప్రత్యేకసమావేశము గూడ రెండుమారు లిందుచే నిలిచిపోయెను. నిన్నటిదినము సామాన్యసభయు ప్రత్యేకసభయు జరుగవయ్యెను. ముఖ్య విషయము లను చర్చించవలసిన సమయమున గూడ సభ్యులు హాజరుగాకుండుట శోచనీయము గాదా? సభ్యులు తమవిధులగూర్చి దీసికొనవలసినశ్రద్ధ యిదియేనా? తమప్రతినిధులు ఉపేక్ష వహించునపుడు ఓటరులు వారిని మేల్కొలుపవలయును. ప్రతినిధులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకన్నచో వారిని రాజీనామా నీయుడని కోరవలయును. కర్పరేషను పరిపాలన మును చర్చించుటకన్నను సభ్యులకు ముఖ్యవిషయ మెముందును? మొ తముమీద కార్పరేషనుపై ఖరి యందు పూర్తిగా మార్పు గలుగవలసి యున్నది. ఎక్కుడు శ్రద్ధాసక్తు లగు సభ్యు లీ సభయందు ప్రవేశించి ప్రజాభ్యుదయమును పెంపొందింప వల యును. స్వాతంత్ర్యభావభరితులను సేవాసక్తు లను తీరికగలవారిని తమ ప్రతినిధులుగ నెన్ను కొని ప్రజలు సాసికన్వరిపాలనా లాభములను పొందవలయును. ప్రజలు ఉపేక్ష జూపుచో మాత్రము ప్రసుతిపరిస్థితులు చక్కబడనేరవు.

ఒక పరిశోధక కార్యాలయము
రాంచి, సెప్టెంబరు 20:—వీహు 20స్నా గవర్నరు సర్ హెన్రీస్టీలుగారు శేకు వాన్ ఖంబద్ లక్కమగూర్చిన పరిశోధక కార్యాలయమును ప్రారంభముకయించిరి. (అ.ప్ర.)

విదేశవార్తలు

ఇరాకు-మసోలు ఆంగ్లో-తుర్కు-హక్కు

జనీవా, సెప్టెంబరు 20:—ఇరాకుసరిహద్దు తగాదాను గురించి జాతిసమితిసభవారు పార్శ్వప్రభువు పెత్తినేగాదు జెప్పినసంగతులను వివరించి మసోలుగ్రామమున చాలమంది తుర్కు మజ్రుప్రజలున్నారనియు ఇరాకునల్పపుడును అనటోలియాలో జేరినదనియు అందుచే దానిని తుర్క్లలో జేసినదనియు పొత్తిచేగానిది. కర్దులు, తుర్కులు ఇరాకులో జేర్చబడుటకు అంగీకరించినది నిర్ధారణజేసిరి. సరిహద్దుసమస్యను పరిష్కారము జేయుటకుముందు పూర్వమున్న పరిస్థితులనేదించుచు ననుబడింబడిక యున్నను సరిహద్దులో బ్రిటిషుసైన్యములు ప్రవలసము గావించి చాలమంది తుర్కులను తుతగాతులు గను హతులగు జేసెననిరి.

ఈవిషయమై తుర్కు ప్రతినిధి జేసినసంగతిని బ్రిటిషు వారొప్పుకొనరు. ఈవిషయమును బ్రిటిషుతుర్కు ప్రభుత్వమువారు లేఖనములగు ఆలోచించుచున్నారని పార్శ్వప్రభువు తెలియజేసెను. చర్చ ఆపుజేయబడెను.

పార్శ్వప్రభు నివాదము

ఇప్పుడు పరిష్కారము చేయవలసిన విషయము అసలు ఇరాకు సరిహద్దు తెలుసున్నచో అట్లుల నిర్వచించుటకు జాతిసమితిసభవారిని ఆహ్వానించిరి. ఆక్రమణనాటినుండి పాలించుచున్న మోర్షాగ మసోలుసమస్యను పరిష్కారము జేయుట గాదనిరి. లాసేను ఒడంబడిక అనుబంధము ననుసరించి జాతిసమితివారు మధ్యనర్దులగు ప్రవర్తించెదరనిరి.

మసోలు ప్రజాభిప్రాయము నకుసరించి తీర్మానింపవలెనని తుర్కుప్రభుత్వమువారివాదము. కాని ఈసరిహద్దుప్రజలు చాలమంది విద్యాగంధము నేరుగనివారు. ఇట్టిచిక్కసమస్యను వారు పరిష్కారము చేయగల సమర్థులుగారు. అట్లుజేసిన ఆంక్షాశనమునకు కారణమగును. అల్లులగుడ గలుగును. ఈతగవును పరిష్కరించుటకు నిష్పాక్షిక భావము స్వార్థము లేని సభ్యులతో గూడుకొన్న సంఘమువారు పరిష్కరింప వలెనని పార్శ్వప్రభువు తెలియజేసెను.

హెడజాజిపై దాడి

నాహాబీముట్టడియుద్ధేష్యము

కెయో, సెప్టెంబరు 20:—హెడజాజిపై దండవిడియుటకు కారణము భారతదేశపు ముసల్మానును గోలుటయేయని ఇలిక్ పాదుగారి అనుచరుడు దమాషుసులో తెలియజేసెను. హెడజాజిని విడిచిపెట్టిపోవలెనని గోరినపుడు హుసేనురాజుగారు వెడలకుండుటచే వెలుపున ముట్టడించినది. మెక్కాదగ్గర ముట్టడి ఆగిపోయినది. పవిత్రప్రదేశమును ముట్టడించుటకు వీలులేక పోవుటయే కారణము. హెడజాజిని హుసేనురాజు పాలననుండి తప్పించుటకే మెక్కానరకు నాహాబీలు దండెత్తినది.

రూరుఖాల్జీ పరాసులు మరలుట

కొలంబో, సెప్టెంబరు 20:—ఈవారము రూరులో ప్రెంచి వారంతగ ఖాల్జీజేయలేదు. ఆక్రమించుకొన్న ప్రదేశపు విస్తీర్ణమైన తగ్గలేదు. కాని ఈవారము కొన్నిగ్రామములు వలబడినను అన్యూది అంతగా లెక్కలోనిదిగాదు. కొన్నినిర్బంధములను తొలగించిరి. లేక సడలించిరి. హోలెండు, రైసులకు ఖాల్జీపడవలు పోగూడదను ఉత్తరువును రద్దుజేసిరి. ఓడలు పోవుటకు పుడు నిర్బంధములు లేవు.

నిండుసమావేశము

జనీవా, సెప్టెంబరు 20:—7 రోజులు ఈసంఘమువారు చర్చించిరి. నేడు ఆసంఘీవాదు పూర్తిగ సమావేశమైరి.

భయములేదను ఒడంబడిక

తయారుచేయుటలో చిక్కులు

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—పరాసలుకోరు అభయపు ఒడంబడికవిషయమై, జర్మనులనుండి భయముండదని అభయమునిచ్చి ఒడంబడికలు పరాసులు గోరుచున్నారు. దీనిని తయారుచేయుట కష్టముగనున్నది. దావారు జేసేసుగారి విధానము నంగీకరించలేదు. బ్రిటిషుప్రతినిధులు దీనికి నిరోధమును తావుటచే చాల ఆతురతగనున్నది. అక్టోబరులోపుగ ఈ ఒడంబడికనుగూర్చి ఆసంఘీలో ఆలోచించుటకు వీలులేదనుచున్నారు.

వైస్రములను తగ్గించుట

జనీవా ఒడంబడిక

ప్రెంచియుభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—సాయంకాలము 11-40 వైస్రములను తగ్గించువిషయమై జనీవాలో జేయు ఒడంబడికను కడపటిసారి ప్రకటించుటకుముందు అప్పుడే ప్యారిసులో అతిజాగ్రత్తగ వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది.

మధ్యవర్తిత్వము, అభయములకులైన వైస్రములను తగ్గించుటనుగూర్చి ఏర్పాటుజేయవలెనని ప్రెంచివారివాదము. అది చాలవరకు నెగ్గనని తెలియుచున్నది. వైస్రములను తగ్గించుటకాలోచించుసభ గూడనుండుట ప్రాంసుకు చాలకష్టము. ప్రెంచి ప్రతినిధులు అతిజాగ్రత్తతోనున్న గాని ప్రాంసుకు బలహీనముగ ప్రతిపత్తిని పరిస్థితులను గలుగజేసినవా రగుదు రనుచున్నారు.

డొమినియను పరిస్థితులు

జనీవా, సెప్టెంబరు 21:—సామ్రాజ్యప్రతినిధులు డొమినియను ప్రతినిధులతో ముచ్చటించి సంగతినందర్భము లన్నిటిని వైస్రములను తగ్గించువిషయమై తెలియజేసిరి. వైస్రములను తగ్గించుటకు కొన్నివిషయముల నాలోచించి తెలియజేయవలెనన్న సంఘమువారు తమనివేదికమును ప్రకటించిన వెంటనే తమయభిప్రాయమును తెలియజేసెదరు. ఎప్పటికప్పుడు తమ ప్రభుత్వములవారికి డొమినియను ప్రతినిధులు ఏమిజరుగుచున్నది తెలియజేయుచున్నారు.

గొప్ప వైమానిక పయనము

మ్యాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 21:—20 లేదీని కోభంగారు తండ్రికునుజేరిరి. మ్యాడ్రిడునుండి లండనుకు తిరిగిబోవుట కుద్దేశించిరి. కోభంగారు తిరిగిరాలేదు. చాల ఆతురతగనున్నది. విచారణను ప్రారంభించిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—కోభంగారు లండనుజేరిరి. పొగమంచుగాయుండుటచే మ్యాడ్రిడుకు బోలేడు.

ఆంగ్లో-సోవియటు ఒడంబడిక

సవరణవిషయము

అంగీకారమును సూచనలులేవు

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—రాత్రి 10/50 ఆంగ్లో-సోవియటు ఒడంబడికప్రకారము బ్రిటిషువారు రషియా కీయదలచిన ఋణవిషయమును లిబరల్స్ ఆకేపించుటకు ఏకమైనదియు ఒడంబడిక అంగీకారముగావలెనని కార్మికమంత్రివర్యులవారు గోరిరేని, లిబరల్స్ సంతృప్తిపరచుటలా యని లైమ్పుప్రతినిధిలే ఖరీయడుగుచున్నారు. ఒడంబడికను సవరణ జేయవచ్చునని ఎన్నిసార్లు పార్లమెంటులో రాంకేమన్డొనాల్డుగారు జెప్పిరి. కాని ఇది చేయబడుటకు వీలున్నదా యని కోరించుచున్నారు.

సోవియటుప్రతినిధుల సమ్మతిలేనిదే ఎటుల సవరణజేసెదనో తెలియకున్నది. ఆలోచించుటకు కష్టముగనున్నది. ఏ డెట్టున్నను సవరణలేనిదే అంగీకరింపబడు సూచనలు గనిపింపవు. కాని రాజీ ఏకాభిప్రాయము గుదురుననే కార్మికపక్షమువారకేపించుచున్నారు. ఈ ఒడంబడికవిషయమై మరల ఎన్నికలు జరుగవచ్చునన్నారు. ప్రభుత్వమువారికిగూడ ఇప్పుడు ఎన్నికలు మరలజరుగుట ఇష్టములేదనియు దేశములో ప్రజలుగూడ అదే ప్రకారము అనుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

ఆంగ్లో-సోవియటు ఒడంబడిక

నర్ ఈరికు గెడ్డిసుగారి యభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—బ్రిటిషుపరిశ్రమలకు లాభకరమగునట్టియు ముఖ్యమైనట్టియు హక్కులను సిద్ధాంతములను ఆంగ్లో-సోవియటుఒడంబడిక హరించెను. సోవియటువర్తక కమిషనరులకు ఏమియు భయములేమండ అభయమునొసగిరి. ప్రాతరషియాప్రభుత్వమువారి పద్ధతిప్రకారము ఇంగ్లండులోనున్న 15,000,000 పౌనులు తిరిగి సోవియటుల కీయబడుచున్నవి. బ్రిటిషుకంపెనీలకు అభయములేదు. ఈ ఒడంబడికప్రకారము రాయబారులకు సంపూర్ణ అభయము నొసగిరి. రషియానుప్రజలు గ్రేటుబ్రిటను న్యాయస్థానములకు లోనగుననిరి. కాని రషియానులు యధికారమును శిరసావహించెదమని అభయమునీయలేదని గెడ్డిసుగారు నుడివిరి.

ఆంగ్లో-సోవియటు ఒడంబడిక పరిహారము

వస్త్రమును హానినిబొందిన జాతులవారలకు పరిహారమును ఆంగ్లో-సోవియటు ఒడంబడికప్రకారము పందిబెట్టుటకు సోవియటులు ముగ్గురిని నియమించిరి.

సోవియటు ఋణసమస్య

రషియానులకు 300000000 పౌనుల ఋణమును 5 దేండ్లలోపుగ నిచ్చెదరని షిట్టిగారనిరని కెన్సర్లీగారు హాల్లో తమయువ న్యాయసందర్భమున దెలియజేసిరి.

పొలములో కొంపలంటుకొని 9 గురు పనివాండ్లు చనిపోయిరి. ఇందులో 5 గురు స్త్రీలున్నారు.

మరణవృత్తాంతము

ప్రపంచములో సిమెంటు పరిశ్రమయందు ప్రత్యేక జ్ఞానముగలదిని బ్యాంబరుగారును ఆయన సోదరుడును మోటారు బండి మోటారు త్రొక్కుడుబండి డ్రీకొనుటచే దెబ్బతెగి చనిపోయిరి. మోటారు సైకిలు ప్రక్క తొట్టిలో తీవ్రముగా గాయములు తగిలెను. బ్యాంబరుగారి కొడుకుకు కొన్ని గాయములు తగిలెను.

జర్మనీ దిగుమతులు

ప్రెంచిదుంకములు

లండన్, సెప్టెంబరు 21 —రాత్రి 9.15 జర్మను దీగుమతులపై ప్రెంచివారు నూటికి 26 చొ॥ 31 పన్నును విధించుట దాన్ నివేదికమునకు విరుద్ధమని బాధ్యులగు జర్మను లనుచున్నారు. దాన్ నివేదికము ప్రకార మేర్పాటు చేయబడిన ఆర్థికపు తొప్పులు తాదామరకునని భయపడుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటను ఇట్టి పన్నును విధించుటకు నివేదికములోనే ఉండదననియు ప్రెంచివారి కట్టిభయములేదనియు తెలియుచున్నది. వర్తకపుటాడంబడికకై బేరమాడుటకు ఇది ఒక ఆయుధముగ పరాసులు బెట్టుకొనిరనుచున్నారు. అక్టోబరు 1 లేదీ నుండి ప్రెంచివారి పన్నులను ిధించెను.

బ్యాక్సిమాగన్ గారిని రాజ్యాధిపతిగను విజయనేనాని గారు గౌరవించుట తప్పని టెంపసు పత్రిక నడుపుచున్నది.

ఇటలీ ప్రీమ్యూనరీ

సభ్యులను, వారికార్యాలయములను ప్యాసిస్టులు ముట్టడించి వస్త్రమును గలుగజేసి బాధించుచున్నారని ఇటలీ ప్రీమ్యూనరీ గ్రాండుముప్పరు సీనియటరిగన్ గారు మసోలివీగారికి కబురంపిరి. తాము దేశభక్తులమనియు ప్యాసిస్టులకు ప్రతిహాలు రముగామనియు తెలియజేసిరి.

వెంబ్లీలో విమానమొకటి పయనముగను ఇంజను పాడగుటచే విమానము అంటుకొనెను. పూర్తిగ నాశనమాయెను.

చీనాయుద్ధము

చంగ్స్సోలిన్ సేనలు చినోవానుండి చోయంగు న్యూచింగు పంక్తిని ఆక్రమించుకొనెను. చాంగ్స్సోలిన్ గారి సేనలు ష్యాన్ పాకనును ముట్టడించిరి. చీనాబ్యాంకరు చనిపోయెను. విదేశాంగరాయబారులు కాన్సులరు ఆధికారులకు ఆక్షేపణను బంపిరి.

లూయింగు పియరగ్స్సూంబంగు సేనలు ఇంకను లోబడకనే పోరుచున్నది.

కేంద్రప్రభుత్వతీర్మానము

పికింగు, సెప్టెంబరు 20:—ఉత్తరమున మంచూరియా యుద్ధనాయకుని తొలగించువరకు యుద్ధమును సాగించెదనని కేంద్రప్రభుత్వ సర్వసేనాధిపతి తెలియజేసెను. మంచూరియా ముష్టేనులకు సేనలను బంపుటకు ఇంకను ఆలస్యముగా లేదనిరి. దక్షిణమంచూరియా యిసుపదారి మరితర విదేశాంగలాభములను ఇదివరకున్నట్లులే కాపాడెదరు. చంగ్స్సోలిన్ గారిని తొలగించువరకు ప్రభుత్వమువారు క్యాంటునుగూర్చి వేదనపడుటకు తలంచలేదనిరి. ముష్టేనుపయి కేగుటకు పూసిపూగారు సేనలను తయారు జేయుచున్నారు.

ప్రెంచి వైఖరి

చీనా పోరాటమును అపాపహములను బెట్టుకొనక నిష్పాక్షిక భావముతో ఆలోచించెదమని ప్రెంచివారనుచున్నారని వెంటిటు ప్యారిసిస్ పత్రికవాకొనుచున్నది. తమకుభయము లేనంతవరకు ఇట్లు చేసెదరట.

జాతినమిలి

జర్మనీ చేరునా ?

జనీవా, సెప్టెంబరు 21:— జాతినమిలి వారిసభ (అసెంబ్లీ) సగము జరుగుచుండగానే మద్యన అకస్మాత్తుగ డాక్టరు వ్యాన్స్ గారు జర్మనీకి లేచిపోవుటచే చాలవ్యాఖ్యానములు బయలుదేరినవి. వ్యాన్స్ గారు తమభాష్యతయిదనే ప్రవర్తిం చుచున్నారనుచున్నారు. జర్మనీని జాతినమిలి శ్రేయశే నని ఒత్తిడి కలుగజేయుట సమంజసము గాదనుచున్నారు.

మరాఠ్ పోరాటము

మ్యాడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 20:— ప్రాతముత్రి కొడుకగు రఫాల్ గుర్రాగారిని అరెస్టు జేసిరి. స్పెయిను సేమలు గోర్రా మును అక్రమించుకొనెను. తూర్పు బార్జియా పర్వతములలో తమ స్థానములను బలపరుచుకొనుచున్నారు.

మగ్నానాలుగారి మోటారుబండి

మగ్నానాలుగారికి గ్రాంటుగారిచ్చిన మోటారుబండి విష యమై చరిత్రాపుజేసి విచారించుటకు పార్లమెంటు మరల సమా వేశమైనపుడు పార్లమెంటుసభ్యులు ప్రయత్నించెదరు.

ఇటలీ స్విజ్జన్ కు విభేదములు

ఇటలీని స్విజ్జన్ కుదుగుల విభేదములను మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కారము జేసికొను ఒడంబడిక సంతకమైనది.

పెరిషియా పరిపాలక ప్రైమానిక

నివేదికము
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

పెహర్వా, ఆగస్టు 28:— డాక్టరుహిల్సుపాగుగారిట్లు ప్రాయముచున్నారు. 1802 సంవత్సరాంతమున పరిశీతు లుకాని హాకరముగ్గియుండెను. 1808 సంవత్సరము మొదలు మూడు నెలలలో ఆదాయము హెచ్చెను.

పెషియాలో ఆర్థికసంస్కరణము, ఆర్థిక ప్రసర్నిర్యాణమును ఒక్క అమెరికనులే చేయలేదు. ఇంతకంటే ముఖ్యమైనపనులు ఇతరప్రభుత్వశాఖలు సహకారముతో పనిజేసిన నెరవేరును కాని అట్టిసహకారము కానరాదు.

అమెరికను నిర్వహణమును కొనియాడుచు ఆర్థికసంస్కరణములకు అభ్యంతరమును గలుగజేసిన తుదకంతయు వ్యర్థమగు ననుచున్నారు.

మనపని ఎందుకు ఆలస్యమైనదో ఎందుకు తుదకు అసాధ్యమగునో నేను తెలుపకున్న పెరిషియానులకు ద్రోహముజేసిన వాడనగుదును. 1808 సంవత్సరముమొదటి మూడుమాసములలో సహకారము దొరకలేదు. మాపనిని ఆక్షేపించిరి. అభ్యంతరములను గలుగజేసిరి. ముఖ్యముగ కొన్ని ఏర్పాట్లను నిరాకరించిరి. లక్ష్యపెట్టలేదు. మాకంట్రాక్టులు విరుద్ధముగ జేయబడెను. ఎవరును పూర్తిజేయలేదు. పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు పూర్వమునర్పలేదు. ఆర్థికపత్రమును ఆమోదించలేదు. పొట్టు తెలిగ్రామముఃత్రులు అక్రమముగ సొమ్మును ఖర్చుజేసి పాడు జేయుచున్నారు.

ఆర్థికసంస్కరణము విఫలమయ్యెనేని దానికి మా హితవును విననివారును, మా ఏర్పాట్లను నిరాకరించినవారును, మా ప్రయత్నములతో బోక్యము కలుగజేసికొని అభ్యంతరమును కలుగజేసినవారే ఈ త్రరవాదులగుదురు.

జగల్గుల్ పాషాగారు లండను కు

బయల్ దేరిరి
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:— పరిష్కారము గావలసిన ఆంగ్లో ఈజిప్టు సమస్యలను నిర్వహించుటకు మగ్నానాలుగారిలో రాయ భారములను జరుపుటకు లండనుకు జగల్గుల్ పాషాగారు వయనమైరి. సందేహములతో అనుమానములతో అల్లగానియున్న రాచకేయపరిశీతులను అనుమానరాహిత్యముగ జేసెనని జగలులు పాషాగారునుడివిరి.

సామ్రాజ్యమతసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండనులో సామ్రాజ్యమతసభలు 22 తేదీని సమావేశమైరి. చండిత్ శ్యామాశంకరుడుగారు మధ్యాహ్నరహైంవ మమునుగూర్చి సభవారికి తెలియజేసిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి మతసహనమును సందర్భవశమున ప్రశంసించిరి.

చీనావరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:— ఇరుపక్షములవారును పెద్ద ప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నారు. ష్యాన్సింగవర్నరు రెండు పటాలములను స్వయంచేసెననిరి. పదిలత్తుల తూటాలను ఇచ్చెననిరి. ఇతడు మంచిపాతకుడు. ఆదర్శప్రాయుడగు గవర్నరుగటచేతను న్యాయబుద్ధిగలవాడగుటచేతను, విశేషమడగుట చేతను 18 ఏండ్లనుండి ఏయద్దములందును పాల్గొనుటకు నిరాకరించుటచేతను ఇతడిట్లు వాగ్దత్త మొనర్చుటచే అందరికిని ఆశగ నుండును. హార్డించెదరని పికింగువార్తలు తెలుపుచున్నవి.

ఈజిప్టువార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, సెప్టెంబరు 28:— జగలులుపాషాగారినిజంప నెంచిన ద్రోహిదగ్గర కొన్ని కాగితములు దొరికెను. దీనినెంత యోముఖ్యముగ జెప్పుచున్నారు. ఈకాగితమును పూర్తిబట్టె వు గారు విశేషాంకార్యాలయమువారికి అందజేసినదనుచున్నారు. దీనియందు అబ్బాసమీనుగారి రాచకేయాక్షేపములేవియో కొంచెము తెలుపబడినవి. ఈజిప్టును గ్రేటుబ్రిటను లాభము నిమిత్తము వినియోగించుకొని అరబ్బుప్రజలను రాచకేయ జాతిఆశయములతో సంఘర్షణలకు నేర్పాటుజేసి తుదకు వీరిని బ్రిటిషుపాలనమున క్రింటాడునట్లుట ఏర్పాటు జేయ చున్నారు.

లండనులో హైందవభోజన

జనత్రిగృహము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:— లండనులో హైందవభోజన వనత్రిగృహమును ఏర్పాటుజేయుటకు లాల్ బా గిరిధరబాయి, అగర్యాలా మదితరులు ముగ్గురును లండనువచ్చిరి.

మహారాజశ్రీ మచిలీపట్నం

డి|| ము|| కోర్టువారి సముఖమునకు

S. C. నూటు నెం 214/24

వాదులు:— ప్రదముగిరి గోపాలకృష్ణంగార్లు.

ప్రతివాదులు:— పట్నాల నూర్యనారాయణ.

వాదులు యీ ప్రతివాదిమీద ఖాతానబట్టి రు 21-0-0 దావా తెచ్చి నోటీసులుచేయించగా సర్వకానందున 29-9-24 తేదీకి వాయిదావేయబడినది. ఆక్షేపణలువున్నవారు వాయిదా రోజున 11 గంటలకు సదరుకోర్టువారియెదుట హాజరయి చెప్పుకొనవలెను. లేనియెడల ఆరోజున యక్కాన్వెట్టిగా డిక్రియివ్వబడునని యిందుమూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

ఎమ్. వి. రామానుజరావు,

వాదులతరపున ప్రతిష్ఠాదరు.

స్తాలుకానుకోర్టు మదరాసు

నూటు నెం 10228-28

వాది:— రంగప్ప రాఘవఅయ్యంగారు.

ప్రతివాదులు:— 1. మక్కల రామసామిరెడ్డి 2 మక్కల వెంకటరెడ్డి వ్యాపారస్థులు, చెంగలరాయపేట విశాఖపట్టణము.

వైకనుపరచినవాది ప్రతిపాదులపైన 1920 సం॥ ఏప్రిల్ నెం 27 తేదీ న్రాసీయిచ్చిన ప్రాంసరీనోటు నడ్డితోసహ ర్వు 1378-12-1 కోర్టులో దావాచేసిఉన్నందువలన వైకనుపరచినకేసు మదరాసు స్టాలుకానుకోర్టు మొదటిజడ్జియందుగా 29-9-24 తేదీన వాయిదా వేయబడియున్నదని తెలిసికొనల యును.

జి. ఎన్. తిరుమలూచారియార్,

జి. తిరువేంగడాచారియార్,

వాదినకీర్తన.

కలరా వ్యాధి

బి. 1-కి 12 మూత్రము నిల గా 0-కి-0

లెరా వ్యాధితోనే ఒకనిపై పై ఆంజుకాశ్యము.

లెరా తగిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

అన్ని వ్యాధులకు కీర్తి, మగ గారు బాని గారు

రంపవీరూరి

గాం నుల్లదొర అప్పీలు

(ప్రధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి

రెయిలీగార్ల యెదుట)

ఏజెన్సీ పితూరీదారులలో నొకడగు గాం నుల్లదొర అను నతనిపైన, వాట్టేరుఏజెన్సీ ఆదేశనలు పెనున్నుజడ్జి విధించినమరణశిక్షపైన ముద్రాయి హైకోర్టువారికి గావించుకొనిన అప్పీలు నందు, ఈదినమున ఆక్టింగుప్రధానన్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తిరెయిలీగార్లు భిన్నాభిప్రాయములు చెబువును నేర్వేరు తీర్పులను నొసగిరి. ప్రధానన్యాయమూర్తి గారు తమతీర్పునందు, ముద్రాయిపై క్రిందికోర్టువారు విధించిశిక్షను ఖాయపరుపవలెనని యెంచిరి. న్యాయమూర్తి రెయిలీగారు, నేరాకోపణ నొకటిగాజేర్చి ఆరోపించుటయందు పొరబాటుజరిగెననియు అమిన్ జాయిండరు ఆఫ్ చార్జెస్ అందుచే తిరిగివిచారణ జేయవలెననియు నభిప్రాయమునొసగెను. అందుచే నీకేసు మరెయొక న్యాయమూర్తివిచారించి తీర్పుజెప్పును. ఈఫీతూరికి సంబంధించిన పోతరాజు మరణిల్లరునుగూడ గావించుకొనిన అప్పీలు నందుగూడ నిట్టితీర్పు చెప్పబడెను.

గాం నుల్లదొరపై ఆతడు ప్రభుత్వముపై కత్తికట్టి యుద్ధ మొనర్చెనని యారోపింపబడెను. అట్లాడి క్రిరామరాజుగారిచే ప్రారంభింపబడిన రంపతిరుగబాటును దీక్షకు తిరుగబాటు నాయకులలో నొకడని ఆరోపింపబడెను. వీరు 1922 సం॥ ఆగస్టు 22 తేదీన మొదట చింతనపల్లి పోలీసు స్టేషను నెదిర్చి అందరి వస్తువులకు దోచుకొనిపోయిరి. కెండిపేట, రాజసుంజి, (గోదావరిజిల్లా) అనుప్రదేశములలోని పోలీసు స్టేషనులనుగూడ వీరు దోచుకొనిపోయిరి. తిరుగబాటు కాలమునవీరు స్కాటుకర్డు, హాయిడరు అనునవిపురుషావీరు నూపరింటెం డెంటులను తుపాకులతో గాల్చిచంపిరి.

ముద్రాయి యొనగిన స్టేటుమెంటునందు, పైపోలీసు స్టేషనుల నెదిర్చినవారిలో దానొకడనని అంగీకరించి క్రిరామరాజు చంపెదనని యెరించుటచే తిరుగబాటుదారులలో చేరిననియు 1922 డిసెంబరు 6 తేదీన శివగపురము యుద్ధము ముగిసినతరువాత, తిరుగ బాటుదారులనుండి తప్పించుకొని పారిపోయినట్టి తిననియు చెలిపెను.

ముద్రాయి తరపున సి. మార్కండేయులు గారు వాదించుచు- మల్లు దొర రాజగారిజలంతముచేతిరుగబాటుదారులలో జేరెననియు, అంతియగాక ఆతడు నాయకులలోనొకడని ఋజువుజేయబడలేదనియు నుడివెక. ముద్రాయి యుద్ధమొనర్చెనను నేరమొనర్చినేగాని హత్యనేర మొనర్ప లేదుగాన, మరణశిక్షకంటే తక్కువశిక్షను విధింపవలసినదని ప్రార్థించెను. ప్రభుత్వ న్యాయవాది:— జి. సి. ఆడముగారు ముద్రాయి తరపు న్యాయవాది:— సి. మార్కండేయులు గారు.

కార్పరేషను సమావేశము

కోరము లేక నిలిపివేయబడెను

నిన్నటిసాయంత్రమున కేర్పరుపబడిన కార్పరేషను సంఘముయొక్క (1) స్పెషలు మీటింగును (2) కమిషనరుపరిపాలనానివేదికను చర్చించుట కేర్పరుపబడిన విలంబిత ప్రత్యేకసమావేశమును గూడ, న్యూన సంఖ్యాక సభ్యులు హాజరుకాలేదను కారణముచే నాపివేయబడెను. ఇందు మొదటి సమావేశము పోలీసుకమిషనరు రోడ్డువర్గ రైల్వేలెవిలు క్రాసింగును నిలిపియుంచవలెననియు, ఆక్రాసింగువద్ద నిర్మింపబడు ఓనుబ్రిడ్జికి డాక్టరు టి. ఎం. నాయరును తెనయని నేరుపెట్టవలెననియు రెండు తీర్మానములగురించి చర్చించుటకు గాన, 11 గురుగభ్యులతోకపై నీదినము సాయంత్రము 5-15 గంటల కేర్పరుపబడెను. కాని కొక్కి గంటలవరకు వేచియున్నను 18 సభ్యులకన్న సెక్కువ హాజరుకాలేదు. సభ్యులగుట కవసరమగు కనిష్ఠసంఖ్యాకసభ్యులు హాజరుగాకపోవుచే నాపివేయబడెను. రెండవసభ 5-30 నిమిషముల కేర్పరుపబడెను. కాని ఈసభకుగూడ పైకారణములచేతనే అధ్యక్షుడు నిలిపివేసెను.

మహాత్ముని మహా పవాసదిక్ష

ఆ ర వ రో జు

ఇండియా మెట్రోపోలిటన్ మోస్టరీవరెండు ఫోను వెస్టు
కటుగారు గూడ 26 వ తేదీ సభకు వెల్లెదరు

బాబూ శ్యామసుందరచక్రవర్తి, నటరాజను, రామలింగా రెడ్డిగారు ప్రకటనము

మహాత్ముని కుర్చీమీద కూర్చుండబెట్టి తీసికొనివెళ్లిరి

26 వ తేదీని హారటాలు జరుపవలెను

వంగరాష్ట్రనాయకుల ప్రకటనము

నిన్న 95 పానులె తూగెను

13 వ తేదీని 101 పానులుండెను, 22 వ తేదీని 95 పానులు తూగెను. 5 రోజులకును ఆరుపానులు తగ్గినది

సి, ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు తాత్కాలికముగా ఎంగుయిండియా పత్రికను నడిపెదరు

రేపు 24 వ తేదీని ప్రార్థనలు జరుపవలెను

దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యపంతులుగారి ప్రకటన

నాయకులసభ

26 వ తేదీని ఢిల్లీలో జరుగనున్న నాయకుల సభకువచ్చెదనని భారతదేశ క్రైస్తవమత ప్రధానాచార్యుడు మోస్టరీవరెండు ఫోను వెస్టుకటుడిడి (మెట్రోపోలిటన్ ఆఫ్ ఇండియా) గారు వ్రాసిరి. ఆయన యును దేశబంధు దాసుగారును 25 వ తేదీ రాత్రికి ఢిల్లీ చేరెదరు. స్టాక్సుగారు 23 వ తేదీకిని, గోకర్ణ నాథమిశ్రగారు 26 తేదీకిని ఢిల్లీ చేరెదరు.

మహాత్ముని ప్రకటనలు

“నేనెవ్వరితోడను ఆలోచింపకుండ తటాలున యాదీక్షను ప్రారంభించుటకు ప్రబలకారణము లున్నవి. నాకు మతసంబంధమున గల నమ్మకమే ఆంధ్రునకు కాణము. నావిధిని నేను నిర్వహించుచున్నాను. అదికష్టతరమేయైనను అందులకు నామిత్రులవ్యయను పరిశ్రమి చగూడదు. నాకిప్పుడు చాల శాంతి కలిగినదేగాని ఎట్టి అశక్తియును కలుగలేదు” అని మహాత్ముడు వ్రాసినలేఖ 22 వ తేదీని వెలువడిన నవజీవనపత్రిక ప్రత్యేక సంచికయందు ప్రకటింపబడెను. డాక్టరు అన్నాగారు మహాత్ముని దేహస్థిని గమనించుచున్నారు.

తంతివార్త

“తాత్కాలికముగ వివాదాలను విరమించుటకు లాహోరుపత్రికలు పూనుకొనెనని మీరు పంపినతంతివార్త చేరినది. మీకు వందనములుగాని తాత్కాలిక విరామము చాలదు. అతిశయోక్తులను వ్రాయుట విషప్రయోగమువంటిది. ఉద్దేశమును కలిగించుట అసత్యములను కల్పించుట గూడ హానికరములేగాన వానిని అన్నిటిని పూర్తిగా తొలగింపవలెను. మనఃపూర్వకముగ మైత్రి గాఢముగా కలుగవలెనుగాని అతుకులు పెట్టుటవలన లాభము కలుగదు. కాన నట్టి యైకమత్యమును స్థిరముగా కలిగించుటకు మీరు కృషిసలుపవలెను. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ పత్రికలలో సత్యతరములను ప్రకటింపగూడదు” అని మహాత్ముడు లాహోరు ముస్లిం టోటులుకు పత్రికకు తంతివార్తను పంపెను.

మహమ్మదాలీగారి తంతివార్త

“మీవలె నేనుగూడ మహమ్మదీయుడనుగాన నావిజ్ఞప్తినిగూడ వివగోరెదను. శాంతిని సద్భావమును కలిగించుటకు గట్టికృషి సలుపవలెను. హిందువులలో నెవరైన నక్రమముగా ప్రవర్తించినటులబలమగు సాక్ష్యముండిననుగూడ గడుపులోపల మీరేమియును పత్రికలో వ్రాయకుడు. విశేషులకును పాఠకులకునుగూడ నటులె తెలుపుడు. సోదరుడగు నాప్రార్థనయును పెడచెవిని పెట్టుకుడు. నా సోదరుడును నాయకుడును యిప్పుడు నాకతిథియు గూడనగు మహాత్మునిజీవితమునుగూర్చి నాకు గలిగిన శంకను నివారించుటకు తోడ్పడుడు” అని మాలానా మహమ్మదాలీగారు గూడ నాపత్రికకు తంతివార్త నంపిరి.

వంగరాష్ట్రమున హారటాలు

బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు

“హిందువులును మహమ్మదీయులును పోట్లాడుచుండుటచే మహాత్ముడు భరింపజాలక పోయెను. తాను తొలగింపజాలనిదురస్థి కలిగినపుడు ఉపవసించి ప్రార్థించుటయే కర్తవ్యమని మహాత్ముడు నిశ్చయించెను గాన యీనెల 18 వ తేదీ మొదలు అక్టోబరునెల 8 వ తేదీవరకును 21 రోజులు ఉపవాస మొనర్చుటకు దీక్షబూనెను. ఇది మనజాతికి గొప్ప విషమదశ చూస బాధ్యత చాల ప్రబలము. మహాత్ముడు చాల నీరసస్థితిలో నున్నాడు. అట్టిస్థితిలో నడిచితిని ఉపవసించినచో ఏమి జరుగనో తెలుపజాలము.

కాన యీనెల 26 వ తేదీశుక్రవారమునాడు వంగరాష్ట్రమునం దంతటను ఉదయము 6 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకును హారటాలు జరుపగోరెదము. అంతవరకును అందరును భుజింపకుండచుండి ప్రార్థనలు జరుపగోరెదము. ఇండ్లలోనుండియో దేవళములలోను మసీదులలోను కూడియో ప్రార్థనలు జరుపవలెను. మధ్యాహ్నము సభలుజరిపి మతసామరస్యమును ప్రబోధించుచు సువస్యసింపవలెను. దేశీయులందరును నీరీతిగా ముఖ్యముగా ఆనాడు జరిపెదరని నమ్మకము” అని గో

రుమీ బాబుశ్యామసుందరచక్రవర్తి, ముజఫ్ఫరుహమాను, ప్రభుల్లచంద్రఘోషు, అమరేంద్రనాథబానుగార్లు సంతకములు చేసి కరపత్రములను ప్రకటించి.

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు

“మేము విశ్వాసహీనులము. జలియనువాలా బాగు అవమానము నపుడే మరచితిమి. జాతీయదైన్యమును విస్మరించితిమి 1921 లో సోదరభావమును కలిగియుందుమని చేసిన ప్రమాణములను పడట గలిపితిమి. మీరు ఉపవాసదీక్షను విరమింపగోరెదను. హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులును యితర నాయకులును ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యెదరుగాన వారి ప్రయత్నములవలన మీకును దేశీయులకును కలిగినఘనఃక్షోభ తొలగునుగాక” అని రెడ్డిగారు మహాత్మునకు తంతివార్త నంపిరి.

కె. నటరాజనుగారు

“మహాత్ముడు పూనిన ఉపవాసదీక్షను పరికింపగా దేశహితార్థము ప్రపంచమున త్యాగశీలురు చేసిన మహాోన్నత త్యాగము లెవ్వియును గూడ మహాత్ముని త్యాగము న కీడుగా వని తెలుపకతప్పదు. ప్రాచీనకాలమున రోమకసామ్రాజ్యమున ప్రతివత్సరమునుమానవులుకత్తులుబూనిపోరాడియు సింహములు మున్నగు క్రూరసత్వములను తలపడియు వందలకొలదిగా చనిపోవుచుండిరి. ఈదారుణవధలను వినోదక్రీడలుగా ప్రజలు చూచి ఆనందించుచుండిరి. అసియాఖండమునుండి అటకేగిన తెలామకూను అను నొకసన్యాసి ఒకసారి అటకేగెను అపు డిట్టికొట్లాటలు జరుగుచుండగా నతడు రంగమున నురికి కొట్లాడుచున్నవారి నిద్దరిని పేరు పరచెను. ఆవిసోదమును చూడవచ్చిన ప్రజలు సన్యాసి తమ వినోదమునకు భంగము కలిగించెనను నాగ్రహమున నతని, రాళ్లతోకొట్టి చంపిరిగాని ఉత్తరక్షణమున నేవారిఉద్దేశము చల్లారినది. తదాదిగా నచట మానవవధ లంతరించిపోయెనని చరిత్రకారులు వ్రాసిరి. మహాత్మునిప్పుడు పూనిన. కఠినదీక్షవలన రెండుమతములకు చేరిన పరమమూర్ఖులు గూడ తమ అవివేకమును బాగుగా గ్రహింపగలుగుదురని నమ్మెదము, స్వార్థ త్యాగమహిమ మపారము. అది ఎన్నిటికిని నిర్వ్యయముకాదు. మహాత్ముడుదేశీయుల పట్ల నింతభవమగుప్రేమను చూపుట కేమికారణము? మన మేమిచేసితిమి? ఏమి చేయదలచితిమి? అని ప్రతివ్యక్తియును ప్రశ్నించుకొనుటవసరము. అట్లు దేశీయులందరును ఆత్మసంశోధన మొనరించుకొని విధిని నిర్వహించుటకు కృతఃశ్చయై నచో మహాత్మునిసంకల్ప మీడేరగలదు. ఉపవాసదీక్ష పెట్టచే లోలగగలదు. మహాత్ముడు ప్రతమును విరమించుటకు వేరుసాధన మేదియును లేదు. ఇంకొకరీతిగా విమర్శించుట అవిధేయతను అహంభావమును అవ్యక్తతను వెల్లడించును” అని కె. నటరాజనుగారు పోషలు రిఫార్మరు పత్రికలో ప్రధానవ్యాసమున ప్రకటించిరి.

ఉపోదకపానము

నేడు కుర్చీమీద కూర్చుండిబెట్టి తీసికొని వెళ్

నిన్నటితో నుపవాసము 5 రోజులు పుయయ్యెను. అప్పుడప్పుడు వేడినీళ్లు కొన్నిసార్లు ఉప్పుకలిపియు కొన్నిసార్లు కలుపుకుండను త్రాగటతప్ప మహాత్ముడు శుష్క-వపాసములే చేసెను

చూచుటకు చాల బడలియున్నటు లగవడుచున్నాను. అవసరముగా అలసట కలుగకుండుటకు కుర్చీ మీద కూర్చుండబెట్టి టిఫిన్ కొని వెళ్ళవలెనని డాక్టరు లొద్దాపించినందున నిన్న డి.కా.వ వెళ్ళినపుడు యింటిలోనుండి బండిలోనికిని తిరిగి వచ్చినపుడు బండిలో నుండి యింటిలోనికిని కుర్చీమీద కూర్చుండబెట్టి యిద్దరు మనుష్యులు టిఫిన్ కొని వెళ్ళిరి. మహాత్ముడు కోరలేదుగాని డాక్టరులే బాగ్ర తక్కిర కటుల ఆజ్ఞాపించిరి.

22 వ తేదీ ప్రకటనము

నేడంతయు మహాత్ముడు విశ్రాంతిగొనుటచే నాడి సరిగానున్నది. శక్తిగూడ నిలబడియున్నది. 18 వ తేదీని అహమదాబాదులో తూచగా మహాత్ముడు 101 పౌనులుండెను. నేడుతూచగా 95 పౌనులే యుండెను. 6 పౌనులు తగ్గెను అని డాక్టరు అన్నారీ అబ్దులు రహమానుగార్లు నిన్న 22 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

ఆంధ్రానుగారి ప్రకటనము

కొంతకాలము వరకును ఆంధ్రానుగారు ఎం గుయిండియా పత్రికను నడిపెదరు. "నాయకులువచ్చిన పిమ్మట వారు మహాత్మునితో సంభాషించగోరెదరు. అందువలన చాల అలసట కలుగునేమో అని జడియుచున్నాను. మూడవనాడే బడలికలక్షణములు బాగుగా కనబడెను. దారుణ వ్యాధివలన చాలకాలము బాధపడి లేచుటవలన శరీరమున నిల్వవశ శక్తి కొంచమైననులేదుగాన ముందవసరమైనపుడు సంభాషణలను జరుపుట తప్పని సరియగు నుగాన యిప్పుడు సంపూర్ణంగా విశ్రాంతిగొనుటవసరమని డాక్టరులు నిశ్చయించిరి ఆందువలన అందులకు తగిన ఏర్పాటుల నన్నిటినీచేసిరి. దేశమున శాంతినిలకొనుచున్నదను వార్తలు వినుటవలనను ప్రేమగల దేశీయులు సలిపిన ప్రార్థనలవలననే మహాత్మునకు చాల లాభమిప్పుడు కలుగగలదు" అని ఆంధ్రానుగారు తెలిపిరి.

నాయకుల రాక

పాలు రిచర్డుగారు స్విట్జర్లండులో నున్నారు. స్ట్రేట్సును మున్నగు పత్రికల సంపాదకులకుగూడ వ్రాసినములు పంపబడెను. రంగాచారిగారి రాక లేఖవ్రాసిరిగాని దానిని రహస్యముగా నుంచిరి నారీమను సరోజినీదేవిగార్లు మున్నగు నాయకులు చాలమంది 24 వ తేదీకి వచ్చెదరు. చింతామణిగారు గూడ సభకు వచ్చెదరు అసెంబ్లీ కౌన్సిలు సంఘముల సభ్యులలో ఉద్యోగులకుతప్ప తక్కినవారి కందరికిని రాష్ట్రీయమండల కాంగ్రెసు సంఘముల అధ్యక్షులకును కార్యదర్శులకును గూడ ఆహ్వానములు పంపబడెను. మొత్తము 400 మందికి ఆహ్వానములు పంపబడెను.

మకాలానా పోకతాలీగారు లక్నోకు వెళ్ళిరి. మరల 26వ తేదీలోగ్గా వచ్చెదరు. అనసూయా బాయిగారు నిన్నరాత్రి అహమదాబాదుకు వెళ్ళిరి.

(అ. ప్రె.)

మహాత్ముని వర్ధంతిదినము

24 వ తేదీ ప్రార్థనలు

రేపుమహాత్ముని వర్ధంతిదినము ఉడవాసదీక్ష సత్కమిగాన రేపుదేశీయులందరు ప్రార్థనలు నేలువవలెనని భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు

మకాలానా మహాత్ముదాలీగారును దేశయులందరిని కోరిరి మహాత్ముని పూనిన ఆపూర్వ దీక్షవలన దేశీయుల మానసములు ఆశాభయప్రచలితములగుచున్నవి. రేపు దేశీయులందఱును ప్రతిపక్షలోను వైతి యింటను భక్తిపూర్వకముగ మహాత్మునికాయురారోగ్య భాగ్యములను దేశీయులలో మతసామరస్యములు గోరి ప్రార్థనలు జరిపెదరు. కాన ఆంధ్రరాష్ట్రమువారు ఊరేగింపులను భజనలను దేవాలయములలో ఆరాధనలను మసీదులో నమాజులను ఛాదరు గుడులలో ప్రార్థనలను బహిరంగసభలలో శాంతినిగోరు నుపన్యాసములను ముఖ్యముగా జరుపగోరెదను. ఖద్దరునందు నమ్మకముగలవారు ప్రతిదినమును తీరిక కాలమంతయును నూలువడకగోరెదను. ఇట్లు ఉడవాసదీక్షాదినములలో వడకనూలును ప్రత్యేకముగ మహాత్ముని నూలని భారతఖద్దరు సంఘమునకు పంపగోరెదను" అని దేశభక్త కొండ వె కలవ్పయ్య పంతులుగారు నేడు గుంటూరునుండి తంతివార్త నంపిరి.

దేశీయుల సంతాపము

మహారాష్ట్రులలో బహిరంగసభ

మహారాష్ట్రులలో హిందువులు బహిరంగసభ చేసిరి. "మహాత్ము డిట్టి కఠినప్రతాపము పూనినందుకు హిందువులందఱును చాల పరితపించుచున్నారు. ఢిల్లీలో నాయకుల సభలో నామోదింపబడు సమాధానమునకు హిందువులందఱును ఒడ్డులు తావలెను. మహాత్ముని దీక్ష ముగియవరకును, మహాత్ముడియు లేనైన దౌర్జన్యము లానరించిననుగూడ హిందువులు ప్రతిక్రియ సలుపగూడదు. హిందువుల పత్రికలు వివాదలను పెంచు విషయములను ప్రకటింపగూడదు." అను తీర్మానము లాసభలో నామోదింపబడెను.

తిరువాన్కూరు కొచ్చి సంస్థానములు

మహాత్ముడు కఠినదీక్షను పూనెననువార్త తెలియగానే రెండు సంస్థానముల ప్రజలును చాల పరితాపము నొందిరి. అతెచ్చి గ్రామవాసులకు హిందువులు, మహాత్ముడియు, క్రైస్తవులు మున్నగు వారందఱును మహాత్మునకు తంతివార్త నంపిరి. "తిరువాన్కూరు సంస్థానాధిపతులు హిందువులు. అతెచ్చిరేపు పట్టాము. ఇవట అన్ని మతములవారను చాలమంది కలరు. హిందు మహాత్ముడియు క్రైస్తవమతములవారియిండ్లకు గలుపుగా నున్న విగాని హిందువుల పేటయును మహాత్ముడియుల పేటయును వేరువేరుగాలేవు. ఈ పట్టణమున కొన్నిశీఘ్రులలో మసీదులదేరవను దేవాలయములను దేవాలయముల ప్రక్కను ఛాదరు గుడులను కలవు ఆదేవాలయములలో పంకశతావళిములతో ఉత్సవములును ఊరేగింపులును జరుగుచునే యుండునుగాని మహాత్ముడియు లెన్నడును కలహమునకు పంకగలేదు. హిందువుల పెండ్లిఊరేగింపులు మసీదులవద్దనుండియే పోవుచుండును. మహాత్ముడియుల ఊరేగింపులు దోలయముల చెంతనే జరుగుచుండునుగాని ఎన్నడును కలత లేనియును కలుగలేదు. చాల సమరసభావము కలిగియుండును. ఇటులుండగా లగ్నీతులు మహాత్ముడి యు సంఘమేర్పడినది. ఆ పప్పుడు కొట్టాలులు జరిగెను. ఆ సంఘమువారు పదివిండ్లకైతమునుండి మోహరంపండుగను జరుపుట మానితేసిరి. అప్పటినుండియు కొట్టాలులు జరుగుట లేదు. ఈ శాంతికి కారకులు మతనాయకులేగాని దొరతనము వారుకారు. కాని దొరతనమువారుగూడ మతసామరస్యమునకు పోయభూతులగుదురేగాని ప్రతికూలురుగా నుండరు.

పూజ్యులగు రీశీతిగా కష్టపడుచున్నారనివిని మేము చాల దుఃఖపడుచున్నాము. దేశమునందంతటను రెండుమతముల వారును వెంటనే సఖ్యపడి మీకు మనశ్శాంతిని కలుగజే సెదరని నమ్మకము. లోకోత్తరపురుషుడగు మహాత్ముని చిత్రమునకు ఉత్తిలపాలు గలిగింపుట చాల సంతాపకరము" అని వారు తంతివార్తా మహాత్మునకు తెలిపిరి.

ట్రెబూన్సు పత్రిక

"శ్రద్ధాసందస్యామి ప్రకటించిన రీతిని ప్రజలు కాఁతినీ బూసవలెను. పత్రికలు ఉద్రేకమును కలిగించు కీర్తిక

లతో వివాదలను పెంచు వార్తలను ప్రకటింపగూడదు. మహాత్ముని దీక్ష తీసువరకైనను విరమింపవలెను." అని లాహోరు ట్రెబూన్సు పత్రిక వ్రాసెను.

వందేమాతేరంపత్రిక

"వివాదలను మానివేయుడు. దుడుక్కు వ్రాతలను వ్రాయకుడు. ఉద్రేకమును కలిగింపకుడు" అని లాహోరులో దేశభావలో ప్రకటింపబడుచున్న వందేమాతేరం పత్రిక ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

గుంటూరుమునిసిపాలిటీ

తీర్మానము

ఈ నెల 20 వ తేదీన మ్యునిసిపల్ భవనమున సభవారు గావించిన తీర్మానము:—

"తమ శరీర దౌర్బల్యమును, అవరోగ్యమును లెక్కింపక, యిరువదియొక్కదినములు దీర్ఘపవాసప్రత్యేకము పూనుచు గాంధీమహాత్ములవారు చేసిన దీక్షసంగతినీవని, ఈసభవారు గాంధీచారమును వెలిబుచ్చుచు పరస్పర భేదములను మాని, పౌత్రాత్మత్వమును, యొప్పిధిమైన, ప్రవీణమై ప్రేమాస్పదమైన మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, పెంపొందజేయుచు మెలంగుచుమని మహాత్ములవారికి నమ్మకముకలుగునట్లు నివేదింపవలయునని, హిందూమహాత్ముడియులను హెచ్చరించుచు, మానవజాతియొక్క తేమమునున్ను, ముఖ్యముగా తన ప్రియదేశముయొక్క అభివృద్ధినిన్నీ యొచ్చించి గాఢమైన యీ దీక్షనుపసంహరింపటకు మహాత్ముని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు."

ఈ తీర్మానమును వైరుమెను గారగు శ్రీయుత నడింప వెంటటట్టివ్వరనింపవారావుగారిచే నుపపాదించబడినది. సభ్యులలో కొంతకాలవరము బయలుదేరెను. మ. రా. శ్రీ. గుంటూరు సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠీగారు యీ విషయము నేటియజండాలో లేవనియు, ఈ విషయము యుగటిసభలో పెట్టకూడదని వేరొక తీర్మానము నుపాదించిరి. వారికితోడు యాతీర్మానమును తాను బలపరచుచున్నానని మ. రా. శ్రీ. కొట్ల లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు వచించియుండిరి. వోటునకు పెట్టగా శ్రేష్ఠీగారి తీర్మాన మోడిపోయినది. తరువాత వైతిర్యము ఓటునకు పెట్టగా అధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడినది.

(వేత్త.కుడు.)

బెంగుళూరుజూజు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజగోపాలాచారిగారి యుపన్యాసము

మహాత్ముడెందులకు పవనం చెను. నెప్టెంబరు 21:— "తపశ్శ్రద్ధయందు శ్రీరామునితో గాంధీమహాత్ముని పోల్చుచున్నాను. గాంధీమహాత్ముని సీత హిందూమహాత్ముడియ సఖ్యత దానిని తిరుగతెచ్చుకొనుటకు మహాత్ముడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మహాత్ముని ఉపవాసమును గూర్చి చింతించునపుడు అతడొక కవి. చిత్రనరునివలె కనుపడును. మానవులను కట్టివైచు ఆహారపానీయము లతనిని బంధింపజాలనని జనులు లెలతురు. అది నిజముకాదు. అతడు అందరివలెనే మానవ మాత్రుడు. ఆకలిదప్ప లతనికీకలువు. గాలిమూలముననే అతసుబ్రతుకజాలడు. కాని అతడు ఎందులకు పవనం చెను. హిందూమహాత్ముడియుల సఖ్యతకన్న యాతనికి ఆకలి ఎక్కువకాదు. ఆతడొక లికిరీగ్రులగు గాని హిందూమహాత్ముడియుల సఖ్యతకు భంగముకలుగుట కోర్వజాలడు. మహాత్ముడు హిందూమహాత్ముడియ సఖ్యతకై తనసర్వస్వము ధారపోసెను. హిందూమహాత్ముడియ సఖ్యత కోక్కదానినైననూ సంపాదించగల్గితినిగా యను సంతోషముతో జైలుకుపోయెను. జైలునుండి బయటకురాగానే యతడుమాచినదేమి. హిందూమహాత్ముడియు లొకరిపైనొకరు కర్రలు కత్తులుత్రిప్పుచుండుట. దానిపై పత్రికలు వ్యాపింపజేసి నకలవరమును దానిని సమయింపజేయుటకు అభంగమైన సఖ్యతనుకూర్చుటకు మహాత్ముడు పవాసప్రత్యేక మవలంబించెను."

తరువాత రాజగోపాలాచారిగారు ఖద్దరునుగూర్చి గాంధీమహాత్ముని ఖద్దరు కార్యక్రమమునుగూర్చియు, సమంజసముగ సకారణముగచెప్పి కద్దరువృద్ధికి ప్రజలు సాయపడి మహాత్ముని కోర్కెలు నెరవేర్చుడని ప్రార్థించెను. రాటపుప్రశ్న నెదిరించినవారికి ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చెను. విదేశవస్త్రబహిష్కారము ఖద్దరు వస్త్రధారణము యీరెండే దేశమోక్షమున కార్ధములనియుగోధించెను. తరువాత అధ్యక్షుడు కొంత చెప్పెను. మరల 27 తేదీని గాంధీమహాత్ముల సభజరుగును. ఆరోజున హిందూమహాత్ముడియమైతి స్థిరత్వమునకు ప్రాగ్ధనలు జరుగును. గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యమునకు గూడ దేవాలయములందు పూజలు జరుగును.

ఎగుమతి దిగుమతులు

కలకత్తా సెప్టెంబరు 20:— ఆగస్టు నెలకు సముద్రము మీద దిగుమతి చేయబడిన వస్తువుల మొత్తము నిలువ 745 లక్షల నియం ఎగుమతుల విలువ 1049 లక్షల నియం కలకత్తా కట్టము కర్వెరు ఒక ప్రకటనలో చెప్పవచ్చును. పోయిన సంవత్సరము సరిగా నెలలోని యెగుమతి దిగుమతులను చూచినయెడల దిగుమతులలో 224 లక్షలు హెచ్చినట్లును ఎగుమతులలో మాత్రము 7 లక్షలు తగ్గినట్లును కనబడును. (అ. ప్రె.)

వివరములు

1924 ఆగస్టు నెలలో కలకత్తా రేవునుండి సముద్రము మీద పంపబడిన ఎగుమతులను గురించిన సముద్రముమీదుగా కలకత్తాకు వచ్చిన దిగుమతులను గురించిన కట్టము కర్వెరు యాదిగను విషయములను చెప్పవచ్చును:—

1924 ఆగస్టు నెలలో కలకత్తా యొక్క విదేశ వ్యాపారము అభివృద్ధి చెందసాగింది. జూలై మాసమున రు 682 లక్షలున్నది గుమతుల విలువ ఆగస్టులో రు 743 లక్షలయ్యెను. ఎగుమతులు రు 855 లక్షలనుండి రు 1049 లక్షలయ్యెను. కడచిన సంవత్సరము సరిగా యానెలలోని ఎగుమతి దిగుమతులను జూచినయెడల అప్పటికంటె యిప్పుడు దిగుమతులు రు 224 లక్షలు ఎక్కువై ఎగుమతులు రు 17 లక్షలు తక్కువైనవి. దూదిబట్టలు ఎక్కువగా దిగుమతి చేయబడిన క్రిందటి సంవత్సరము యీ నెలయొక్క దిగుమతి వర్తకముతో పోల్చి చూచినయెడల విలువ దానిలో సగముండెను. ఇది వరలో దిగుమతి చేయబడిన దూదిబట్టలు 420 లక్షల గజములు. ఇప్పుడు 770 లక్షల గజములు. అభివృద్ధి యంతయు

బూడిద రంగుగుడ్డలలో మాత్రమే చేయబడినది. ఇవి 230 లక్షలనుండి 551 లక్షల గజములవరకు పెరిగినవి.

చక్కెర బాగుగా దిగుమతి చేయబడినది. పంచినాణెముగల దిగుమతి చేయబడిన చక్కెర 11,118 టన్నులనుండి 32801 టన్నులవరకు పెరిగెను దీని విలువ రు 41 లక్షలనుండి రు 88 లక్షలవరకు పెరిగెను.

ఇనుము ఉక్కు దిగుమతులు 23923 టన్నులవరకు పెరిగెను. గాల్ఫునైట్ పీటులను ప్లేటులును కూడ ఎక్కువయ్యెను. మిల్లుసామానులను యంత్రపుసామానులను 1923 ఆగస్టు నెలలో పోలిస్తే యుండెను. కాని లోహపువస్తువు తగ్గెను. 1923 ఆగస్టులో కంటె మొత్తముగా ఎగుమతులు తగ్గిపోవుటకు ముఖ్య కారణమేమనగా యిదివర కెగుమతి చేయబడుచుండు లక్కయు ముడిజనపనారయు విశేషముగా ఆపివేయబడినవి. జనపనారతో తయారుచేయబడు వస్తువులు ఎక్కువగుచునే యున్నవి. 72842 టన్నులనుండి 79105 టన్నులవరకు పెరిగినవి. వీని విలువకూడ రు 396 లక్షలనుండి రు 475 లక్షల వరకు పెరిగింది.

ఎగుమతి చేయబడిన లక్క 50869 హెండ్రడువైట్లులనుండి 24725 హెండ్రడువైట్లులవరకు తగ్గెను. దాని విలువకూడ రు 52 లక్షలనుండి రు 41 లక్షలవరకు తగ్గెను. తయారు మామూలుగానే పంపబడినను, ధరలు తగ్గిపోవుటచేత రు 271 లక్షలనుండి రు 153 లక్షలవరకు తగ్గెను.

బియ్యపు యెగుమతులు క్రిందటి సంవత్సరము యీ నెలలో కంటె బాగుగా నున్నను ధరలు పెరిగిపోవుటచేత అంతబాగుగాలేవు. అవి నెలకు ఎగుమతి తగ్గినది. యునైటెడు కింగ్డుమునా ముడిజనపనారను ఎక్కువగా కొనిరి. ముడితోళ్లను లక్కను యునైటెడు ప్లేటును, బాగు చేసినతోళ్లను జర్మనీయును కొనుక్కొనెను. (అ. ప్రె.)

గుల్బర్గా కొట్లాట కేసు విచారణ

పి.టి.మ.నులు

23 వ తేదీని విచారణ జరిగి చెడు. చాలసీటిమనులు వచ్చినవి. ఈ విచారణ సంతృప్తికరముగ లేవని హిందువులు పిటిషనులు పెట్టిరి. సమాధానమును సభ్యులను కలిగి పవనబెని మహమ్మదీయులు పిటిషనులు పంపిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1924 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23-వ తేది మంగళవారం

ముఖ్య జిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	వర్షము	జూన్ 1-వ తేదీ నుండి జరుగ్గల వర్షము	సాధారణముగా సరిగ్గల వర్షము
గోపాలపురం	88.8	79.6	0.35	21.05	44.96
విశాఖపట్టణము	87.6	78.2	0.35	16.32	37.09
కాకినాడ	88.7	78.7	...	22.32	39.09
మచిలీపట్టణము	88.8	79.2	...	20.77	41.59
కర్నూలు	90.6	74.6	...	10.46	26.01
బళ్లారి	86.5	72.9	0.41	10.09	20.51
కడప	93.0	77.7	...	10.98	31.28
నెల్లూరు	90.7	79.0	0.01	11.15	37.98
మద్రాసు	88.7	77.2	0.24	15.67	50.74
కడపూరు	88.4	77.4	...	6.15	52.94
నేలమ	89.2	73.0	...	15.05	39.30
కోయంబత్తూరు	90.5	70.7	1.04	23.24	22.29
తిరుమనాపల్లి	92.7	73.5	1.09	9.38	38.18
నాగపట్టణము	91.8	78.2	0.85	5.78	54.98
మధుర	90.2	72.	3.58	17.56	33.58
పాంబన్	90.9	78.9	0.41	1.74	37.00
తిరువల్వేలి	0.11	3.24	28.34
తిరువేండ్రము	85.2	74.8	0.27	60.18	64.51
కొచ్చిక్	86.8	74.1	0.13	125.21	114.51
కాళికట్టు	88.2	75.5	0.12	133.85	117.16
మంగళూరు	89.1	75.1	2.44	126.11	125.68
తెంగళూరు	84.4	66.8	0.02	17.71	35.87
మెదకార	76.8	63.2	0.85	138.10	125.46
కొడైకనాల్	63.4	52.8	2.88	37.09	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురం విశాఖపట్టణములందు 0.25" వర్షించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితులు మామూలుగ నున్నవి.

దక్కన్:—బళ్లారిలో 0.41" వర్షించెను. మేఘములు ఒక విధముగ నున్నవి. బళ్లారిలో అద్భుత ఎక్కువ. ఇచ్చట పగటి వేడిమి 4.1 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—చినుకు లంతులనుబడినవి. మద్రాసులో 0.2" వర్షించెను. నెల్లూరులో చినుకుపడెను. నుబల్లూరు ఒక మోస్తరగ నున్నది. కడపూరులో అద్భుత ఎక్కువ. పగటి వేడిమి 3 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని దక్షిణ భాగమున వాతావరణ పరిస్థితులు అస్థిరముగ నున్నవి. వర్షము సాగుచు నేయుండవచ్చును. ఉత్తరమున సానిక చినుకులు పడవచ్చును.

సి. ఆర్. సావూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఉద్వాదన హస్తము

వెట్రికి వేయి విధములు.

లోకానుభవమును దెలుపు వేయి వద్దములు విద్యార్థులు, పుస్తక రచకులు, గ్రంథాలయముల పరిపాలకులు, వారు వీరనాథ యొక్క వాదన కొనబడిన గ్రంథము. వెల పోస్టుకర్చులతో గూడ గుర్తిస్తూ వర్ణన సూర్యరాస్త్ర శ్రీ త్తవల్లి సూర్యరాస్త్ర 89 హాణికోర్లు, పురుషేట, చెన్నపురి

నవ్వు కము

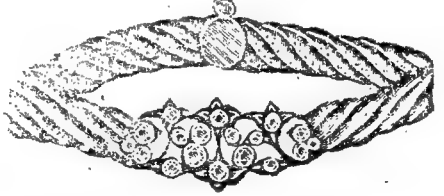
కల్పితేదు

మోసము లేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

పురుషుల చేతి గొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. వేదారం మజారి రు 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పువ్వరాగ కమలములు, పట్టె కంపులు, సీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సొమ్ము చెల్లించవలసి యుండును. సవరము బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెవచ్చు. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1-కి ధర రు 1

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చై నాబాబురొడ్డు, మద్రాసు.

(1398) ధనవంతులకు మాత్రమే?

అనంగ ప్రభయాకాశి

వాటిని విశేష వస్తువు, ఖచ్చితముగా తయారుచేసి, కాశ్యోత్యయము నివృత్తి, కాశ్యోత్యయముగా తయారుచేసిన ఈవిద్య విధము నిరపరాధమైనట్టి శక్తులలో కూడ కొంతమందికి తగినమును యాద్రక్షానువలె సూతనమార్చును కలిగించును. పూర్తిగాని విదగమలకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 30 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్ప సంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైవాదకులచే నపుంసకత్వము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును. ఒక టుంబు బుడ్డి 1-కి ధర రు 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపేథి, మదరాసు.

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు "ఆగేట్" ఫ్రెంచ్ వేనా

జాబ్ లెవర్ లో ప్రజలచేయబడు, సారినప్పకొని చెప్పడగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అసెరికా ఆఫ్ లిగ్గు, మొదలగు ఉండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడేప్పుడు మన హిందూజాతీయమునకు కూడ మిక్కుటముగా జవాబర టియగుండుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆగేట్" కలము

సామానుగా ఉపయోగించబడు ఉక్కుపాకెట్ బరులు "ఆగేట్" గాజుపాకెట్ నుకయోగించుట యద్భుతముగ సూక్ష్మము. ఒకటొక సేరాలో ముంపినయెడల అందు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)

మితాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

నాగపట్నం, సెప్టెంబరు 21:—అనుష్ఠురు డామసు వర్తక
 ంసుఅంతర్జాతీయఫిడరేషనువారుకోరినట్లు ఫానికరైల్వేకార్మి
 సంఘసభ్యులు ఒకసభచేసిరి. తంబుస్వామి చెట్టిరూరు అను
 ికకార్మికుడు అధ్యక్షతవహించెను. ఈసభలో ఫిడరేషను
 ారు ప్రారంభించిన 'ఇక యుద్ధమక్కరలేదను యుద్ధము
 ఁనకు ఆమోదము చూపబడెను. (అ. పే.)

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు
(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

వర్షములు ప్రతిరోజున కురియుచున్నవి. పంటలు చక్కగా ఫలించునని ఆశ గలుగుచున్నది. మా తాలూకాలో మొరకభూములు నైతము నేవ్వయోగ్యమై యలరారుచున్నవి.

మృణిసిపల్ యెన్నికలు

మా పురపాలక సంఘసభ్యుల యెన్నికలు కొన్ని యీ నెల 25 తారీఖున జరుపబడును.

రోడ్ల దుస్థితి

మాపట్టణమందు రోడ్లస్థితి ఏమియుపాగుగాలేదు. కొన్ని పేర్లు వర్షముకురిసినప్పుడు మునుములు నడచుటకు వీలులేకుండ నున్నవి. పురపాలకసంఘము శీఘ్రముగా తగు చర్య తీసికొనున గాక.

శ్రీ కృష్ణ సినిమాకంపెని

ఈ కంపెనివారు మా పురమందు కాశ్చిత్రమైన హాలును నిర్మించి మంచిమంచి కథలు చూపించుచున్నారు.

ఆదవాని

విలేజ్ సంచాయతీకోర్టు

(ఒకవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 19:— మొంబర్ల తమలో ప్రసిద్ధులైన ఎన్నుకొనుటకు వచ్చేనెల 11 తేదీ నిర్ధారణ చేసిరి.

ఎలక్షన్ బిల్లు

కడచిన నవంబరులో జరుపబడిన మునిసిపల్ ఎలక్షను లో మి|| సంజండ్లరావు పోలింగు ఆఫీసుగానుండిట్లను ట్యాం పరు జేసినారని ఆరోపణమయిన క్రిమినల్ కేసులో విచారణ నిలుపుదలకు మోక్షోద్దకు దరఖాస్తు జేసికొనియుండ మోక్షోద్ద వారు దరఖాస్తును త్రొక్కివేసిరి. బర్లారిలోనే విచారణ జరుగును.

చెరువు వాల్చుటవరు

కట్టబడుచుండే వాల్చుటవరు వీనిని క్యానిటరీ ఇంజనీ యగు తినిభీచేయుటలో టవరులోపల నీళ్లువూరుచుండుటను కనుక్కుని చాలాఅత్తప్తిపడినది చూడ ఈగొప్ప పనిచేయు టకు సరియయిన కట్ట వేయకుండుట యీగొప్ప విఘాతమునకు కారణభూతమని తెలియుచున్నది.

ఉపన్యాసములు

ఆదవాని మునిసిపల్ హాస్కూల్ హాలులో కడచిన వారమున డా॥ టి. సదాశివయ్యర్ గారును ఎ. రంగనాథ మొదలియారు యం. యల్. సి. గారును మతసంబంధమైన ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

సెప్టెంబరు 19:— ఆకాశము మేఘవృతమై యున్నది గాని, చివకులమాత్రము భూమిపైబడుటలేదు. గాలియు భారద వీచుచు చెవులు మూసికొనిపోవులాగు జేయుచున్నది. సస్యముకాలమున వర్ష మింకను బడక పరిమెద్దుతెట్టుకాలము పూరిగా రాటిపోవుచున్నందున రైతాంగము యథాప్రకార ములాడుచునే యున్నారు.

ఉద్యోగీయుల బదలాయింపు

ఈ యూరియందలి సబ్ మాజిస్ట్రేట్ గా నుమారు రెండు మాసములనాడే వచ్చి యుండిన, ప్రజాభిమానులు శాంత స్వభావులను యగు శ్రీ యల్. సి. డి. సుబ్రహ్మణ్యకామ్యులు డి. ఏ. గారిని పలమనేరు తాలూకు రెవెన్యూగా నియమించుటచే, నానాసమునకు శ్రీ యల్. సి. యల్. రఘునాథ రావుగారిని సబ్ మాజిస్ట్రేట్ గా నియమించుటచే గతనాలుగ రోజులనాడు వారు వారిని దీసికొనిరి.

పిట్టోలుపులిందు

ఈయూరి సబ్ మాజిస్ట్రేట్ గాయంకి, మున్నెన్నియో నిధుల నీ తాలూకా ప్రజలకు సాహాయము గావించియు

మండలముం దెచటను లేని “దివ్యమగుభవను” కింగ్ బార్ని ఫీల్డు రిడింగ్ రూం యనుపేర నుమారు ఏడేనిమిది వేల రూప్యములు శ్రమపడి శేకరించి కట్టించియున్న శాంతమూర్తియగు శ్రీ యల్. సి. డి. సుబ్రహ్మణ్యకామ్యులుగారికి మొన్నను రిడింగ్ రూం హాలులోనే పిట్టోలుపులిందు గావించిరి. నాడు పుర ప్రముఖులను యుద్యోగీయులను పరిసర గ్రామాదులలోని పలుకుబడిగల రైతులను వచ్చియుండి శ్రీ కామ్యుగారి గుణం బుల ప్రశంసించిరి. సభకులకు ఉపాహారములు చందనతంబూ లాడు లివ్వబడెను. చిన్న పాటకచ్చేరియు జరుగుటతోను మంగళముతోడను సభ ముగింపు చేయబడెను.

గ్రామోద్యోగీయులసభ

గతయాదివాగమునా డియూరి “రిడింగ్ రూం హాలు లో” తిరుత్తని డివిజన్ గ్రామోద్యోగీయులసభ యనుపేర నొక సభ జరుపబడి వంశపారంపర్యపు హక్కులు వారసుండవలసిన అధికారములు, మానవేతనములు, మున్నగు విషయములపై చర్చించి కొన్ని తీర్మానములు గావించిరి. ఈవిషయమైన తాలూకాలోని “వెడియంగాడు” గ్రామమునందలి గారగు శ్రీయల్. డి. దొరస్వామిరెడ్డిగారు “గ్రామమునందలి గారగు శ్రీయల్. డి. దొరస్వామిరెడ్డిగారు” గ్రామమునందలి గారగు శ్రీయల్. డి. దొరస్వామిరెడ్డిగారు

భీమవరము

స్వకీయ విలేఖరి

జాయంటులేనిభీ

సెప్టెంబరు 19:— భీమవరము తాలూకాలో కొన్ని కాలవలకు 4 అం తూర్పు తీసివేయవలయునని ఆభిప్రాయము తో రిమోడలు చేయుటకుగాను డి. పి. డబ్ల్యు. సబుడివిజనలు ఆఫీసరుగారును తహశీలుదారుగారును జాయంటుగా ఇన్ స్పెక్టర్ క్లర్క్ చేసిరి. వాండ్రము కాలవవలన, వాండ్రము, కోపల్ల గ్రామములతాలూకు భూములు నుమారు 2650 ఎకరములు వ్యవసాయమగుచున్నవి. ఆకాలవను 81 తూరలు గలవు. అందులో 39 తూరలు తీసివేసి మిగిలిన 42 తూరలును, అవ సరమైనచోట పెద్దవిచేసి సాగుబడికి పట్టు కలుగజేయవలయు నని ఆలోచించిరి. కాని స్వయముగా ఉద్యోగీయులు తనిఖీ చేసి రయితల యిబ్బుడలను విన్నవెనక తమ ఆభిప్రాయము ను మార్చుకొని ఉన్న తూరలన్నియు (81) యను, నిలుపు చేసిరి.

భీమవరము రివెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరువారు తమక్రింది యుద్యోగిస్థుడగు ఒక రెవిన్యూయినస్పెక్టరుగారిమీద లంచ ములు వుచ్చుకొన్నారన ఆరోపణము రాగా రెవిన్యూ ఎంక్వై యరీ చేయచున్నారు. ప్రస్తుతములో ఆ రెవిన్యూ యినస్పెక్టరుగారిని ఇప్పడున్న ఫీర్డానుండి మరియొక ఫీర్డాకు మార్చిరి.

భీమవరము మురుగుకాలువ పెడల్పు చేయుటకుగాను ఇదివరలో నుమారు 15 సంవత్సరముల క్రిందటనుంచి పని జరు గుచున్నది. మట్టి త్రవ్వుటకుగాను ఒక ఇంజనను నుమారు రెండులక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి తెప్పించియున్నారు. కాలవ త్రవ్వుటకు 15 లక్షల రూపాయలు ఇంతవరకును ఖర్చు పెట్టియున్నారు కాని 15 మైళ్లయినను త్రవ్వలేదు. రెండు లక్షలు ఖర్చుపెట్టి తెప్పించిన మర అమర్చి 6 మాసములు కావ చ్చినను ఇంతవరకును పనిచేసి యుండలేదు. నెల 1 కి నుమారు రు 200 నెల జీతముల క్రింద భిక్షుగుట యే కాని పనికివపడదు. పని చేయ గల క్షేత్ర గల వారు లేకపోవుటచే ఇంతవరకును అపినట్లు తెలియనచ్చుచున్నది. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు కాబోలును నూపరెంటింగు యింజనీయరుగారు, ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారు గరగపర్రు వతురు.

సి. ఆర్. నాయుడుగారు

నేను దక్షిణాఫ్రికాలో గాంధీగారి యనుచరులైన సి. ఆర్. నాయుడుగారు మా గ్రామము దయచేసిరి. ఆయన ప్రస్తు తితిములో మనదేశస్థుల వలసరాజ్యములకు కూలీలుగా పోహడ దను విషయమునుగురించి ముచ్చటించుచు దేశాటనము చేయు చున్నారు.

శ్రీయల్. రాయసం వెంకట్రామయ్యగారి అధిపత్యము క్రింద నేటిసాయంకాలము 5 గంటలకు మాపురమందిరములో నొకసభ గావించబడెను. నుమారు 200మంది విచ్చేసిరి. అందు శ్రీనాయుడుగారు ఆంగ్ల భాషలో వలసరాజ్యములలో అందు ముఖ్యముగా అస్సాము, మలే, దక్షిణ తూర్పు ఆఫ్రికాలోను పెనాంగులోను మనభారతీయకూలీలు పడు కష్టములగురించి విశదీకరించిరి. ప్రస్తుతములో దత్తమండలమునుండి అస్సాము నకు ప్రజలను మధ్యపెట్టి నెల 1 కి రు 20/- జీతమును, కట్టికొ నుటకు బట్టలును, వందుకొనుటకు పాత్రలును మొదలయినవి ఇత్తుమని కూలీలనుతీసికొనిపోయి వారిని నిర్బంధించుచున్నారని నుడిచిరి. హిందూదేశములో నిప్పుడున్న 38 కోట్లప్రజలతో బాటు వలసరాజ్యములలో బాములబడుచున్న 8 కోట్ల జనులు కూడ మనదేశములో కాలక్షేపముచేయవచ్చునని నుడిచిరి. ఈ మధ్య ప్రత్రికలో మనము చదివియున్న రైటు దొరసానిమీద కేసును, జమ్నాదాసు మెహతాగారు అసంఖ్యలో, ఒకమాట్రిక్లైన తెల్లదొరచేసిన బలాత్కారకృత్యమునకు 12 మాసముల శిక్ష వేయుటనుగురించి అడిగినప్రశ్నకు సంబంధించిన విషయము లను వినినప్పటినుండియు వలసదేశములకు పోవుటకున్న వేరు నరకములేదని వ్రాసుచ్చిరి. నాయుడుగారు ముగించినవెనుక శ్రీయల్. భోగరాజు హనుమంతరావుగారు ఆంధ్రీకరించిరి. ఆ ధ్యక్షులు అంతో ప నాన్య స ము త తామిమధ్య నిడదవోలులో 14 సం॥ వయస్సుగల బ దొకడు తప్పిపోయినాడని వినియుంటినినియు అతనిని లను వలసరాజ్యములకు పంపు ఏజంబుఒకడు ఒంటరిగానుం కనిపెట్టి కాఫీహోటలులో కడుపునొప్ప భక్ష్యపదార్థము

నిప్పించి పెనాంగులో నేదో గొప్పలాభముగలదని ఆశించి అచ్చటకు పంపెననియు, కొంతకాలమునకు తండ్రి కీసంగతి తెలియగా ఆయన అక్కడకువెళ్లి కొమారుని పట్టుకొని ఇంటికి తీసికొనివచ్చి ఓడ ప్రయాణముచేతనో లేక పెనాంగు అనారోగ్యముగలదేతనో తండ్రి మరణించెననియు కొమారుడు జ్వరపీడితుడై యున్నాడనియు నెలవిచ్చిరి. ఈక్రిందితీర్మానము ఆ సభకు విచ్చేసినవారిచే సేకరింపబడినది.

భీమవరము తాలూకా ప్రజలు 19.9.24 వ తేదీని భీమవరములో త్రియ్యత రాయనం వెంకట్రామయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో ఈక్రిందితీర్మానము ఆమోదించబడినది.

మనదేశస్థులకు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములోని యితరభాగములలో కావించుచున్న అమర్యాదయును (సామ్రాజ్యములో బయటకున్న ఎక్కువఅవధికముగా నున్నది) ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అందులకు మోరటుండుచేతను, స్వల్పబుద్ధిగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో స్వేచ్ఛగా తిరిగిపోవచ్చు ననుమితో Voluntary repatriation Scheme అనుపేరుతో మన ప్రాంతపులహక్కులను తీసివేయుచేతను మరియు తూర్పుఆఫ్రికాలో ఆరోగ్యమైనట్లయిన ఫలవంతమైనట్లయిన ప్రదేశములను తెల్లవారికి ప్రత్యేకముగా వదిలివేసి, అనారోగ్యమైన నీటితో నిండియుండు ప్రదేశములను మన ప్రాంతపులకు వేరుగా నుంచుచేతను ఈ సభవారు హిందువులను తెల్లవారితో సమముగా చూచునంతవరకును వలస వోవుట వాపుచేయువలసినదని తీర్మానించుచున్నారు.

తిరుత్తని తాలూకా రైతులు

మహాజనసభ

14వ శబ్దంబరు 1924వ తేదీని చివ్వాడలో సమావేశమగుట

(స్వకీయవిలేఖరివద్దనుండి)

తిరుత్తని తాలూకా చివ్వాడ గ్రామవాసదీలో "తిరుత్తని తాలూకా రైతుల మహాజనసభ" పైతేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశము గాబడినది.

నాటిసభకు అన్నిగ్రామములనుండియు దాదాపు 400మంది పలుకుబడిగల రైతుప్రముఖులు సభనలంకించియుండిరి. సభాధ్యక్షులుగ చిత్తూరునుండి వచ్చియుండిన క్రియతులు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారిని ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనుటచే పార్థసారథికి మలంకరించి నాటిసభాకార్యములను చాచక్కముగ నడపించిరి.

గతసభలో గానించిన తీర్మానములనే మరలవర్ణించి తీర్మానించుచు, ఆయా గ్రామములలోని రైతులు వారివారి ఆదాయవ్యయపట్రికలను తయారుజేసికొని రావలెననియు, అప్పుడీ రైతులు ఎక్కువతీర్పులకట్టి శాశనమునుండుట బాగుగతేలియు ననియు, ప్రతిగ్రామములనుండి ఇద్దరో. ముగ్గురో, రైతు ప్రముఖులవలెను రాయబారముగా నేర్పడి, తిరుపతి శ్రమహేతు వారివద్దకుకెళ్లి, రైతులకు గలకష్టముల వివరించి, ప్రస్తుతముండు భాగ్యతీర్పులను నెటిరోమెంటు జేసి, గొక్కము పద్ధతితో కొద్దితీర్పుల నేర్పాటు జేసియుచ్చునట్లు ప్రార్థించవలయుననుట సభాదేశములలో ముఖ్యమైనది.

"ఎన్టీఆర్" గాంధీ ఆశ్రమ సమరణకు రానుండుటచే దాని విషయముగను మాటాడి, ఇప్పటికాసనము రైతాంగమునకుమిగుల అనుకూలముగ యుండుటచే రైతుల కనుకూలముగ యుండులాగు మంచికాసనము మార్పునట్లు బ్రయత్నము చేయువలయుననియు తీర్మానించిరి. ఈసంఘమునకు శ్రీయుతులు, వేమన, సుదర్శన నాయుడుగారిని (పూనిమాం గాడు) కార్యదర్శిగను, శ్రీపాంబడి మహాత్మ మొదలిగారు, సోపల్లె నారాయణస్వామి నాయుడుగారును సహాయకార్యదర్శులుగను గభవా నారెన్నికొని. సంఘమునకు ప్రధానకార్యదర్శనము పూనిమాం గాడు గ్రామమున యుండులాగు తీర్మానించిరి. రాగలసభ అక్టోబరు నెల 19తేది ఆదివారం నెమ్మలి గ్రామములో జరుపునట్లు నిర్ణయించిన తరుపరి విందననులతో సభ ముగింపబడినది.

కడపమండల జాతీయోపసంఘము

అనివార్యములగు కారణములవలన కడపమండల జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామా యిచ్చుచున్నాను. సాతనముగ వేరొక కార్యదర్శి యేర్పడువరకు మండల సంఘాధ్యక్షుని నేటికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను యోగ జరుపుచున్నది కోరుచున్నాను.

ప్రతాపగిరి రామమూర్తి, కార్యదర్శి. కడపమండల జాతీయోపసంఘము.

జూబులు

శ్రీ వేణుగోపాల జాతీయవిద్యాలయము-కొల్లూరు

గాంధీమహాత్ములు హిందూమహాత్ముడీయ సభ్యులనిమిత్తమును లోకకళ్యాణము నిమిత్తమును దీర్ఘమైన ఉపవాస దీక్షగొనిన సద్గురువును ఈపాఠశాలలోని బాలురును ఉపాధ్యాయులును సమావేశమై ఈక్రింది దీక్షలను వైకొనిరి.

1) మహాత్ములు దీక్షనుండి విరమించువరకును అందరును కలసి కి నిమిషములు మానసికముగా భగవత్పూర్వనచేయుట.

2) ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రహ్మాండం సంసారంగారు ఒకపూటమాత్రము భుజించుట. ది ౧ కి ౪ గంటలు తక్కువ లేక నూలువడుకుట.

పైతరగతుల విద్యార్థులును సంస్కృత పండితులు బ్రహ్మ శ్రీ జొన్నలగడ్డ విశ్వనాథ శర్మగారు ది ౧ కి ౨ గం తక్కువ లేక నూలువడుకుట. (పురవాసి)

శ్రీ క్రియాశక్తి యోడయరాంద్ర పరిషత్తు

ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

ధర్మవరము నందలి ప్రైవేటుత్తు నావ్యాసించిదాని రెండవయేడాదిపండుగ విజయవంతముగ నెరవేర్చు నుద్దేశించి యీ నెల 18 వ తేది సాయంకాల మొదలుగంటలవేళ మాపురప్రముఖులు పలువురు పురపాలకసంఘపాలికా పాఠశాలా భవనమున మ. రా. శ్రీ. టి. నరసింగరావు బి. ఎ. యల్. టి. గారియా జమాన్యమున సమావేశమై; పరివర్తనమున మండలమునందలి వివిధస్థానములయందు పనిచేయుచుండు ప్రతిభిరు నావ్యాసించి చుటకును, వారికి భోజనవసతులు గల్గించుటకును సన్మానసంఘముకట్టి పెక్కుండ్ర సభ్యులచే నెలకొల్పబడినది. ఈకార్యోద్ధరణమునకై మ. రా. శ్రీ. పోల శంకరయ్య, మాదాను, పెద్దరంగప్ప; మాదాను బొల్లికొండప్ప, వడ్లమన్నాటి హనుమంతరావు; సంతటి కొండారెడ్డి; మాదాను లక్ష్మన్న; ఓగటి బాలయ్య; కలవల శేషప్ప శ్రేష్ఠి; గొండ్ల లక్ష్మయ్య శ్రేష్ఠి; వై. పార్థసారథిగారు పావకులుగకేరిరి. పక్షమత్తు నుద్దేశించి ప్రతిభిరుగను ప్రేక్షకులుగను; పలుతావులనుండి వచ్చెడు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణైతరుల కండజకు నుచితముగ భోజన సౌకర్యముల నొనర్చుటకు పావకులలో పెక్కుండ్ర సమ్యుతించిరి. వార్షికోత్సవదినమున సభాభివత్త్యము వహించి నిచ్చటికి వచ్చెడు వహనీయునకు రాకపోకలకు ప్రయోగవ్యయముల నొసగుటకు మ. రా. శ్రీ. మాదాను బొల్లి కొండప్పగారు సమ్యుతించిరి. సన్మానసంఘసభ్యులలో మ. రా. శ్రీ. వడ్లమన్నాటి హనుమంతరావు గారు అధ్యక్షులుగను, టి. నరసింగరావుగారు, టి. చిదంబరయ్యగారు కార్యదర్శులుగను! కె. వి. నరసింహాచార్యులుగారు, ఎ. క్రినివాసయ్యగారు, సంతటి. కొండారెడ్డిగారు; మాదాను పెద్దరంగప్పగారు; ఓగటి బాలయ్యగారు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగను, ఎన్నుకొనబడిరి. దత్తమండలవాసులును, రామభక్తులును, మహాసాధు పురుషులును శ్రీమదాంధ్రవాత్మికి బిరుదాంకితులును, అనువాదిలికలను. సుబ్బారావు పంతులవారిని వార్షిక సభ కధ్యక్షులుగ సీసంఘమువారు భక్తికృత్యముగ నెన్నుకొనిరి. వార్షికవర్ధంతి అక్టోబరునెల ౧౮ తేది భానువారముగ నిర్ణయింపబడినది. కృత్రిజ్ఞతాభివందన పూర్వకముగ రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసెను.

టి. చిదంబరయ్య, స్థానిక కార్యదర్శి, తాడిపత్రి.

కృష్ణా జిల్లా విభజన నీటివనరు

చెన్నై పురికాసనిర్మాణసభా సభ్యులకు శ్రీ చల్లపల్లి రాజాగారు యాదినున వమోచుకాబడిన యంశములను కాసన నిర్మాణసభలో పునపాదించుటకు నోటిసు యిచ్చియున్నారు.

(1) ప్రస్తుతపు కృష్ణాజిల్లా రెండుజిల్లాలుగా చేయబడబోవుచున్నందున, వాటిలోని తాలూకాల మార్పునుగూర్చి గవర్న మెంటు వారివలన కాంక్రెట్ కాబడిన యంశములను విచారించుటకు సర్కారు పున్వీక్షణమును తదితరులను చేరిన యొక కమిటీ, యేర్పాటు కాబడినవినియొ సదరుకమిటీవారి రిపోర్టులను విచారించువరకును సదరంశముల ఫలితములు (అనగా తాలూకాలమార్పులు) అములులోనికి జేబడబడినవియు యీ సభవారు గవర్న మెంటువారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

(2) కృష్ణాజిల్లాలో ఎల్లూరుబాంతు కెనాల్ ఎల్ల పల్లపు వ్యవసాయము చేయుపద్ధతి (ఇరిగేషన్ స్కీము) వెంటనే ప్రారంభించ వలెనని యీసభవారు గవర్న మెంటువారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

(3) ప్రతిసంవత్సరము కృష్ణానది కరడవల్ల పంటలకు కలిగే చెరువు కలగకుండుటకై కృష్ణానదికి తూర్పువయపున

గల కరకట్టను పెడకట్టపల్లిదాటి వాడపాలెంవరకు వ్యాపించ జేయుబడవలెనని యీసభవారు గవర్న మెంటువారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

ప్రైయంశములను రానున్న అక్టోబరులేక నవంబరు 1924 లో జరిగే కాసననిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టండి చర్చింప బడవచ్చును. జిల్లామార్పు సందర్భమున కృష్ణాజిల్లాలో యిప్పుడున్న తాలూకాలలోని గ్రామములు కొన్ని యొక తాలూకాలోనివి వేరొక తాలూకాలోనికి మార్పుబడుటకు శ్రీ గవర్న మెంటువారివలన కొన్నియేర్పాట్లు చేయబడినవి. అమార్పులను గూర్చి ప్రజలలో చాలా భిన్నాభిప్రాయము లున్నట్లు యిదివరకే శ్రీ గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చబడినది. కాని వాటిని వారు యెంతమాత్రము ఆమోదించి యుండలేదు. తిరుగ నవరు మార్పులనుగూర్చి విచారించగలందులకు ఎొకకమిటీ యేర్పాటు కాబడుటకు లెజిస్లేటివు కాంసిల్లో ఒకచర్చ జరుగ బోవుచున్నది గనుక ఆయాగ్రామముల ప్రజలు సదరుకమిటీ ఆవశ్యకమని తెలియపర్చుచు తాలూకాల మార్పునుగూర్చి కూడా తీర్మానముల మూలమునగాని లేక నమోజరు మూలమునగాని తమ యభిప్రాయములను శ్రీ గవర్న మెంటువారికి తెలియపరచు కొనవలసి యున్నది.

ఎల్లూరుబాంతు కెనాల్ బెజవాడనుండి ఎల్లూరుకు 16 మైళ్లదూరమువరకు వచ్చి అచ్చట ఆగిపోయినసంగతి అందరకు విశేషమయ్యే వున్నది. దానిని కృష్ణానదితూర్పుకట్టవెంటనే దివి తాలూకాలోనికి త్రవ్వించుటకు కొంతవరకు తగుయేర్పాట్లు యిదివరకే చేయబడియున్నవి. ఆయేర్పాట్లు అములులోపెట్ట బడి కాలువపూర్తిగా త్రవ్వించబడేయెడల దానియాధారమున ఘమారు అరువదివేల యెకరముల మెరకభూమిన్ని కొన్నివేల యెకరముల బంజరు భూమిన్ని పల్లపు సాగుకాగలదు. దీనివిషయమై ప్రజలు ప్రభుత్వమువారిని కోరవలసియున్నది.

కృష్ణానదికి తూర్పువయపున గల కరకట్ట పెడకట్టపల్లివర కుగలదు కృష్ణానది పరచలవల్ల ప్రతిసంవత్సరము యీకట్టలేని ప్రదేశముందు మిక్కిలుమగు ప్రవాహము యేర్పడి అందువల్ల దివిత యీకాలోని చాలాగ్రామములు నీటిపాలై పయిరుటకు అమిలనవ్వము కలుగుచున్నదిని అందరకు తెలిసియేయున్నది. ఈకట్టను పూర్తిగా అనగా వాడపాలెంవరకును పోయించుట నుగూర్చి శ్రీగవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించవలసియున్నది.

మనకష్టములను వివరపూర్వకముగా శ్రీగవర్న మెంటు వారికి విశదపరచుకొనని యెడల మనకోర్కెలు నెరవేరజాలవు. ఇప్పుడు శ్రీచల్లపల్లి రాజాగారివలన ప్రైయంశములు చర్చకు జేబడును. కనుక మనయెల్లందులను తెలియపరచుకొనుచు వారి యధ్యక్షములకు తోడ్పాటుసంకుటకుగూడ నిదియే మంచితరుణము కాబట్టి పయినపేర్కొనబడిన కష్టనవ్వములకు పాల్పడు గ్రామముల ప్రజలందరును తమతమ గ్రామములయందు నీటిని గూర్చి సభలుచేసి చర్చించి అందుల పర్యవసానములను తమ ప్రార్థనలతోగూడ శ్రీగవర్న మెంటువారికి అక్టోబరు 10 తేదీలోగా అర్పిలద్యార విన్నపించుటకును సవరు అర్పిలనకల్గను సకరంశములను (చిల్లపల్లి రాజాగారికికూడా సదరు తేదీలోగా పంపించుటకును హెచ్చరించుచున్నారు. కాలయాపనమున ర్చక త్వరపడుట మంచిది.

(ప్రజాశ్రేయోభిలాషి)

మానసోల్లాసిని మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)
తెలుగుభక్తులు! (ప్రొముఖులను ప్రత్యేకము) గణానుభక్తులు!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడిన శైత్యకాల
మాత్రలు దివ్యావ్యుతము. అడర్లము, అరుచి, ఆపురింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలహీయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
శ్రేష్ఠ, అస్థులు, మొగలగువానియందు గలిగడిన నొప్పు
లను బోగొట్టి జేవామును మంచి యారోగ్యమునకు
జేచ్చును.
ఈ మాత్రలు మేనావారి నొప్పులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము
గల బోవధమగుటచేతను పరమసాంస్క్రియ యిది చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యునిలయం,
పోట్ల నిడుమాల, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

మంచితరుణము!

గొప్ప రైస్ మిల్లు లాటరీ

త్వరపడుదు!!

రూ 1,00,000 లకు లాటరీ.

టిక్కెట్టు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

20,000 టిక్కెట్టు.

గవర్న మెంటువారికి తెలియబడినమీదట లాటరీమూలముగా విక్రయించుచున్నాను.

లాటరీ వేయబడు ఆ స్థితివరము:—గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా కొమరిపాలెంలో నాతాలూకు య 2 సెం. 69 భూమిన్నీ, అంధులో నున్న 20 అ. + 6 అ. పైజాగల కార్మిక్ బోయిలరు, 11" + 19" + 30" గల మార్నల్ డ్రాఫ్ వాల్వు కాంపౌండు ఇంజను, 3 మెల్లర్లు, 2 కోనులు, 4 వల్లర్లు, ఎలివేటర్లు, జలెక్లు, ప్రింగులు, పుల్లీలు, వీటికి సంబంధించిన బిల్లింగులు, గోడౌన్లు, కలిగియుండి మంచివర్క్సింగు ఆర్డరులో నున్న రైస్ మిల్లును.

సౌకర్యములు వగైరా:—సదరు మిల్లు రోజు 1 కి 12 గంటల చొప్పున పనిచేసినయెడల 600 బస్తాల ధాన్యం లియ్యముగా తయారు కాగలవు.

ఈ మిల్లు కాకినాడ కాలనగల్లుకు చేరియుండి ధాన్యముపంటకు ముప్రసిద్ధమైన అనేక గ్రామములకు సమీపముగా ఉండడమే కాకుండ, అనపర్తి రైల్వేస్టేషనుకు 3 మైళ్లదూరములోనున్న బిక్రవోలు రైల్వేస్టేషనుకు 4 మైళ్లదూరములోనున్న ఉండి యున్నది. పడవమార్గమున్న రైల్వేమార్గమున్న కాకినాడ రాజమండ్రి వగైరా పెద్దపెద్ద పట్టణములకు సరకులు పంపుటకుగాని సదరు పట్టణములనుండి సరకులు తెప్పించుకొనుటకు గాని అన్నివిధముల సౌకర్యములను కలిగియున్నది.

ఇతరవిషయములు:—లాటరీవిషయమైన వ్యవహారములు యావత్తు నాతరపున చూచుటకు క్రీకొవ్వారి కృష్ణారెడ్డిగారిని లాటరీ మేనేజరుగా ఏర్పాటుచేసియుంటిని. వారివలన ఇందువిషయమై జరిగింపబడు యావత్తుచర్యలకు నేను బాధ్యుడనై

యుండును. గాన టిక్కెట్టు వలయువారు సదరు కృష్ణారెడ్డిగారికిగాని వారి వలన నియమింపబడిన యేజంట్లవద్దగాని స్వయముగా గాని మనియార్డరుద్వారా సామ్మ్యుంపిగాని పొందగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు యావత్తు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరీ కలుపుతేది ఆంధ్రపత్రిక, స్వరాజ్య, పత్రికలలో ప్రచురముచేయించి తన పెద్దమనుష్యులయెడల లాటరీ కలిపియొత్తబడును. వసూలైన సామ్మ్యులో ఖర్చులు పోష మిగిలినసామ్మ్యు రామచంద్రపురము కోఆపరేటివు బ్యాంకులో డిపాజిటుచేయబడును.

గెలుపుపొందినవారికి వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలియబరుపబడును. పైని ఉదహరింపబడిన పత్రికలలో కూడ ప్రచురింపబడును. ఆచెంటనే 15 రోజులలో వారి స్వంతఖర్చులపైని క్రమమైన దస్తావేజు నాన్వల్ల వ్రాయించుకొనవచ్చును. సదరు దస్తావేజు రిజిస్టరీ కాలనుండు సదరు మిల్లుకు సంబంధించిన దస్తావేజులు క్రమప్రకారం యివ్వబడును.

పైన నుదహరింపబడిన వివరములుగాక యితర తివ్రీస్లు కోరువారు కొవ్వారి కృష్ణారెడ్డిగారివల్లగాని వారివల్ల ఏర్పరుపబడిన యేజంట్లవల్లగాని తెలిసికొనగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు అమ్ముటకుగాను కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. సరసమైన కమిషన్ యివ్వబడును. ఏజంట్లుగా పనిచేయువారు మంచి లాభమును పొందుటకు యిదే మంచితరుణము గాన లాటరీ మేనేజరుగారికి వ్రాసిగాని వారివద్దకు వచ్చిగాని మరతులు యేర్పరచుకొనవచ్చును.

కొవ్వారి కృష్ణారెడ్డిగారు

లాటరీ మేనేజరు,

కొమరిపాలెం. (గోదావరిజిల్లా)

పడాల అమ్మిరెడ్డి,

కొమరిపాలెం.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తత్వవత్ససాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	1	0	0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ. సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6 0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా	...	0	6 0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణు డిక్షనరీ వల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	వల	0—8—0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0	4	0
అంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజననభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8 0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

మదిన కొమేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలల పాలిటి సుఖవి మేనాము, నిక్కొక కుక్క నవ్వుము. నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, వీటిని హతించి మంచి బలమును, యావ్యమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు వర్తపపాదము. 2 డబ్బీలను పాడుడు

20 తులముల డబ్బి రూ 1.4-0. వి.పి. చార్జి 0.8-0, 335 పి శి వ. అందు కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిడేసి. (సెల్లూరుజిల్లా.)

కవహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. దహా రూ 1-6-0
దగ్గు క్వానకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడగలగ
ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. కిక్కిరించు
కబళించు దగ్గు. క్వానకోశముల నూత్న సాశ్వత
ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తుయదగ్గు దగ్గుకు సేంద్ర
వందు. దగ్గు విధమును బట్టి యుండును
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి